

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 76

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

52. évfolyam

2009. március 31.

<u>Közleményszám</u>	Tartalom	Oldal
	III <i>Előkészítő jogi aktusok</i>	
	RÉGIÓK BIZOTTSÁGA	
	2008. november 26–27-i, 77. plenáris ülés	
2009/C 76/01	A Régiók Bizottsága véleménye – Integrációs politika és kultúrák közötti párbeszéd	1
2009/C 76/02	A Régiók Bizottsága véleménye – „Az európai kutatási infrastruktúra (ERI) közösségi jogi kerete” és „A közös kutatásprogramozás”	6
2009/C 76/03	A Régiók Bizottsága előrettekintő véleménye – A lisszaboni növekedési és foglalkoztatási stratégia	14
2009/C 76/04	A Régiók Bizottsága előrettekintő véleménye – A régiók hozzájárulása az EU éghajlat-változási és energetikai céljainak eléréséhez, különös tekintettel a polgármesterek szövetségére	19
2009/C 76/05	A Régiók Bizottsága véleménye – A Tanács ajánlása a fiatal önkéntesek európai mobilitásáról	23
2009/C 76/06	A Régiók Bizottsága véleménye – Az EU mint világszintű partner a fejlesztésért: A millenniumi fejlesztési célok elérése felé vezető fejlődés felgyorsítása	30
2009/C 76/07	A Régiók Bizottsága véleménye – Közös bevándorláspolitikai Európa számára	34
2009/C 76/08	A Régiók Bizottsága véleménye – Ötödik helyzetjelentés a gazdasági és társadalmi kohézióról	38
2009/C 76/09	A Régiók Bizottsága véleménye – Nyugat-Balkán: az európai perspektíva erősítése	42
2009/C 76/10	A Régiók Bizottsága véleménye – A helyi és regionális önkormányzatok bővítési folyamatban való részvételének többletértéke	48

HU

 Ár:
18 EUR

(folytatás a túloldalon)

<u>Közleményszám</u>	Tartalom (folytatás)	Oldal
2009/C 76/11	A Régiók Bizottsága véleménye – Az energiahatékonyság jelentette kihívás megválaszolása információs és kommunikációs technológiákkal	54
2009/C 76/12	A Régiók Bizottsága véleménye – A XXI. századi kompetenciák fejlesztése – Az iskolákról szóló európai együttműködés menetrendje	58
2009/C 76/13	A Régiók Bizottsága állásfoglalása – A pénzügyi válságról	63
2009/C 76/14	A Régiók Bizottsága állásfoglalása – A Régiók Bizottsága 2009. évi prioritásai az Európai Bizottság jogalkotási és munkaprogramja alapján	66

III

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

2008. NOVEMBER 26–27-I, 77. PLENÁRIS ÜLÉS

A Régiók Bizottsága véleménye – Integrációs politika és kultúrák közötti párbeszéd

(2009/C 76/01)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- úgy ítéli meg, hogy a kultúrák közötti párbeszéd kulcsfontosságú eszköz a kulturális sokféleség jobb megértésének előmozdítása, illetve a népek közeledésének érdekében egy többnyelvű, többkultúrájú Európában;
- meggyőződése, hogy a különböző vallások és világnézetek közötti párbeszéd a kultúrák közötti fenntartható párbeszéd egyik legfontosabb eszköze;
- ezért kéri egyrészt az Európai Parlamentet, hogy segítse elő a kultúrák közötti párbeszédet támogató európai charta kidolgozását, másrészt javasolja az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak, hogy szervezzenek állandó európai fórumot a kultúrák közötti párbeszéd témakörében. Szükség lenne a helyi és regionális önkormányzatok bevonására annak érdekében, hogy létrehozható legyen a városokból és régiókból kiinduló rendszeres párbeszéd;
- úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fontos hatáskörökkel rendelkeznek a kultúrák közötti párbeszéd előmozdítása terén;
- úgy ítéli meg, hogy a helyi önkormányzatoknak nyílt párbeszédet kellene létrehozniuk a társadalmon belüli egyes csoportokkal, ezt követően pedig elő kellene segíteniük és támogatniuk kellene az ezen csoportok közötti párbeszédet, illetve találkozókat kellene szervezniük, és felolvasások, fesztiválok, kiállítások és egyéb tevékenységformák révén terjeszteniük kellene az ismereteket;
- rámutat, hogy számos tagállamban a helyi és regionális önkormányzatok felelősségi körébe tartozik az integrációs politikával kapcsolatos jogalkotás és a jogszabályok alkalmazása, ezáltal alapvető szerepet játszanak a bevándorlók integrációjában;
- úgy véli, hogy a kultúrák közötti párbeszéd a sikeres integráció előfeltétele. A helyi és regionális önkormányzatok, mivel a polgárokhoz legközelebbi szinten tevékenykednek, ösztönözhetik a kölcsönös elismerést és a kultúrák közötti párbeszédben való aktívabb részvételt.

Előadó: Milan BELICA (SK/EPP), Nyitra autonóm régió elnöke

Referenciaszöveg

A francia elnökség felkérése: *Integrációs politika és kultúrák közötti párbeszéd – a helyi és regionális önkormányzatok szerepe*

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A kultúrák közötti párbeszéd elve

1. úgy véli, hogy az európai integrációs folyamat alapelve a kulturális sokféleség tiszteletben tartása és előmozdítása. E tekintetben a kultúrák közötti párbeszéd kulcsfontosságú eszköz a kulturális sokféleség jobb megértésének előmozdítása, illetve a népek közeledésének érdekében egy többnyelvű, többkulturájú Európában;

2. hangsúlyozza, hogy a kultúrák közötti párbeszéd a társadalmi és területi kohézióval karöltve segíthet a magán-, társadalmi és polgári élet alapvető értékeinek – amilyen például a szolidaritás, a felelősségvállalás, a tolerancia, a tisztelet, a hagyományos értékek, a társadalmi fejlődésre való törekvés, valamint a társadalmi és kulturális sokféleség megértése – továbbításában. Ezen túlmenően elősegítheti a különböző kulturális háttérű egyének és csoportok közötti kommunikáció és a szolidaritás együttélés képességét;

3. kiemeli, hogy a kultúrához való egyenlő hozzáférés és a kulturális szólásszabadság az európai értékrend alapvető összetevője, valamint a kultúrák közötti párbeszéd és az integráció előfeltétele;

4. hangsúlyozza, hogy a kultúrák közötti párbeszéd hatékony előmozdítása érdekében regionális és helyi szintű együttműködésre van szükség a helyi és regionális döntéshozók, szociális partnerek, oktatási és képzési létesítmények, nem kormányzati szervezetek, ifjúsági, sport- és kulturális szervezetek, bevándorlókat képviselő struktúrák, illetve a polgárokhoz legközelebb eső szinten tevékenykedő más partnerek részvételével. A vallási és a laikus szervezetek is fontos partnerek ebben a párbeszédben, amennyiben segítenek a kölcsönös megértésre és toleranciára vonatkozó igény kialakításában;

5. meggyőződése, hogy a különböző vallások és világnézetek közötti párbeszéd a kultúrák közötti fenntartható párbeszéd egyik legfontosabb eszköze. A különféle vallási meggyőződéseket képviselő szervezetek alapvető szerepet játszanak társadalmunkban, illetve helyi és regionális szinten, és az állami és egyházi hatóságok közösen ki tudják dolgozni a kölcsönös megértés előmozdítására és ezáltal a kultúrák közötti párbeszéd erősítésére szolgáló munkamódszereket. Ezeknek a módszereknek és a helyi és regionális szinten kidolgozott tevékenységeknek a támogatása révén is erősíthető a kölcsönös megértés elve;

6. ezért kéri egyrészt az Európai Parlamentet, hogy segítse elő a kultúrák közötti párbeszédet támogató európai charta kidolgozását, másrészt javasolja az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak, hogy szervezzenek állandó európai fórumot a kultúrák közötti párbeszéd témakörében. Szükség lenne a helyi és regionális önkormányzatok bevonására annak érdekében, hogy létrehozható legyen a városokból és régiókból kiinduló rendszeres párbeszéd;

A helyi és regionális önkormányzatok szerepe a kultúrák közötti párbeszédben

7. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fontos hatáskörökkel rendelkeznek a kultúrák közötti párbeszéd előmozdítása terén. Felelősségteljes szerepük van gazdag kulturális sokféleségünk alakításában és támogatásában. Kulcsfontosságú szerepet töltenek be a bevált gyakorlatok elterjesztésében és alkalmazásában, valamint a kultúrák közötti párbeszéd terén folytatott tapasztalatcserében, különösen a többdimenziós helyi és regionális hálózatok koordinálása révén, az összes érintett szereplő bevonásával;

8. úgy ítéli meg, hogy a helyi és regionális önkormányzatok helyzetükből fakadóan felhívhatják a figyelmet a jelenlegi összetett helyzetre és a különböző kulturális identitások és hitbéli rendszerek együttélésére. Ezért fontos számukra, hogy valóban ismerjék az egyes csoportokat, azok tevékenységeit és hatását a társadalmon belül. Következésképpen a lehető legjobban ki kell szelészíteni a multikulturális párbeszédben részt vevők körét, illetve be kell vonni őket az illetékes helyi és regionális önkormányzatokkal folytatott közvetlen és intenzív cseréket szolgáló struktúrákba;

9. jelzi, hogy számos kultúrák közötti kezdeményezést helyi és/vagy regionális szinten irányítanak. A helyi és regionális önkormányzatok, polgárközeliségüknek köszönhetően stratégiaileg megfelelő helyzetben vannak ahhoz, hogy – más helyi szereplőkkel partnerségben – megfelelőhessenek a területükön élő különböző kulturális csoportok speciális szükségleteinek és igényeinek, és előmozdítsák a kultúrák közötti szélesebb körű párbeszédet;

10. úgy ítéli meg, hogy a helyi önkormányzatoknak nyílt párbeszédet kellene létrehozniuk a társadalmon belüli egyes csoportokkal, ezt követően pedig elő kellene segíteniük és támogatniuk kellene az ezen csoportok közötti párbeszédet, illetve találkozókat kellene szervezniük, és felolvasások, fesztiválok, kiállítások és egyéb tevékenységformák révén terjeszteniük kellene az ismereteket. A helyi és regionális önkormányzatoknak nyílt párbeszédet kellene kezdeményezniük, amelyben pártatlan szerepet játszanának, tiszteletben tartva az egyén és a csoportok szabadságát és jogait; következképpen csupán mint közvetítők tevékenykednének, esetleg tanácsadást nyújtanának (tájékoztatás, projektek).

11. úgy véli, hogy a bevándorlóknak lehetőségük kell hogy legyen szavazni a helyi, regionális és európai parlamenti választásokon;

12. ezért arra szeretné biztatni az érintett önkormányzatokat és politikai csoportokat, hogy segítsék elő az érintettek választásokon történő részvételét, ezzel segítve társadalmi integrációjukat;

A kultúrák közötti párbeszéd mint az integrációs politika fontos feltétele

13. úgy véli, hogy a kultúrák közötti párbeszéd a sikeres integráció előfeltétele. A helyi és regionális önkormányzatok, mivel a polgárokhoz legközelebbi szinten tevékenykednek, ösztönözhetik a kölcsönös elismerést és a kultúrák közötti párbeszédben való aktívabb részvételt;

14. azt javasolja, hogy az Európai Unió – hatásköreinek keretén belül – teremtsen meg a sikeres integráció világos keretét és előfeltételeit, jóllehet elismeri, hogy a bevándorlás és az integrációs politika nemzeti hatáskörbe tartozik, és a szubszidiaritás elvét tiszteletben kell tartani;

15. rámutat arra, hogy szükség van a bevándorlók (a bürokráciával kapcsolatos szokásos problémákon túli) gyakorlati kérdéseinek kezelését szolgáló struktúrák (egyablakos ügyintézés) létrehozására és fenntartására, amelyek hasznos információkkal tudnak szolgálni, különösen az újonnan érkezettek számára;

16. rámutat, hogy számos tagállamban a helyi és regionális önkormányzatok felelősségi körébe tartozik az integrációs politikával kapcsolatos jogalkotás és a jogszabályok alkalmazása, ezáltal alapvető szerepet játszanak a bevándorlók integrációjában. A közös európai keret kidolgozása során a 14. ponttal összhangban a nemzeti rendszerek közötti különbségeket és az egyes tagállamok földrajzi elhelyezkedését, az eddigi szokásokat, valamint a történelmi és kulturális sajátosságokat tekintetbe kell venni. Ez azt is jelenti, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak különböző adottságaiktól függően kellene egy adott integrációs modellt alkalmazni;

17. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok sokszor közreműködnek az integrációs politika számos aspektusa hatékonyságának és eredményességének meghatározásában, oly módon, ahogyan felvállalják felelősségüket ezeken a területeken.

18. kéri, hogy megfelelő források álljanak rendelkezésre az integrációs intézkedések számára helyi és regionális szinten, a meglévő programok továbbfejlesztése mellett. A helyi és regionális önkormányzatokat támogatni kell az integrációs folyamat kezelésében: információk nyújtásával, finanszírozással csakúgy, mint a legjobb gyakorlatok kifejlesztésével. Ezért javasoljuk, hogy irányvonalakat és intézkedéseket is dolgozzanak ki, amelyek lehetővé teszik a helyi és regionális szintű projektek és kezdeményezések finanszírozását a bevándorlók integrációjá érdekében;

19. tudatában van annak, hogy az Európai Unióba irányuló bevándorlás nagyarányú. Ezzel kapcsolatban szükség van az együttműködés és a párbeszéd erősítésére a kultúra területén, annak biztosítása érdekében, hogy a kulturális különbségek ne idézzenek elő feszültségeket, hanem ellenkezőleg, váljanak a fejlődés eszközévé, a tolerancia erősítésének és a népek közeledésének eszközévé egy multikulturális Európában, a kölcsönös tiszteleten és a szolidaritáson alapulva;

20. sürgeti a jogszerűtlen bevándorlást kezelő közös európai politika kidolgozására irányuló erőfeszítések fokozását. A jogszerűtlen bevándorlás számos jogi vonatkozása kívül esik a helyi

önkormányzatok hatáskörén, az ezzel járó szociális következmények viszont elsősorban a helyi és regionális szinten jelentkeznek. A kultúrák közötti párbeszéd keretében utakat kell találni és erőfeszítéseket kell tenni a régiókkal és a helyi szinttel való konzultációra a témával kapcsolatos közös politikák kidolgozásakor, valamint a jogszerűtlen bevándorlás sajátos problémáinak kezelésére;

21. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok különleges szerepet játszanak a bevándorlási politikával kapcsolatban, hiszen ők nyújtanak számos, a sikeres integrációhoz fontos szolgáltatást, amilyen a lakhatás, az egészségügyi ellátás, az oktatás, a képzési és nyelvtanulási programok stb., és így elsőként őket érintik az ezeken a területeken felmerülő problémák;

22. hangsúlyozza, hogy az integrációs folyamat sokszor több generációt ölel fel, főként helyi szinten, ezért rendkívül fontosnak tartja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok hatékony integrációt biztosítsanak strukturális, szociális, gazdasági és kulturális értelemben véve. Hozzá kell járulniuk ahhoz, hogy az újonnan érkezettek ne szenvedjenek hátrányos megkülönböztetést, jogokkal rendelkezzenek, valamint férjenek hozzá a forrásokhoz, a foglalkoztatáshoz és a szolgáltatásokhoz, hogy ezáltal teljes mértékben részt vehessenek az európai társadalom életében. Abszolút előfeltételről van itt szó. Alapvetően fontos a normális munkaerőpiachoz való hozzáférés, amelynek szabályozása a tagállamok feladata;

23. javasolja, hogy tanulmányozzák annak lehetőségét, hogy az egyes tagállamokban létrehozzák a helyi és regionális önkormányzatok hálózatának rendszerét a bevándorlási hullám hatékony kezelését lehetővé tevő együttműködés növelése és a bevándorlók megfelelő integrálása érdekében az ezen önkormányzatok által előmozdított helyi projektek révén;

24. utal a kultúrák közötti párbeszéd európai évére (2008), amely a különféle kultúrák iránti megértés támogatása révén jelentős lendületet ad a bevándorlói háttérrel rendelkezők integrációjának. Az Európai Bizottságnak meg kellene vizsgálnia, hogy az integráció és a kultúrák közötti tolerancia évente ismétlődő európai napjának meghirdetése elősegítheti-e a tudatosodást és annak kiemelését, hogy a kulturális sokféleség gazdagságot jelent;

A lakhatáshoz nyújtott támogatás az integrációs folyamat része

25. a bevándorlók aktív közreműködésével kialakított, az épített környezet, illetve a városstervezés javítását, szolgáltatások nyújtását, a környezet minőségének javítását, valamint a társadalmi kirekesztés elleni küzdelmet célzó programok révén olyan feltételek kialakítását javasolja, amelyek lehetővé teszik, hogy a bevándorlókat helyi családok és közösségek fogadják. Hangsúlyozza, hogy további kutatások elvégzésére és adatok összegyűjtésére van szükség valamennyi tagállam azon tapasztalatára alapozva, hogy a legutóbbi években milyen mértékben voltak képesek lakhatást biztosítani a bevándorlóknak, különös figyelmet fordítva a magas bevándorlói lakosságú környékek állapotának javítására irányuló programok végrehajtásában szerzett tapasztalatokra;

26. sürgeti a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy éljenek a meglévő uniós finanszírozási lehetőségekkel, hogy segítséget nyújthassanak a bevándorlóknak, menedékjogot kérőknek és menekülteknek a munkába álláshoz, illetve a szociális, egészségügyi és lakhatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén. A helyi és regionális önkormányzatoknak biztosítaniuk kellene a közszolgáltatások, valamint az oktatási és képzési programok minőségét és mennyiségét, illetve a városi tervezés és a megfelelő lakáspolitiká, valamint a lepusztult városi területek újjáépítését célzó hatékony programok kidolgozása révén a városok életminőségét, elkerülendő a városi területek leromlását;

Képesítés és foglalkoztatás a beilleszkedés szempontjából

27. felhívja a figyelmet arra, hogy befogadási és beilleszkedési projektek, illetve stabil munkahely híján a bevándorlók beleeshetnek a kizsákmányolás és a bűnözés csapdájába, illetve – saját választásukból vagy kényszerből – maguk is bűnözőkké válhatnak, aminek hátrányos következményei lehetnek a biztonság és a társadalmi kohéziót illetően;

28. azt javasolja, hogy a tagállamok a helyi és regionális önkormányzatokkal, valamint az összes gazdasági és szociális partnerrel együttműködésben a tagállami hatáskörök keretén belül tegyenek lépéseket a bevándorlók könnyebb munkához jutása érdekében, továbbá a munkaerőpiacon tapasztalható hátrányos megkülönböztetés ellen. A tagállamoknak tájékoztatniuk kell a bevándorlókat lehetőségeikről, és folyamatos, szükség esetén egyedi képzési programokkal ösztönözni kell őket a munkavállalásra való felkészülésre;

Többnyelvűség és idegennyelv-oktatás mint a kultúrák közötti párbeszéd előmozdításának eszköze

29. úgy ítéli meg, hogy ez az összetartozás-érzés az iskolákon belül születik meg, és a befogadási és integrációs programokat az összes tagállam óvodai, iskolai és egyetemi rendszere szerves részeként kellene kialakítani;

30. úgy érzi, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak ki kellene emelniük az oktatásnak mint a sokféleség tudatos elfogadása eszközének jelentőségét;

31. sürgeti, hogy több figyelmet fordítsanak a bevándorlók kulturális, nyelvi és intellektuális potenciáljára, amely globalizálódó világunkban nagy jelentőséggel bír az Európai Unió számára;

32. hangsúlyozza, hogy támogatni kell a kölcsönös megértést középpontba helyező oktatást. Ennek eléréséhez az iskolai tantervnek tükröznie kellene az EU multikulturális környezetét, valamint a kultúrák közötti párbeszéd aktív támogatásának elvét;

33. hangsúlyozza az idegen nyelvek oktatását és a multikulturalizmus alapjainak fejlesztését már iskoláskor előtt. Kiemeli, mennyire fontos a befogadó ország, illetve a lakóterület nyelveinek megfelelő ismerete. Ezért azt javasolja, hogy dolgozzanak ki megfelelő támogatási intézkedéseket, és biztosítsanak tanulás

lehetőségeket egyrészt az iskolákban, a különböző migráns-korosztályoknak pedig az iskolai környezetet kívül is;

34. egyetért azzal, hogy ösztönözni kell a vallási közösségek, szervezetek és egyéb kulturális szereplők közötti párbeszédet. Az EU területén élőknek jobban meg kell ismerniük, és jobban meg kell érteniük mind az EU-n belüli, mind az azon kívül elhelyezkedő országokat, történelmüket és kultúrájukat. A bevándorlóknak és a helyieknek egyaránt pozitív szemléletű oktatást kell kapniuk Európáról: meg kell ismertetni velük a közös értékeket és történelmet, a kultúrák közötti kölcsönhatásokat, a hasonló társadalmi és politikai jogokat és köteleességeket;

35. azt javasolja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kötelezzék el magukat a helyi és regionális önkormányzatoknál és más közszolgálatoknál dolgozók interkulturális tudatosságának növelése mellett, és mozdítsák elő a migránsok vagy nemzeti kisebbségek megfelelő képviselését ezen intézmények alkalmazottainak körében;

36. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok szerepet játszhatnak egy olyan környezet kialakításában a külföldi diákok számára, amely lehetővé teszi, hogy kötődjenek ahhoz a városhoz, amelyben – akármilyen rövid ideig is – tanulnak;

A médiához fűződő kapcsolatok erősítése

37. felkéri a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy a helyi médiával, illetve kulturális szervezetekkel és szövetségekkel szorosan együttműködve szervezzenek helyi és regionális szintű tájékoztató kampányokat, elsősorban a hátrányos helyzetű csoportokat megszólítva, és ezáltal maximálisan kihasználva a rendelkezésre álló lehetőségeket;

38. fontosnak tartja a helyi média szerepét abban, hogy minél objektívabban tájékoztasson az európai multikulturális társadalmak helyzetéről, és így egyrészt javítsa a befogadó ország lakosságának alkalmazkodóképességét (az interkulturális tudatosság és ismeretek javítása, a migráció elfogadása), másrészt pedig ösztönözze a migránsok beilleszkedését, valamint a befogadó ország és az Európai Unió más államai kultúráinak, hagyományainak, szokásainak és nyelveinek tiszteletben tartását;

39. javasolja a helyi és regionális érintettek decentralizált eseményekkel történő megszólítását, és a szóban forgó eseményekről való megfelelő tájékoztatás ösztönzését a regionális médiában. A helyi és regionális önkormányzatoknak hangsúlyozniuk kellene a média egyértelmű szerepét az esélyegyenlőség és a kölcsönös megértés támogatásában, és meg kellene teremteniük a kulturális párbeszéd támogatásának feltételeit.

40. megjegyzi, hogy ösztönözni kell a kultúrák közötti párbeszéd új helyszíneinek (különböző digitális környezetek, kávéházak, programok parkokban, tereken) kialakítását, és javasolja a városi viták, párbeszéd, a nyelvoktatás, beilleszkedési kurzusok, foglalkoztatási struktúrák, „egyenlő esély” kurzusok és diszkriminációellenes struktúrák stb. támogatását, továbbá a rendszeres tapasztalatcserét és az új megközelítések, sikerek és kudarcok helyi szintű nyomon követésének biztosítását.

II. MELLÉKLET**A 6. ponthoz**

Az Európa Tanács és az Európai Bizottság „Kultúrák közötti városok” programja az európai városok hálózatát jelenti a kultúrák közötti párbeszédhez. A hálózat célja a tagok közötti tapasztalatsere és a bevált gyakorlatok cseréje a foglalkoztatást, nyelvet, oktatást, kultúrát, médiát stb. érintő kérdésekben.

A 23. ponthoz

Ez a fajta szolgáltatási hálózat azokban az országokban, ahol már kipróbálásra került, a területi bizottságok munkája révén csökkentette a menedékjog iránti kérelmek elbírálásának határidejét, és javította a kérelmezők életkörülményeit. Ez megkönnyítette a helyi befogadó közösségek történő beilleszkedésüket, és számos előnnyel jár a létbiztonság és az életminőség tekintetében.

Arco Latino javasolja a hálózatok és egyesületek európai szintű fejlesztését a régióközi együttműködés szellemének érvényre juttatása, valamint az azonos migrációs kihívásokkal küzdő tagállamok intézkedéseinek összehangolása érdekében. Kizárólag ilyen jellegű együttműködéssel lehetséges a származási országokkal koordinált társfejlesztési intézkedések előmozdítása.

A 28. ponthoz

A REVES megkezdte a bevándorlók bevonását tevékenységébe, és az együttműködés eredménye igen pozitív. A REVES (Helyi és Regionális Önkormányzatok Európai Hálózata a Szociális Gazdaságért) tagjai számos kezdeményezést valósítanak meg a kultúrák közötti párbeszéd és a részvételi integráció érdekében. A harmadik országból érkező vagy más migrációs háttérrel rendelkező személyeket részben bevonják e (még folyamatban lévő) kezdeményezések tervezésébe is, nem csupán végrehajtásukba. A részvétel és a kultúrák közötti párbeszéd új helyszíneivel kísérleteznek. Ezek lehetnek a) kávéházak mint az idősebb

migránsok találkozóhelyei b) a kultúrák közötti párbeszéd egy közpark területén, és ebbe beletartozik a szabadidejüket a parkban töltő fiatalok csoportjaival való munka is c) a migránsok kapacitásainak és szakképzettségének javítása (az „Extracompetenze” projekt alapján) d) olyan iskolai tevékenységek szervezése, melyek során a különböző nemzetiségű szülők találkozhatnak vagy e) szociális gazdasági vállalkozások (pl. szövetkezetek) létrehozása migránsok és helyi szereplők által.

A 30. ponthoz

A Regina rádió által elindított *Dvojičky* (Ikrek) projekt, melynek keretében az újságírók párhuzamokat keresnek, és összehasonlítják Szlovákia történelmi alakjait és hagyományait más uniós tagállamokéival.

A 32. ponthoz

A páneurópai kulturális hagyományok, mint a „Szomszédok napja” vagy a „Zene Európai Napja”, fokozatosan meghonosodnak Szlovákiában.

Az Európai Bizottság Fejlesztési Főigazgatósága által elindított kezdeményezés keretében a Schuman-napon, május 9-én, uniós tisztviselők mint „nagykövetek” látogatnak el az iskolákba.

A 33. ponthoz

A fiatalokban és a gyermekekben korán felkelhető az új nyelvek tanulása iránti érdeklődés. A nyelvtanulást a lehető legkorábban kell elkezdni, mivel ez megkönnyíti a nyelv gyors és átfogóbb megtanulását. Fejleszteni kellene a nyelvtanulás színvonalát az alap- és a középfokú oktatásban. Az oktatási folyamatnak több lehetőséget kell biztosítania az idegen nyelvek tanuláshoz az általános iskolában, illetve egy harmadik nyelv elsajátításához a középiskolában. Az egyetemi oktatásban a diákok nyelvi készségeinek tökéletesítésére és továbbfejlesztésére nyújtott lehetőségeket az egész életen át tartó tanulásra irányuló program tevékenységi területeinek kiterjesztése révén kellene bővíteni.

Kelt Brüsszelben, 2008. november 10-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – „Az európai kutatási infrastruktúra (ERI) közösségi jogi kerete” és „A közös kutatásprogramozás”

(2009/C 76/02)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok rendkívül fontos szerepet játszanak az Európai Kutatási Térségben, mivel politikájukat a polgárokhoz közelítik, és jobban ismerik az érintettek valós helyzetét,
- támogatja annak a közösségi jogi keretnek a bevezetését, amelyet a tagállamok szorgalmaztak azzal a céllal, hogy megkönnyítsék azoknak az európai kiválósági infrastruktúráknak a kiépítését és hatékony alkalmazását, amelyek serkentik a kutatást, és végső soron javítják Európa versenyhelyzetét a harmadik országokkal szemben,
- a kutatási infrastruktúra transznacionális jellegének garantálása érdekében azt javasolja, hogy amennyiben az ilyen infrastruktúra tagjai helyi vagy regionális önkormányzatok, akkor legalább három, különböző tagállamhoz tartozó helyi vagy regionális önkormányzatról legyen szó anélkül, hogy ezzel azt is előírják, hogy honnan származzon az adott infrastruktúra többi tagja,
- arra biztat, hogy különösen vegyék figyelembe az európai területi együttműködési csoportosulást mint másik lehetséges jogi eszközt az európai szintű kutatási infrastruktúrák kiépítéséhez. Ennek alapján egyértelműbb és konkrétabb idevonatkozó hivatkozásokat kellene megfogalmazni az új tanácsi rendelet 5. és 9. preambulumbekzdésében,
- hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok a közös kutatási programok komoly ösztönzőinek számítanak, hiszen mivel mind technológiai-tudományos, mind pedig vállalati szempontból jobban ismerik a sajátos helyi körülményeket, pontosabb ismeretekkel rendelkeznek a stratégiai területeken történő együttműködés iránti igényekről is,
- úgy véli, hogy a decentralizált kutatási infrastruktúrák révén maximális regionális és helyi hatást kell elérni, illetve az ERI-knek fontolóra kell venniük azt a lehetséges segítséget, melyet az infrastruktúrák európai virtuális hálózatának kiépítése jelenthet számukra.

Előadó: Iñaki AGUIRRE ARIZMENDI (ES/ALDE), külpolitikai főtitkár, Baszkföld Autonóm Közösség

Referenciaszövegek

Javaslat tanácsi rendeletre az európai kutatási infrastruktúra (ERI) közösségi jogi keretéről

COM(2008) 467 végleges – 2008/0148 (CNS)

Közlemény: „Útban a közös kutatásprogramozás felé: Összefogással a mindenkit érintő kihívások hatékonyabb megválaszolásáért”

COM(2008) 468 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok rendkívül fontos szerepet játszanak az Európai Kutatási Térségben, mivel politikájukat a polgárokhoz közelítik, és jobban ismerik az érintettek valós helyzetét. Az RB szerint a régióknak ezért stratégiai szerepet kell vállalniuk az EKT megerősítésére és kibővítésére irányuló kezdeményezésekben. Ez még inkább vonatkozik azokra a kezdeményezésekre, melyek célja komoly kutatóintézetek felállítása innovatív környezetben, valamint együttműködés kialakítása kutatási kérdésekben;
2. üdvözli a két ismertett kezdeményezést, és úgy véli, hogy ezek nagyban hozzájárulnak az EKT elmélyítéséhez és kiszélesítéséhez. Az *Európai Kutatási Térség: Új perspektívák* című véleményében ⁽¹⁾ az RB már jelezte, hogy meg kell tenni a szükséges lépéseket az EKT létrehozására irányuló folyamat serkentésére, hiszen az EKT hozzájárul ahhoz, hogy Európa a világ legdinamikusabban fejlődő gazdaságává váljon;
3. úgy véli, hogy alapvető igazgatási egységként – mind területi, mind pedig gazdasági értelemben – mindenképpen tekintetbe kell venni a helyi és regionális önkormányzatokat, egyben hangsúlyozza, hogy az európai régiók és települések kulcsfontosságú szerepet játszanak az új lisszaboni menetrend végrehajtásában, mely arra szolgál, hogy innovációorientált stratégia révén ösztönözze a versenyképesebb európai gazdaságot;
4. kiemeli, hogy minden európai régió egyedi vállalati struktúrával, fejlettségi és szakosodási szinttel rendelkezik. Ezért arra hívja fel a figyelmet, hogy figyelembe kell venni ezeket a sajátosságokat, amikor a régiókban alkalmazzák a globális versenyképesség javítására szolgáló intézkedéseket. Ennek kapcsán biztosítani kell, hogy bizonyos régiók olyan sajátosságai, mint amilyen például a legkülső fekvés, ne jelentsenek majd kizáró okot ERI-k kiépítésének kérelmezésekor. Ennek alapján intézkedéseket kell hozni azt biztosítandó, hogy a legkülső régiók is hozzáférjenek az infrastruktúrák ilyen virtuális hálózatához;
5. felkéri a tagállamokat, hogy összehangoltan és régióikat bevonva döntsenek innovációs politikáikról, illetve azokról az intézkedésekről és eszközökről, melyekkel a régiók fejlődését akarják ösztönözni. Mindezt úgy, hogy a politika révén elért eredmények vegyék figyelembe a helyi és regionális szint igényeit is;
6. egyetért az Európai Bizottság és a tagállamok által közösen, az érdekvédelmi csoportokkal és a polgárokkal együttműködve létrehozott Versenyképességi Tanács hosszú távú szemléleten alapuló következtetéseivel ⁽²⁾, melyek szerint javítani kell az EKT irányításán. Ennek kapcsán az RB kiáll azon szándéka mellett, hogy – a szubszidiaritás elvét tiszteletben tartva és kapcsolatot teremtve más oktatási, innovációs és kohéziós politikákkal – már a kidolgozási folyamat első szakaszától kezdve vonják be az összes érintett felet, és különösen a tudományos közösséget az EKT irányításába;
7. arra kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzák meg az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy hatékonyan és teljes mértékben be lehessen vonni a helyi és regionális önkormányzatokat a vélemény tárgyát képező két kezdeményezés irányításába;
8. támogatja annak a közösségi jogi keretnek a bevezetését, amelyet a tagállamok szorgalmaztak azzal a céllal, hogy megkönnyítsék azoknak az európai kiválósági infrastruktúráknak a kiépítését és hatékony alkalmazását, amelyek serkentik a kutatást, és végső soron javítják Európa versenyhelyzetét a harmadik országokkal szemben;

Az európai kutatási infrastruktúra (ERI) közösségi jogi kerete – COM(2008) 467 végleges

⁽¹⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽²⁾ Az Európai Unió Tanácsa. Brüsszel, 2008. május 30. A ljubljanai folyamat elindításáról szóló tanácsi következtetések.

9. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy az ERI-tagság jellegének, illetve követelményeinek meghatározásakor a tagállamok, kormányközi szervezetek és harmadik országok mellett teljes jogú tagként vegye figyelembe a régiókat is. A régiókat nem az egyes tagállamok képviselőiként kell felfogni, hanem önálló igazgatási egységként, hiszen elegendő kapacitással és forrással, illetve fejlett tudományos-technológiai rendszerekkel rendelkeznek, és megfelelő módon képesek részt venni a jelentősebb kiválósági infrastruktúrák kiépítésére és bevezetésére szolgáló, megosztott vezetési folyamatban;

10. a kutatási infrastruktúra transznacionális jellegének garantálása érdekében azt javasolja, hogy amennyiben az ilyen infrastruktúra tagjai helyi vagy regionális önkormányzatok, akkor legalább három, különböző tagállamhoz tartozó helyi vagy regionális önkormányzatról legyen szó anélkül, hogy ezzel azt is előírnák, hogy honnan származzon az adott infrastruktúra többi tagja;

11. helyesli, hogy az európai kutatási infrastruktúrák a kutatási keretprogram és a strukturális alapok segítségével is finanszírozhatók. Az RB javasolja, hogy összehangolt módon egyéb finanszírozási forrásokat is alkalmazzanak – a tagállamokban elérhető állami és magánforrásokat egyaránt;

12. javasolja, hogy európai szinten vezessenek be stratégiai koordinációs mechanizmusokat, amelyekkel bevonhatók a legfontosabb érdekcsoportok, és így biztosítható az ERI-t szolgáló koherens politika hatékony végrehajtása, olyan fontos témákra kiterjedve, mint a kezdeményezések értékelése és az új ERI-k helyszíneinek kiválasztásával járó problémák megoldása;

13. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy ösztönözni kell az olyan kezdeményezéseket, amelyek a szereplők közötti koordinációból indulnak ki, és céljuk a köztük levő információ- és ismeretáramlás megkönnyítése azáltal, hogy felerősítik azokat a kedvező hatásokat, amelyeket ezek a kezdeményezések gyakorolnak a különböző helyi és regionális önkormányzatok vállalati, tudományos, akadémiai és technológiai hálózataira. Ennek kapcsán az RB elismerését fejezi ki azért a kutatási infrastruktúrákat bemutató internetes portálért, amelyet az Európai Bizottság az Európai Tudomány Alapítvánnyal (ESF) közreműködve a közelmúltban hozott létre;

14. elismeri, hogy korlátozottak az európai kutatási infrastruktúrák kiépítésére szolgáló jelenlegi jogi formák, illetve azt, hogy európai szintű keretre van szükség az infrastruktúrák működésének javítása, valamint a transznacionális kutatás útjában álló akadályok hatékony felszámolása érdekében;

15. emlékeztet arra, hogy nemzetközi, nemzeti és európai szinten is léteznek egyéb kiegészítő eszközök az ERI-khez. Igaz ugyan, hogy ezeket speciális céllal hozták létre, vannak azonban mások – mint például az európai területi együttműködési csoportosulás –, amelyek szélesebb körű célkitűzéssel működnek: itt a területi együttműködés megkönnyítése és serkentése, hogy bizonyos területeken kiszélesítsék a gazdasági

és társadalmi kohéziót. Az RB ezért azt ajánlja, hogy hangolják össze az ERI-eket ezzel és a többi, már létező eszközzel, hogy minél jobb hatásokkal működjön valamennyi;

16. arra biztat, hogy különösen vegyék figyelembe az európai területi együttműködési csoportosulást mint másik lehetséges jogi eszközt az európai szintű kutatási infrastruktúrák kiépítéséhez⁽³⁾. Ennek alapján egyértelműbb és konkrétabb idevonatkozó hivatkozásokat kellene megfogalmazni az új tanácsi rendelet 5. és 9. preambulumbekzdésében;

17. az európai kutatási infrastruktúrák jelenlegi földrajzi elhelyezkedésével kapcsolatban megjegyzi, hogy – alapvetően történelmi okokból – ezek a terület nyugati részén található, és hogy úgy kellene őket megtervezni, hogy az Unió egész területén és lehetőség szerint a tagállamok között is egyenletesen legyenek elosztva. A létesítmények decentralizált elosztása arra irányul majd, hogy összhangba hozzák a regionális szinten jelentkező hasznót az új infrastruktúrák iránti európai szintű igényekkel. Mindezt meg lehetne erősíteni egy olyan virtuális hálózat révén, amely valamennyi létesítményt összeköti, külön hangsúlyt fektetve a kis és közepes méretű kutatási infrastruktúrákra, amelyek fontosak lehetnek egyrészt a tudás fejlesztése szempontjából a stratégiai területeken, másrészt pedig az érintett helyi és regionális önkormányzatok gazdasági és innovációs fejlesztése szempontjából;

18. egyetért a Versenyképességi Tanács 2008. május 30-i következtetéseivel, amelyekben felkérték az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák az európai régiókat és helyi önkormányzatokat a modern kutatási infrastruktúrákhoz való hozzáférésben, ezek létrehozásában és bevezetésében. Az RB szerint az alábbi intézkedéseket lehetne meghozni ehhez:

- nagyobb hangsúlyt kell helyezni a helyi és regionális önkormányzatokra az európai kutatási infrastruktúrákhoz vonatkozó nemzeti kutatóinfrastruktúra (ESFRI Roadmap) kidolgozása során, különösen az európai érdekek alapján kulcsfontosságú és már jóváhagyott 35 projekt prioritizálásakor,
- figyelembe kell venni a helyi és regionális önkormányzatok szerepét, illetve az ERI-kben történő részvételét,
- biztosítani kell az összhangot az ERI-k és az Európában nemzeti és regionális szinten már létező egyéb formák között, mint amilyen például az európai területi együttműködési csoportosulás,
- megfelelő jogi keret révén meg kell könnyíteni az ERI-k decentralizációját úgy, hogy minden tagállam, régió és település haszonélvezője lehessen ezeknek,
- garantálni kell, hogy a helyi és regionális önkormányzatok valóban és hatékonyan részt vehessenek az ERI-k megfelelő irányításában;

⁽³⁾ Lásd a Cdr 308/2007 fin sz. vélemény 19. pontját.

19. felhívja a figyelmet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszanak az ERI-khez kötődő innovatív környezet kialakításában, annál is inkább, mivel a regionális politikák komoly hatással járnak egyrészt a tudományos szakemberek vonzására, másrészt pedig az ERI-k támogatására, melyek a regionális fejlődés központjait jelentik. Az ERI-k így képesek arra, hogy komoly társadalmi-gazdasági hasznot eredményezzenek a hozzájuk kapcsolódó városokban és régiókban;

20. helyesli, hogy az Európai Bizottság döntést hoz az ERI-kről. Az RB szerint így egyszerűbb és rövidebb lesz a folyamat annál, mintha az ERI-vel kapcsolatos döntéseket egyenként hozná meg a Tanács. Annak érdekében, hogy a szóban forgó döntéshozatali eljárás teljesen átlátható és jogszerű legyen, az RB azt javasolja, hogy fejtsek ki részletesen az Európai Bizottság értékelési szempontjait, és állítsanak fel egy irányítóbizottságot, melynek tagjai a tagállamok és/vagy adott esetben azoknak a régióknak, helyi és regionális önkormányzatoknak vagy azok szövetségeinek a képviselőiből kerülnének ki, melyek véleménye döntő az Európai Bizottság ERI-vel kapcsolatos döntései szempontjából. Azt is javasolja, hogy a tagállamok dolgozzanak ki megfelelő koordinációs mechanizmusokat, melyek lehetővé teszik, hogy az irányítóbizottság munkájában részt vevő államok véleménye tükrözze az általuk képviselt helyi és regionális önkormányzatok állásfoglalását;

21. helyesli azoknak az adminisztratív, jogi és pénzügyi akadályoknak a felszámolását, amelyek az ebben a rendeletben az ERI-re vonatkozóan javasolt jogi formából adódnak. Mindez az adómentességet és a gyorsabb és rugalmasabb közbeszerzési eljárásokat érinti, amelyek az RB véleménye szerint elősegítik majd a nagy kutatási infrastruktúrák bevezetését, hatékonyabbá téve ezek tevékenységét és eredményeiket;

Az Európai Bizottság közleménye: „Útban a közös kutatásprogramozás felé” – COM(2008) 468 végleges

22. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok a közös kutatási programok komoly ösztönzőinek számítanak, hiszen mivel mind technológiai-tudományos, mind pedig vállalati szempontból jobban ismerik a sajátos helyi körülményeket, pontosabb ismeretekkel rendelkeznek a stratégiai területeken történő együttműködés iránti igényekről is. Számos európai régió már részese és sikeres vezetője a kutatási programok koordinációjával és együttműködésével foglalkozó eszközöknek. Ilyenek például az ERA-NET projektek is. A Régiók Bizottsága javaslata azt járja körül, hogy ne csupán a tagállamok, hanem és elsősorban maguk a regionális közszervek legyenek a közös programmal kapcsolatos együttműködési megállapodások ösztönzői;

23. céloz rá, hogy bele kellene foglalni a javaslatba, és megfelelően definiálni kellene a leghatékonyabb koordinációs mecha-

nizmusokat annak érdekében, hogy hatékonyak legyenek a különböző európai helyi és regionális önkormányzatok közötti megállapodások;

24. tudatában van annak, hogy ilyen jellegű programot kell javasolni, ugyanakkor úgy véli, hogy célravezető lenne, ha a program végrehajtása nem járna többletterheléssel a tagállamok és a régiók számára, és ezért európai bizottsági támogatást irányoznának elő a program részére. Ez a támogatás nemcsak a megállapodások tető alá hozására terjedne ki, hanem az elkötelezettségre és a pénzügyi forrásokra is. Ez az anyagi elkötelezettség elengedhetetlen a program eredményességéhez. Az RB azt javasolja az Európai Bizottságnak, hogy a jövőben hozzon létre egy önálló alapot a tárgyalat kezdeményezés támogatására;

25. javasolja, hogy további programok életre hívása előtt az EU és a tagállamok is használjanak ki megfelelő módon minden lehetőséget arra, hogy szinergiákat teremtsenek a transznacionális politikák és a már létező együttműködési eszközök között. Ehhez olyan mechanizmusokat kell kidolgozni, amelyek garantálják, hogy a maximumot hozzák ki a már működő koordinációs programokból, pl. az ERA-NET-ből, a nyílt koordinációs módszerekből, az európai technológiai platformokból stb.;

26. elismeri, hogy szükség van arra, hogy az európai K+F és innováció területén dolgozó szereplők közötti koordinációra és együttműködésre épülő kezdeményezések szülessenek a lisszaboni stratégiában megfogalmazott célkitűzéssel, azaz hogy Európa a világ legversenyképesebb és legdinamikusabban fejlődő gazdaságává váljon. Úgy véli azonban, hogy ennek a koordinációnak alulról felfelé irányulónak kell lennie, amely figyelembe veszi a változó geometria és a szubszidiaritás elvét. Ennek kapcsán a régiók önkéntes részvételét a változó geometria elv irányába tett lépésként kell értelmezni;

27. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy közösen kell foglalkozni a nemzeti szintet meghaladó kihívásokkal, főleg mivel a helyi és regionális önkormányzatok azok, akik a legjobban ismerik a megoldandó problémákat, és a források, az emberek és az ismeretek összevonása szélesíti ki a lehetőségek körét arra, hogy megoldást találjunk a legösszetettebb tudományos-technológiai problémákra;

28. azt kéri, hogy konszenzusos alapon, az idevonatkozó jogkörrel rendelkező régiók nagy számát figyelembe véve foglalkozzanak a közös program kiemelt témaival úgy, hogy közben konzultálnak a tudóstársadalommal és valamennyi érintett érdekvédelmi csoporttal;

29. azt reméli, hogy jellege és a változásra való inspirálása miatt a program olyan gyakorlati, rugalmas és részletes fejlesztési folyamatot indít el, amelyben komoly szerep jut a kutatás regionális prioritásainak.

II. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

Javaslat tanácsi rendeletre az európai kutatási infrastruktúra (ERI) közösségi jogi keretéről, 6. preambulumbekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
[...] E kutatási infrastruktúrák lehetnek „egy helyszíniűek” vagy „szétszórtak” (hálózatba szervezett erőforrások).	[...] E kutatási infrastruktúrák lehetnek „egy helyszíniűek” vagy „szétszórtak” (hálózatba szervezett erőforrások). <u>Ennek kapcsán a decentralizált kutatási infrastruktúrák révén maximális regionális és helyi hatást kell elérni, illetve az ERI-knek fontolóra kell venniük azt a lehetséges segítséget, melyet az infrastruktúrák európai virtuális hálózatának kiépítése jelenthet számukra.</u>

Indokolás

Az infrastruktúrák decentralizált kiépítése nemcsak a helyi és regionális önkormányzatok számára járna haszonnal, hanem annak kapcsán is, hogy Európában igény van új infrastruktúrák kifejlesztésére. Mindezt meg lehetne erősíteni egy olyan virtuális hálózat révén, amely valamennyi létesítményt összeköti.

2. módosítás

Javaslat tanácsi rendeletre az európai kutatási infrastruktúra (ERI) közösségi jogi keretéről, 3. cikk c) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
ténylegesen hozzáférhető a tagállamok és a közösségi kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs programokhoz társult országok kutatóiból álló európai kutatóközösség számára; továbbá	ténylegesen hozzáférhető a tagállamok, a helyi és regionális <u>önkormányzatok</u> és a közösségi kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs programokhoz társult országok kutatóiból álló európai kutatóközösség számára; továbbá

Indokolás

A helyi és regionális önkormányzatok rendkívül fontos szerepet játszanak az Európai Kutatási Térségben, ezért aktív szerepet kell vállalniuk valamennyi erre irányuló kezdeményezésben, különösen azokban, melyek célja komoly kutatóintézetek felállítása innovatív környezetben, valamint együttműködés kialakítása kutatási kérdésekben.

3. módosítás

Javaslat tanácsi rendeletre az európai kutatási infrastruktúra (ERI) közösségi jogi keretéről, 4. cikk (1) bekezdés, c) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
az ERI által létrehozni és működtetni kívánt kutatási infrastruktúráról készült – különösen a 3. cikk szerinti követelményekre kitérő – műszaki és tudományos leírás;	az ERI által létrehozni és működtetni kívánt kutatási infrastruktúráról készült – különösen a 3. cikk szerinti követelményekre kitérő – műszaki és tudományos leírás, <u>illetve az ERI által regionális szinten kiváltott társadalmi-gazdasági hatások bemutatása;</u>

Indokolás

Mindenképpen ki kell térni azokra a lehetséges előnyökre és hasznokra, amelyeket az új kutatási infrastruktúra alkalmazása nyújt majd helyi és regionális szinten, nem csupán tudományos és műszaki téren, hanem az egész közösség számára.

4. módosítás

Javaslat tanácsi rendeletre az európai kutatási infrastruktúra (ERI) közösségi jogi keretéről, 6. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
[...]	[...]
2. Az ERI minden tagállamban a legteljesebb jogképességgel rendelkezik, amely az adott tagállam joga szerint jogi személyt megillet. Az ERI jogosult különösen ingó, ingatlan és szellemi vagyont szerezni, birtokolni és elidegeníteni, szerződést kötni, továbbá bíróság előtt eljárni.	2. Az ERI minden tagállamban <u>vagy régióban</u> a legteljesebb jogképességgel rendelkezik, amely az adott ~~tagállam terület~~ joga szerint jogi személyt megillet. Az ERI jogosult különösen ingó, ingatlan és szellemi vagyont szerezni, birtokolni és elidegeníteni, szerződést kötni, továbbá bíróság előtt eljárni.
[...]	[...]
4. A tagállamoknak az állami támogatási szabályokkal összhangban lévő minden lehetséges intézkedést meg kell hozniuk, hogy az ERI a 3. bekezdésben említettekén túlmenően is minél szélesebb körű adómentességet élvezzen	4. A tagállamoknak és a régióknak az állami támogatási szabályokkal összhangban lévő minden lehetséges intézkedést meg kell hozniuk, hogy az ERI a 3. bekezdésben említettekén túlmenően is minél szélesebb körű adómentességet élvezzen

Indokolás

Lásd a 2. módosítás indokolását.

5. módosítás

Javaslat tanácsi rendeletre az európai kutatási infrastruktúra (ERI) közösségi jogi keretéről, 7. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az ERI alapszabály szerinti székhellyel rendelkezik, mégpedig az ERI egyik olyan tagjának területén, amely uniós tagállam vagy a közösségi kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységek keretprogramjához társult ország.	Az ERI alapszabály szerinti székhellyel rendelkezik, mégpedig az ERI egyik olyan tagjának területén, amely uniós tagállam, <u>régió</u> vagy a közösségi kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs tevékenységek keretprogramjához társult ország.

Indokolás

Lásd a 2. módosítás indokolását.

6. módosítás

Javaslat tanácsi rendeletre az európai kutatási infrastruktúra (ERI) közösségi jogi keretéről, 8. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
1. Az alábbiak válhatnak az ERI tagjaivá: (a) tagállamok; (b) harmadik országok; (c) kormányközi szervezetek.	1. Az alábbiak válhatnak az ERI tagjaivá: (a) tagállamok; (b) helyi és regionális önkormányzatok; (c) harmadik országok; (d) kormányközi szervezetek.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>2. Az ERI tagsága mindig legalább három tagállamot számlál. További tagállamok bármikor csatlakozhatnak az alapszabályban rögzített méltányos és ésszerű feltételek mellett.</p> <p>3. A tagállamoknak együttesen a szavazati jogok többségével kell rendelkezniük a 12. cikk a) pontjában említett taggyűlésen.</p> <p>4. Bármelyik tagállamot vagy harmadik országot az ERI tagjaként való bizonyos jogok gyakorlásában és bizonyos kötelezettségek alóli mentesítésben egy vagy több közintézmény képviselheti, beleértve régiókat vagy közfeladat teljesítésére kijelölt magánintézményeket is.</p> <p>[...]</p>	<p>2. Az ERI tagsága mindig legalább három tagállamot <u>vagy három, különböző tagállamokhoz tartozó helyi és regionális önkormányzatot</u> számlál. További tagállamok bármikor csatlakozhatnak az alapszabályban rögzített méltányos és ésszerű feltételek mellett.</p> <p>3. A tagállamoknak, helyi és regionális önkormányzatoknak együttesen a szavazati jogok többségével kell rendelkezniük a 12. cikk a) pontjában említett taggyűlésen.</p> <p>4. Bármelyik tagállamot, <u>helyi vagy regionális önkormányzatot, illetve vagy</u> harmadik országot az ERI tagjaként való bizonyos jogok gyakorlásában és bizonyos kötelezettségek alóli mentesítésben egy vagy több közintézmény képviselheti, beleértve régiókat, <u>helyi önkormányzatokat</u> vagy közfeladat teljesítésére kijelölt magánintézményeket is.</p> <p>[...]</p>

Indokolás

Lásd a 2. módosítás indokolását.

7. módosítás

Javaslat tanácsi rendeletre az európai kutatási infrastruktúra (ERI) közösségi jogi keretéről, 9. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az alapszabály legalább a következőket kell tartalmazza:</p> <p>[...]</p> <p>(h) a következőkre vonatkozó alapelveket:</p> <p>(i) ... (viii)</p>	<p>Az alapszabály legalább a következőket kell tartalmazza:</p> <p>[...]</p> <p>(h) a következőkre vonatkozó alapelveket:</p> <p>(i) ... (viii)</p> <p>(ix) <u>az ERI létesítésének helyszínén található helyi és regionális közszervekkel, érdekcsoportokkal és polgárokkal folytatott kommunikációra vonatkozó politika;</u></p>

Indokolás

Meg kell említeni az ERI-nek azt a vetületét, amellyel hozzájárul a tudományos közösség által végzett tevékenységekből származó eredmények elterjesztéséhez és optimalizálásához.

8. módosítás

Javaslat tanácsi rendeletre az európai kutatási infrastruktúra (ERI) közösségi jogi keretéről, 18. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az ERI és az érintett tagállamok minden olyan körülményről értesítik a Bizottságot, amely az ERI feladatainak ellátását súlyosan veszélyezteti.</p>	<p>Az ERI és az érintett <u>helyi és regionális önkormányzatok, illetve tagállamok</u> minden olyan körülményről értesítik a Bizottságot, amely az ERI feladatainak ellátását súlyosan veszélyezteti.</p>

Indokolás

Lásd a 2. módosítás indokolását.

9. módosítás

Javaslat tanácsi rendeletre az európai kutatási infrastruktúra (ERI) közösségi jogi keretéről, 19. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok meghozzák az e rendelet eredményes alkalmazásának biztosításához szükséges rendelkezéseket.	A tagállamok, illetve a helyi és regionális önkormányzatok meghozzák az e rendelet eredményes alkalmazásának biztosításához szükséges rendelkezéseket.

Indokolás

Lásd a 2. módosítás indokolását.

10. módosítás

Javaslat tanácsi rendeletre az európai kutatási infrastruktúra (ERI) közösségi jogi keretéről, 21. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
1. A Bizottság munkáját tanácsadó bizottság segíti.	1. A Bizottság munkáját a tagállamok és/vagy adott esetben a régiók képviselőiből álló irányítótanácsadó bizottság segíti.
2. Az e cikkre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 3. és 7. cikkét kell alkalmazni.	2. Az e cikkre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 34. és 7. cikkét kell alkalmazni.

Indokolás

A tanácsadó bizottság irányítóbizottsággal és ennek megfelelő eljárással történő felcserélése biztosítaná, hogy amennyiben egy ERI létrehozási kérelméről hozott európai bizottsági döntés nem egyezik az irányítóbizottság véleményével, akkor az Európai Bizottságnak ezt jelentenie kell a Tanácsnak. A Tanács – minősített többséggel – eltérő határozatot is hozhat. Az irányítóbizottság tagjai között valamennyi tagállam és/vagy adott esetben régió képviselői jelen kell, hogy legyenek.

Kelt Brüsszelben, 2008. november 26-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága előrettekintő véleménye – A lisszaboni növekedési és foglalkoztatási stratégia

(2009/C 76/03)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- **megismétli** egy olyan európai szintű stratégia fontosságát amely – különösen a pénzüpiacok jelenlegi válságának és annak a reálgazdaságra gyakorolt belátható hatásainak fényében – képes a gazdasági növekedés és a foglalkoztatás támogatására, és az innováción, a kutatáson és a versenyképességen alapul. Olyan stratégia, amelynek ugyanakkor meg kell erősítenie saját fenntarthatóságát egyrészt a kohézió és a szolidaritás elveinek megőrzése által, másrészt a környezet védelme révén,
- **megjegyi**, hogy a 2005. tavaszi Európai Tanács által elindított növekedési és foglalkoztatási stratégiának, annak ellenére, hogy európai partnerségre szólított fel, nem sikerült teljes mértékben megvalósítania a végrehajtásban kulcsszerepet játszó intézményi szereplők szükséges bevonását; továbbá hangsúlyozza, hogy a tavaszi Európai Tanács elismerte a helyi és regionális szint szerepét a növekedés és a foglalkoztatás előmozdításában, hiszen ha a növekedési és foglalkoztatási programot jobban magáénak érzi az összes kormányzati szint, akkor az koherensebb és hatékonyabb politikák kidolgozásához vezet,
- **megjegyi**, hogy a növekedési és foglalkoztatási stratégia iránti, fent említett elkötelezettség hiányossága az oka annak, hogy a lisszaboni stratégia célkitűzéseit nem sikerül integrált politikákká alakítani a kormányzás összes szintjén, és ez vezet kevésbé hatékony folyamatokhoz a gazdasági növekedés és a jobb foglalkoztatás céljaira szánt termelési, pénzügyi, humán és társadalmi erőforrások felhasználása terén.

Előadó: Flavio DELBONO (IT/ALDE), Emilia Romagna régió regionális tanácsának tagja és alelnöke

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. **tudomásul veszi** az európai és a világgazdaság növekedése közötti különbség fokozódását, ami mindenekelőtt a piacok globalizálódása által meghatározott megváltozott feltételeknek tudható be;
2. **megismétli** egy olyan európai szintű stratégia fontosságát, amely – különösen a pénzügyi válságának és annak a reálgazdaságra gyakorolt belátható hatásainak fényében – képes a gazdasági növekedés és a foglalkoztatás támogatására, és az innováción, a kutatáson és a versenyképességen alapul. Olyan stratégia, amelynek ugyanakkor meg kell erősítenie saját fenntarthatóságát egyrészt a kohézió és a szolidaritás elveinek megőrzése által, másrészt a környezet védelme révén;
3. **megjegyzi**, hogy a 2005. tavaszi Európai Tanács által elindított növekedési és foglalkoztatási stratégiának, annak ellenére, hogy európai partnerségre szólított fel, nem sikerült teljes mértékben megvalósítania a végrehajtásában kulcsszerepet játszó intézményi szereplők szükséges bevonását; továbbá hangsúlyozza, hogy a tavaszi Európai Tanács elismerte a helyi és regionális szint szerepét a növekedés és a foglalkoztatás előmozdításában, hiszen ha a növekedési és foglalkoztatási programot jobban magáénak érzi az összes kormányzati szint, akkor az koherensebb és hatékonyabb politikák kidolgozásához vezet;
4. **emlékeztet** arra, hogy a lisszaboni folyamatot nyomon követő platform szerint létezik egyfajta „lisszaboni paradoxon”: a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszanak a növekedési és foglalkoztatási stratégiában (oktatás, innováció, kutatás helyi/regionális szinten), de sok esetben ezt nem a lisszaboni stratégia részeként érzékelik (méretgazdaságosság hiánya), illetve a legtöbb önkormányzat nem érzi a lisszaboni stratégiát hasznosnak;
5. **úgy véli**, hogy a lisszaboni stratégia hatékony végrehajtása csak abban az esetben valósul meg, ha a terület nagymértékben képes az emberi erőforrások, a rugalmas és sokoldalú képességek, a felkészült kutatók és a magasan kvalifikált technikusok képzésére, odavonzására és alkalmazására; olyan viselkedési minták, értékek, bizalmi kapcsolatok és szervezési képességek jellemzik, amelyek támogatják a szereplők és a vállalkozások közötti interakciót és együttműködést, a piac működését és az életminőséget; az igényeknek megfelelő és arányos materiális és immateriális infrastruktúrával van ellátva; hiteles és hatékony intézményekkel rendelkezik;
6. **megjegyzi**, hogy a növekedési és foglalkoztatási stratégia iránti, fent említett elkötelezettség hiányossága az oka annak, hogy a lisszaboni stratégia célkitűzéseit nem sikerül integrált politikákká alakítani a kormányzás összes szintjén, és ez vezet kevésbé hatékony folyamatokhoz a gazdasági növekedés és a jobb foglalkoztatás céljaira szánt termelési, pénzügyi, humán és társadalmi erőforrások felhasználása terén;
7. **megismétli** a Régiók Bizottságának a lisszaboni stratégiáról nemrégiben született véleményeiben a következő témákban elhangzottakat:
  - a strukturális alapok és más idevonatkozó európai programok – például versenyképességi és innovációs keretprogram (VIP), 7. kutatási és fejlesztési keretprogram, az egész életen át tartó tanulás programjai – közötti koordináció az európai hozzáadott érték maximalizálása és a regionális és helyi önkormányzatok bevonása érdekében (2008. február 7-i állásfoglalás az Európai Tanács 2008. évi tavaszi ülésére),
  - új típusú kapcsolatok a közigazgatás, az egyetemek, a kutatóközpontok és a vállalatok között (*Klaszterek és klaszterpolitika*, 2008. június 18–19-i vélemény),
  - a kkv-k finanszírozáshoz való hozzáféréseinek és közösségi programokban való részvételének javítása (*A kis- és középvállalkozások gazdasági növekedésének finanszírozása*, 2007. február 13–14-i vélemény),
  - a helyi, regionális, nemzeti és uniós szint tevékeny bevonására irányuló politikai intézkedések integrált megvalósítása (*Aktív beilleszkedés*, 2008. június 18–19-i vélemény),
  - az EU hosszú távú versenyképességének fejlesztésében kulcsszerepet játszó európai oktatási és szakképzési rendszerek javítása és megerősítése (*A fiatalok teljes körű társadalmi részvétele*, 2008. április 9–10-i vélemény),
  - a helyi és regionális önkormányzatok szerepe a rugalmas biztonságra vonatkozó politikák megvalósításában (*Rugalmas biztonság*, 2008. február 6–7-i vélemény),
  - az általános érdekű szociális szolgáltatások szerepe és hozzájárulásuk a lisszaboni stratégia céljaihoz (*A Bizottság közleménye – A Közösség lisszaboni programjának végrehajtása: Az általános érdekű szociális szolgáltatások az Európai Unióban*, 2006. december 6-i vélemény),
  - integráltabb egységes piac mint az európai társadalmi és gazdasági növekedés eszköze (*Az egységes piac jövője és az európai társadalom helyzetének felmérése*, 2007. március 23-i vélemény),
  - *Reformáljuk meg a költségvetést, változtassuk meg Európát!* (2008. április 10-i saját kezdeményezésű vélemény, CdR 16/2008 fin)
  - az Európai Kutatási Térség megteremtésének és megszilárdításának új perspektívái (CdR 83/2007 fin),
  - a kutatás és az innováció hatékonyabb támogatása az EU régióiban (CdR 263/2007);

8. **hangsúlyozza** tehát az alábbiak szükségességét:
- a növekedési és foglalkoztatási politikák jobb koordinációja a különböző kormányzási szinteken,
  - integrált növekedési és foglalkoztatási politikák az összes szinten (az összes politikai tevékenységbe integrálva),
  - többszintű kormányzási megállapodások: írásbeli megállapodások, valamint a politikai napirendek összehangolása a különböző kormányzási szinteken;

AJÁNLÁSOK A 2008–2010 KÖZÖTTI KORMÁNYZÁSI CIKLUSRA

Tekintetbe véve az Európai Bizottság és a tagállamok kormányai közötti, a lisszaboni stratégia végrehajtását célzó partnerséget

9. **úgy véli**, hogy a stratégia sikeréhez a különböző kormányzási szinteknek meg kell valósítaniuk a gyakorlatban a tavaszi Európai Tanács iránymutatásaiban lefektetett határozatokat egy integráltabb munkamegközelítéssel, valamint a releváns politikai területeken menetrendjük összehangolásával a hatékonyabb politikaformálás érdekében. E célból bátorítani kell a többszintű kormányzásra vonatkozó megállapodásokat;

10. arra **buzdítja** az EU helyi és regionális önkormányzatait, szövetségeiket és hálózataikat (pl. lisszaboni regionális hálózat), hogy – formális hatásköreiken túllépve – alakítsanak ki a stratégiával összefüggésben politikákat, és tegyenek konkrét lépéseket a gazdasági és társadalmi szerkezet olyan irányú módosítása és fenntartása érdekében, amellyel lehetővé válik a növekedési és foglalkoztatási célok követése;

11. **felkéri** az EU 27 tagállamának kormányait, hogy hatékonyabban vonják be országaik helyi és regionális önkormányzatait a lisszaboni stratégiának a kezdetektől fogva annak végső szakaszáig történő végrehajtásába. Ez a következőképpen érhető el:

- a lisszaboni stratégia nemzeti felelőseinek irányítása alatt „országauditok” szervezésével nemzeti szinten, a helyi és regionális önkormányzatokkal és szövetségeikkel együttműködésben, a helyzet áttekintésére, a bevált gyakorlatok megosztására és a további politikai intézkedések szükségességének felmérésére, valamint azoknak a cselekvési területeknek és eszközöknek a meghatározására, amelyek – a kormányzás tekintetében – várhatóan tovább növelik a helyi és regionális önkormányzatoknak a lisszaboni stratégia végrehajtásában betöltött szerepét. Az auditok eredményeit le kellene írni az Európai Bizottságnak benyújtandó nemzeti reformprogramokba,
- az Európai Bizottságnak október közepéig minden tagállam által benyújtandó nemzeti reformprogramok tekinthetők úgy is, mint lehetőségek a helyi és regionális önkormányzatoknak a lisszaboni stratégia végrehajtásába történő bevonásának értékelésére. E tekintetben a Régiók Bizottsága által minden évben elkészített nemzeti jelentések mindaddig a helyi és regionális önkormányzatok szórványos bevonásáról tanús-

kodnak. Éppen ezért szükség van a helyzet feltárására az Európai Bizottságnak benyújtott éves jelentésben;

12. **kéri** az Európai Bizottságot, hogy 2008 decemberében megjelenő éves jelentésében vizsgálja meg alaposabban a helyzetet, elemezze strukturált módon, az egyes országokra lebontva a helyi és regionális önkormányzatok szerepét és részvételét a stratégia irányításában;

13. **felkéri** a 2009. tavaszi Európai Tanácsot, hogy ösztönözze az integrált politikaformálás és a többszintű kormányzás eszközeinek lehető legszélesebb körű terjesztését mint az EU politikaformálása állandó jellemzőjét 2010-től;

14. **megismétli** elkötelezettségét a lisszaboni stratégia sikeréhez történő hozzájárulása mellett egyrészt a stratégia megvalósításának helyi és regionális szintű nyomon követésével, másrészt a nemzeti auditok tevékeny támogatásával, illetve nemzeti delegációin keresztül;

15. **kéri** továbbá az Európai Bizottságot és az összes szinten tevékenykedő intézményeket, hogy újítsák meg a kommunikáció terén tett vállalásaikat, egyrészt a helyi és regionális önkormányzatok irányába azokkal a politikákkal és programokkal kapcsolatban, melyek célja többek között a lisszaboni menetrend céljaival koherens tevékenységek és tervek finanszírozása, másrészt a polgárok irányába a növekedési és foglalkoztatási stratégiának a mindennapi életre gyakorolt lehetséges hatásával kapcsolatban, nyilvánvalóbbá téve ezáltal, mi érhető el az európai szintű cselekvéssel.

2010 UTÁNI KILÁTÁSOK

16. A folyamatosan változó világ és a lisszaboni stratégia végrehajtásának hiányosságai miatt alaposan át kell gondolni a közösségi szintű fellépés jövőbeli szerepét a nagyobb növekedés és a jobb foglalkoztatás céljainak elérése érdekében;

17. **úgy véli**, hogy a növekedés és a foglalkoztatás egyik fontos feltétele, hogy az EU gyorsan és összehangoltan járjon el a pénzügyi piacok védelme és szabályozása érdekében.

A Régiók Bizottsága

18. **kéri**, hogy alaposan gondolják át a következő kérdéseket, és indítsanak széles körű vitát róluk a célkitűzések elérésében döntő szerepet játszó szereplők konkrét bevonásával:

- a stratégia jelen pillanatban nem eléggé behatárolt és ezért a célokat tekintve néhányszor homályos prioritásai: a célkitűzések számának növekedése miatt egyértelmű fontossági sorrendet kell felállítani. Hány célkitűzés létezik?
- a leghatékonyabb módszerek, intézkedések és irányítás a célok elérése érdekében, tekintetbe véve a kormányzás különböző szintjeinek jelenlegi illetékességi köreit, más programokra (pl. a strukturális alapokra, a kutatás-fejlesztési keretprogramra) alkalmazott módszereket is alapul véve. Hogyan érhető el a célok sikeresen?

- a stratégia költségei és a környezeti és gazdasági források felhasználásának optimalizálása, szem előtt tartva ugyanakkor a környezet és a klíma védelmét. Hogyan érhető el kompromisszum?
- a versenyképességre irányuló intézkedések fokozásának összehangolása az európai terv alapvető célkitűzésével, vagyis a gazdasági, társadalmi és területi kohézió mint alapelemek fenntartásával. Hogyan érhető el együtt a versenyképesség és a kohézió?

Saját hozzájárulásával kapcsolatban az RB

19. **úgy véli**, hogy az európai növekedési és foglalkoztatási stratégia intézkedéseit a kutatáson és innováción alapuló versenyképességre kell irányítani, hiszen ez az az alapvető elem, amellyel elérhető az Európai Unió gazdasági és kereskedelmi térségének valódi nemzetközi szintű versenyképessége és a belső munkaerőpiacon a munka minőségi és mennyiségi szempontból történő újbóli meghatározása. Emellett folytatni kell a kis- és középvállalkozások versenyképességét és a szabályozás javítását támogató intézkedéseket. A növekedés gazdasági, környezeti és társadalmi fenntarthatósága kell, hogy legyen a referenciaparaméter a versenyképességi célkitűzés elérési módjainak meghatározása során;

20. azt **javasolja**, hogy a közösségi fellépés ne egy tág stratégiaként jelenjen meg, hanem összehangolt és integrált politikák strukturált egészeként, amivel lényegibb és mélyrehatóbb hatás érhető el;

21. **hangsúlyozza**, hogy közösségi szinten elkerülhetetlen egy jelentősebb döntéshozatali eljárás a versenyképesség új menetrendjét alkotó politikák és programok összehangolásának és végrehajtásának keretében. Ennek során tiszteletben kell tartani a tagállami hatásköröket és a szubszidiaritás elvét. Ezzel kapcsolatban kívánatos, hogy a közösségi költségvetés felülvizsgálatakor hozzanak lényegi döntéseket a versenyképességi politika érdekében egyrészt a keretek mennyiségi változtatásával, másrészt pedig a politikák szoros összehangolásával. Amennyiben az intézkedés nemzeti hatáskörbe tartozik, az Európai Uniónak és tagállamainak hatékony eszközökre van szükségük a döntéshozatalhoz és a különböző kormányzati szintek közötti koordinációhoz a politikák sikerének biztosítása érdekében.

Magával a javaslattal kapcsolatban

22. **hangsúlyozza**, hogy olyan intézkedésekre van szükség, amelyekkel növelhetők és minőségi szempontból javíthatók az alkalmazott kutatásba történő beruházások. Az összes kormányzati szint közös erőfeszítéseit a kkv-k ösztönzésére és támogatására kell irányítani a kutatásban és a beruházási módokban, hogy – megőrizve ezen vállalatok versenyképességét a belső piacon – nemzetközi dimenzióhoz juttassuk őket. Az alap kutatásba történő állami beruházást szükségszerűen ki kell egészíteni jelentős mértékű magánberuházásokkal a termékek és a folyamatok innovációjára irányuló alkalmazott kutatás területén;

23. tekintettel arra, hogy az egységes piac a tényleges és hatékony versenyképességi stratégia szükséges feltétele, **kéri** az egységes piac kiépítésének befejezéséhez szükséges összes intézkedés végrehajtása melletti újbóli kötelezettségvállalást. **Kéri** továbbá a helyi és regionális dimenzió nyilvánvalóvá tételét a kkv-k versenyképességének a helyi sokféleség kihasználásával történő javítása érdekében;

24. a valóban hatékony versenyképességi stratégia megvalósításakor különleges erőfeszítést kell tenni a munkahelyi balesetek számának csökkentése érdekében;

25. **hangsúlyozza** az európai energiapolitika szükségességét a termelés, a fogyasztás és – a harmadik országoktól való energiafüggőség fokozatos csökkentése révén megvalósuló – ellátás területén: ezek az elemek nélkülözhetetlenek az európai vállalatok, mindenekelőtt a kkv-k versenyképességének fenntartása, valamint a polgárok megfelelő életminőségének biztosítása szempontjából;

26. szükségesnek tartja a nők munkavállalásának aktív és különböző módokon történő előmozdítását, nem tévesztve szem elől, hogy az e tekintetben szükséges intézkedéseket illetékesgűk szerint a tagállamoknak vagy a helyi és regionális önkormányzatoknak kell meghatározniuk. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a női munkahelyek kínálata érzékenyebben reagál a nettó fizetésre, mint a férfi munkahelyek kínálata, és bizonyos területeken a nőknek kínált új munkalehetőség valamilyen formájú kedvezményezése csökkenthetné a lisszaboni célkitűzésekkel kapcsolatban sok országban fennálló széles szakadékot;

27. **jelzi**, hogy a számos régióra jellemző népességsökkenés következményeinek kezelése mellett sürgősen szembe kell nézni az európai népesség előregedéséből adódó demográfiai kihívásokkal, amihez a családok számára kidolgozott új jóléti politika mellett egy körütekintő, az emberi és szociális problémákkal tisztában lévő migrációs politikára is szükség van. Nem csupán a magasan képzett, hanem esetleg a képzetlen munkaerőt biztosító bevándorlóokra vonatkozó politikákra is szükség van, hiszen – az egyes tagállamok és/vagy helyi és regionális önkormányzatok igényeitől függően – utóbbiakkal tartható fenn a kkv-k termelése. A társadalmi és gazdasági globalizáció nem hagy teret az olyan megoldásmódoknak, amelyek gyakran illegálitást eredményeztek a munkaerőpiacon;

28. **emlékeztet** a tudományos és felsőfokú képzés, valamint az alap- és középfokú oktatás, illetve a szakmai és továbbképzés fontosságára, hiszen csak ezek nyitnak utat a magas színvonalú képzés felé, és ezek teremtik meg a feltételeket és a lehetőségeket a polgárok, köztük a nők részvételének erősítésére az aktív életben és a termelésben. E célból fokozni kellene az erőfeszítéseket a korai iskolaelhagyók számának valóságos csökkentése érdekében;

29. a fentiekkel kapcsolatban **kiemeli**, hogy továbbra is szem előtt kell tartani az európai terv alapvető értékeit;

30. **felhívja** a figyelmet ugyanakkor az európai szociális modell és az Európai Szociális Menetrend, valamint a bolognai folyamat és a koppenhágai folyamat jelentőségére az oktatás és a képzés területén. A nemzeti rendszerek, eltérő jellegük ellenére, azonos alapokon és elveken nyugszanak, melyek a szociális fejlődést azonos módon értelmezik, és ezen az azonos felfogáson belül szociális szereplők, a helyi közösségek, csoportok, helyi és regionális önkormányzatok és civil szervezetek egyre jelentősebb szerepet kapnak;

31. **emlékeztet** a környezetvédelemmel kapcsolatos kötelezettségekre, melyek teljesítése történhet mind helyi intézkedéseken, mind globális fellépéseken keresztül, mindenekelőtt az éghajlatváltozásról szóló Kiotói Megállapodáshoz kapcsolódóan. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozza a helyi és regionális dimenzió számára az Európai Bizottság által kidolgozott „fenntarthatósági csomag” és különösen a fenntartható iparpolitikára vonatkozó cselekvési tervről szóló közlemény jelentőségét, melyek egy olyan integrált stratégia elemei, amelynek célja, hogy az EU gazdasági ne csupán versenyképes, hanem környezeti szempontból fenntartható is legyen;

32. **kiemeli** továbbá, hogy a helyi ismeretek nagyon fontosak a lisszaboni stratégia céljainak helyi és regionális szinthez történő igazításához, ezért alapvető, hogy helyi és regionális szinten is dolgozzanak ki közös statisztikai rendszereket, valamint a mutatók értelmezésére vonatkozó közös szabályokat;

33. **javasolja** a stratégia 2010 utáni frissítését a jobb kormányzás alapján, amellyel a gazdasági növekedésre és foglalkoztatásra irányuló európai cselekvés új dinamizmust és lendü-

letet kaphat. Olyan kormányzásra van szükség, amely képes leküzdeni a jelenlegi mechanizmusok nehézségeit (a koordináció nyílt rendszere, a teljesítményértékelési megállapodás, strukturális mutatók, további technikai fejlődés).

34. Ez a következőkön alapul:

- jobban értékelt, jobban megkülönböztetett, egyértelműen megfogalmazott és irányítottabb célkitűzések,
- a következő európai jogalkotási ciklussal (2009–2014) összehangolt menetrend,
- az EK jogi és pénzügyi eszközeinek egyértelműbb és fenntarthatóbb mozgósítása,
- a tagállamok számára erőteljesebb cselekvési ösztönzők és a tagállami politikai vezetők nagyobb mértékű bevonása,
- a helyi és regionális önkormányzatok aktív szerepe a politikai ciklus minden fázisában (egyéni igények meghatározása, tervek, végrehajtás, nyomon követés és értékelés); ezáltal lehetővé válik az integrációs és adaptációs funkciók teljesítése a helyi és regionális szervek, a különböző területi hatású politikák és az Európai Unió céljai között;

35. kijelenti, hogy a későbbiekben **hozzájárul** a fentiek átgondolásához olyan döntések meghozatala érdekében, melyek a 2010 utáni jövőbeli európai növekedési és foglalkoztatási politikákat szolgálják. E célból megvizsgálja szakosodott munkacsoport felállításának lehetőségét saját tagjai köréből, mely a témában párbeszédet folytathatna az európai intézményekkel.

Kelt Brüsszelben, 2008. november 26-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága előzetes véleménye – A régiók hozzájárulása az EU éghajlat-változási és energetikai céljainak eléréséhez, különös tekintettel a polgármesterek szövetségére

(2009/C 76/04)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- emlékezteti az európai uniós intézményeket, hogy a helyi szintű fellépés elengedhetetlen a 20 %-os energiahatékonysági célok eléréséhez. A régiók és városok e téren betöltött központi szerepét már az Európai Bizottság és az Európai Parlament is egyértelműen elismerte;
- rámutat, hogy a közlekedés, a lakó- és középületek, valamint a közvilágítási infrastruktúra – amelyek tervezése és biztosítása a helyi és regionális önkormányzatok feladata – területén jelentős CO₂-kibocsátáscsökkentés és energiamegtakarítás érhető el;
- úgy véli, hogy a városok cselekvési terveinek illeszkedniük kell a regionális és nemzeti szintű elképzelésekhez. A regionális tervek jelenthetnék a kapcsolatot a helyi és a nemzeti szintű kezdeményezések között, ami biztosítaná, hogy a helyi tervek koherens módon kerülnek kialakításra; a cselekvési terveknek konkrét intézkedéseket kell bevezetniük a célok elérése érdekében, és megfelelő finanszírozásnak is rendelkezésre kell állnia;
- véleménye szerint a Szövetséget úgy kell átalakítani, hogy egyértelmű legyen az összes, a nemzeti alatti szinten működő önkormányzat (köztük a régiók) előtt álló csatlakozási lehetőség;
- sürgeti az uniós finanszírozás átalakítását úgy, hogy előnyt élvezzenek a fenntartható energia felhasználását ösztönző intézkedések (például a lakóházak energiahatékonyságának növelésére fordított regionális finanszírozás arányának 3-ról 5 %-ra való növelése). Az energiahatékonyságba befektetni hajlandó, a fenntartható energiák használatára és a CO₂-kibocsátás csökkentésére kész önkormányzatok és régiók számára elérhetővé kell tenni az EBB kölcsöneit.

Előadó: Kay TWITCHEN (UK/EPP), Essex megye önkormányzatának tagja

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A legfontosabb üzenetek

1. üdvözlí az Európai Bizottság arra vonatkozó felkérését, hogy fejtsse ki véleményét a régióknak a Polgármesterek Szövetségében betöltött szerepéről;
2. kiemeli, hogy minden polgárnak joga van tudni, hogy mit tesznek az általuk megválasztott képviselők annak biztosításáért, hogy környezetük fennmaradjon a jövő nemzedékei számára;
3. hangsúlyozza, hogy a Polgármesterek Szövetsége kiváló lehetőség a polgármesterek számára arra, hogy közös és pozitív fellépésre sarkallják a polgárokat az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, és hogy a szövetség lehetővé teszi majd az Európai Unió számára, hogy tanúbizonyoságot tegyen valódi vezető szerepéről ezen a területen;
4. emlékezteti az európai uniós intézményeket, hogy a helyi szintű fellépés alapvetően meghatározza az egyéni viselkedési minták változásait, ami elengedhetetlen a 20 %-os energiahatékonysági célok eléréséhez. A régiók és települések e téren betöltött központi szerepét már az Európai Bizottság ⁽¹⁾ és az Európai Parlament ⁽²⁾ is elismerte;
5. megjegyzi, hogy a fenntartható energia és az energiahatékonyság ösztönzésével a Polgármesterek Szövetsége a városokat és régiókat olyan változások bevezetésére sarkallhatja, amelyek a legsérülékenyebb polgárok – különösen az alacsony és a fix jövedelemmel rendelkezők – védelmét szolgálják a magas energiaárak hatásaival és az „energiaszegénységgel” szemben. A törekvéseket azonban úgy kellene megvalósítani, hogy annak során kerüljék az energiafelhasználás szubvencionálását, és engedélyezzék erőteljes ösztönzők alkalmazását, hogy az energiahatékonyság növekedjen, az energiafogyasztás pedig – amennyiben lehetséges – csökkenjen;
6. megemlíti, hogy a regionális és helyi önkormányzatok már belefogtak olyan tevékenységekbe és kezdeményezésekbe, amelyek a jövőben hozzájárulnak majd az EU éghajlatváltozással kapcsolatos politikájának célkitűzéseivel. Ezáltal mutatnak követhető példát, merész és szükséges döntést hozva meg az energiahatékonyságnak a polgárok és a környezet érdekében való növeléséről. A Polgármesterek Szövetsége – néhány hasonló nemzeti és nemzetközi koncepció mellett – egy olyan, igen hatékony mechanizmust jelent, amely megújult lendületet biztosít az erre irányuló munka folytatásához;
7. üdvözlí azt az – első alkalommal megteremtett – lehetőséget, hogy a települések elszámolhatják az energiahatékonyság, valamint az energiamegtakarítás területén nyújtott előzetes teljesítményüket, az úttörő településeket pedig felszólítja a Szövetség keretében való aktív együttműködésre és projektjeik ismertetésére;

⁽¹⁾ Andris Piebalgs: „a globális felmelegedés elleni küzdelmet célzó leginnovatívabb ötletek és projektek közül valóban sok származik a régióktól és a városoktól”; az RB áprilisi fóruma.

⁽²⁾ Az Európai Parlament „Az energiahatékonysági cselekvési terv: a lehetőségek kihasználása” című jelentésében (2007/2106(INI)) „[...] hangsúlyozza a helyi és regionális energiaügynökségek szerepét az energiahatékonysági intézkedések eredményes végrehajtásában”.

8. üdvözlí a Szövetség munkájának ígéretes kezdetét és a 20 %-ot meghaladó energiamegtakarítás elérésére vállalkozó európai települések magas szintű politikai elkötelezettségét. Felmerül azonban annak kockázata, hogy a kezdeményezés csupán jelképes gesztus marad, ha ahhoz csak nagyvárosok csatlakoznak. Ideje mozgósítani a nemzeti szint alatti hatóságokat, a régiókat és a településeket – az egyes tagállamok belső felépítésének megfelelően – a Szövetségbe való jelentkezés ösztönzése, illetve a más módszert alkalmazó, de hasonló cél iránt gyakorlatban elkötelezett partnerek számának növelése érdekében. A kisméretű településeket pedig tájékoztatni kellene a regionális hálózatok formájában történő összefogas lehetőségéről;

9. felkéri ezért a regionális és a helyi önkormányzatokat, hogy töltsenek be nélkülözhetetlen partneri szerepet a Szövetségben, valamint az EU éghajlatváltozással kapcsolatos vállalásainak teljesítésében;

10. üdvözlí az energia- és éghajlat-változási csomag által jelentett, a jogalkotási keretek terén történt előrelépést, amely jobbiztonságot teremt, és keretet nyújt a Polgármesterek Szövetsége révén megvalósítandó intézkedéseknek. Nagyobb fokú aktivitásra van azonban uniós szinten szükség ahhoz, hogy teljesüljön a tagállamoknak az energiafogyasztás 20 %-kal való csökkentésére irányuló vállalása;

11. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy nem sikerült kötelező érvényű energiahatékonysági célkitűzést rögzíteni a 2008. évi éghajlat-változási és energiacsomagban: ez a hiányzó láncszem lenne a CO₂-kibocsátás szükséges mértékű csökkentésének eléréséhez;

12. hangsúlyozza ezenkívül, hogy egy uniós, nemzeti, regionális és helyi szintű célkitűzéseket meghatározó keret nélkül a Szövetség pusztá léte nem lesz elegendő az ahhoz csatlakozók által felvállalt, 20 %-ot meghaladó mértékű kibocsátáscsökkentés eléréséhez. Fontos, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat bevonják az éghajlat- és energiapolitikai célkitűzések kidolgozásába, hogy konkrét intézkedéseket határozzanak meg a célok elérése érdekében, és hogy ehhez megfelelő finanszírozás álljon rendelkezésre;

A regionális önkormányzatok szerepe

13. megismétli az RB által ebben a témában korábban elfogadott vélemények ⁽³⁾ üzeneteit. A régiók – a városokhoz hasonlóan – kulcsfontosságú szerepet játszanak az energetika területén, hiszen számos, a tervezéshez, engedélyezéshez, beruházáshoz, beszerzéshez, termeléshez és fogyasztáshoz kapcsolódó tevékenységért felelősek. A közlekedés, a lakó- és középületek, valamint a közvilágítási infrastruktúra – amelyek tervezése és biztosítása a helyi és regionális önkormányzatok feladata – területén jelentős CO₂-kibocsátáscsökkentés és energiamegtakarítás érhető el;

⁽³⁾ A Régiók Bizottsága véleménye a globális éghajlatváltozás 2 Celsius-fokra való csökkentéséről, valamint a kibocsátási egységek kereskedelmi rendszerének a légi közlekedésre történő kiterjesztéséről; DEVE-IV-015.

14. kiemeli, hogy egy, a fogyasztási cikkek és a természeti erőforrások (pl. a víz) felhasználásának visszafogására irányuló általános célkitűzés milyen jelentősen hat majd a kibocsátás és az energiafelhasználás csökkentésére. A régiók számos esetben szélesebb körben hathatnak a viselkedés megváltoztatására, mint az egyes helyi önkormányzatok, emiatt kedvező helyzetben vannak ahhoz, hogy a polgárokat viselkedési mintáik megváltoztatására bírják, hiszen mind a városokban, mind vidéken kifejtik tevékenységüket;

15. támogatja ezért a régiók határozott szerepvállalását, és reméli, hogy az illetékes regionális hatóságok a részvételre ösztönzik a területükön található számos települést;

16. úgy véli, hogy a városok cselekvési terveinek illeszkedniük kell a regionális és nemzeti szintű elképzelésekhez. A regionális tervek jelenthetnék a kapcsolatot a helyi és a nemzeti szintű kezdeményezések között, ami biztosítaná a helyi tervek koherens kialakítását. Fontos, hogy a cselekvési tervekben konkrét pénzügyi, technikai, emberi erőforrásokra vonatkozó, jogalkotási és értékelési intézkedéseket határozzanak meg, valamint rögzítsék az ütemtervet a célok elérése érdekében;

17. emlékeztet arra, hogy jelentős különbségek vannak a régiók között, hogy egyes rendszereket, ágazatokat és régiókat különösen érinthet az éghajlatváltozás, továbbá hogy az ágazatonként és régióként eltérő adaptációs képesség szorosan kapcsolódik a gazdasági-társadalmi fejlettséghez. A régiók és a helyi önkormányzatok e tekintetben jelentős szerepet töltenek be;

18. üdvözli a Szövetség referenciaalapokra vonatkozó részét, és kiemeli, hogy a régiók vezető szerepet tölthetnek be a helyi szintű cselekvési lehetőségek azonosításában, a bevált gyakorlatok megosztásában, a projektpartnerek megtalálásában, a forráselosztásban, az elért eredmények felmérésében és a siker kommunikálásában. A helyi kezdeményezéseket a regionális vagy a nemzeti keretbe lehetne illeszteni a minél nagyobb hatás, illetve a partnerségi lehetőségek kialakulása érdekében. Ezenfelül lehetőségek kellene, hogy nyíljon arra, hogy önmaguk számára ambiciózus, a nemzeti keretekbe foglaltakat meghaladó, fenntartható célokat tűzzenek ki;

19. felismeri, hogy a cselekvést felvállaló partnerségek mérete fontos tényező lesz a Szövetség sikerét vagy kudarcát illetően. Az intézkedések eredményességéhez a partnerségeknek elég nagyoknak kell lenniük ahhoz, hogy hatásuk legyen, de elég kicsiknek ahhoz, hogy helyi szintű felelősségérzet alakuljon ki. Míg a nagyvárosok méretgazdaságossági előnyöket érhetnek el, a régiók segíthetnek a kisebb településeket és különösen a vidéki önkormányzatokat megbirkózni az energiahatékonyság javításával, a fenntartható energiaforrások támogatásával és a CO₂-kibocsátás csökkentésével kapcsolatos komoly kihívásokkal;

20. emlékezteti az Európai Bizottságot, hogy a régióknak és a városoknak fontos szerepük van az energiapiacok befolyásolásában, hiszen nagy mennyiségben vásárolnak hőt és elektromos áramot, illetve hőt és elektromos áramot szolgáltatnak, többek között kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés, valamint városi-hulladék-feldolgozó rendszerek (pl. hulladékból nyert energia,

anaerob lebontás, szilárd újrahasznosított tüzelőanyag előállítás) révén. Ezenkívül megújuló és a kevesebb üvegházhatásúgáz-kibocsátással járó alternatív energiaforrásokat is kifejlesztnek;

21. a Szövetséget tehát úgy kell átalakítani, hogy egyértelmű legyen az összes, szubnacionális szinten működő önkormányzat (köztük a régiók) előtt álló csatlakozási lehetőség, hogy ezáltal minél nagyobb területi lefedettséget érjünk el, kiterjesztve a Szövetséget a vidéki területekre is, ahol az energiahatékonyság elérése, a fenntartható energiaforrások támogatása és a CO₂-kibocsátás csökkentése komoly kihívást jelent. A Szövetséget össze kellene hangolni a Polgármesterek Szövetségéhez hasonló nemzeti tervekkel;

A Szövetség előtt álló kihívások

22. ismételten kijelenti, hogy támogatja a Szövetség célkitűzéseit és tevékenységi körét, amelybe beletartozik az energiaigény és -fogyasztás csökkentése, a megújuló energiaforrások használatának ösztönzése révén biztosított fenntartható és biztonságos energiaellátás, valamint a termékek energiahatékonyságának növelése;

23. kitart amellett, hogy a kibocsátáscsökkentést célzó intézkedések legfőbb célja a hosszú távú fenntarthatóság, és hogy ezért a fenntarthatóság garantálása érdekében a célokat minőségi kritériumokkal kell kiegészíteni;

24. hangsúlyozza, hogy a hosszú távú hatás érdekében a Szövetséget szilárdan be kell építeni a hozzá csatlakozó önkormányzatok alapszabályaiba, a kötelezettségvállalásokat és célkitűzéseket ezáltal megóvva a politikai vezetésben, az adminisztrációban vagy a közigazgatási határokon esetlegesen bekövetkező jövőbeli változások miatt adódó beavatkozásoktól és tartalmuk „felhígulásától”;

25. kiemeli, hogy a rövid távú költségvetési nyomás kihívást jelent a közép- és hosszú távú beruházásokat eszközlő, saját energiahatékonyságuk javítását, a fenntartható energiák használatát és a CO₂-kibocsátás csökkentését célzó politikai döntéseket hozó régiók és városok számára, és erre tekintettel kellene lenni a nemzeti teljesítményértékelési célkitűzésekben is;

26. javasolja, hogy mivel nincs az EU összes tagállamában érvényes, egységes definíció a „polgármester” és a „régió” meghatározására, a Szövetség elnevezése és abból következő pozíciója olyan legyen, hogy ne zárjon ki más testületeket, és ne korlátozza a hozzá való csatlakozást;

27. kiemeli, hogy az EU városai és régiói a közelmúltban eltérő mértékű eredményeket értek el a CO₂-kibocsátás és az energiafogyasztás visszafogása terén, illetve azt, hogy a haladás egyes úttörői már jelenleg is többre törekcszenek a „könnyű prédánál”. Tekintettel kellene lenni a fogyasztás és a termelés energiaigényének változatosságára és az ahhoz kapcsolódó, a tagállamok között és az egyes tagállamokon belül (különösen a városi és a vidéki területek között) eltérő üvegházhatásúgáz-kibocsátási helyzetre;

További javaslatok a Szövetség számára

28. támogatást kér az alapkibocsátás-csökkentés módozatainak, valamint a kibocsátási adatok jelentéséről és méréséről szóló világos útmutatónak a kidolgozásához. Ez kulcsfontosságú az összehasonlításhoz és a teljesítményértékeléshez;

29. javasolja, hogy a referenciák között említsenek meg példákat mind kudarcokra, mind pedig sikerekre, hogy elkerülhető legyen a hibák megismétlése. Fontos, hogy e példákat közvetlenül alkalmazni lehessen, ezért a kezdeményezéseket – a költségvonzataikkal egyetemben – részletezni kell. Az EU vonja le a tanulságokat az Egyesült Államok polgármestereinek konferenciájából, illetve az Északkeleti és közép-atlanti regionális üvegátlátszóság-kezdeményezésből;

30. javasolja, hogy mivel sok város és település tagja olyan regionális vagy nemzeti hálózatoknak, amelyek módszertanokat és elszámolási rendszereket dolgoztak ki, meg kellene fontolni ezeknek az eljárásoknak a Szövetségen belüli használatát, a jelentési és mérési eszközöket pedig középtávon harmonizálni kellene. Ezáltal elkerülhető lenne, hogy már létező módszereket találjanak ki újra, és ösztönözheti a Szövetségben való szélesebb körű részvételt is. A cél az, hogy a meglévő hálózatokban részt vevő települések többsége csatlakozzon a Polgármesterek Szövetségéhez;

31. felveti, hogy a Szövetségen belül kitűzött határidőknek lehetővé kellene tenniük, hogy a tagállamok a kiválósági referenciaalapokat és a bevált gyakorlatoknak tekintett, már folyamatban levő kezdeményezéseket még a cselekvési tervek kidolgozása előtt megoszthassák egymással. Ez biztosítja, hogy a bevált gyakorlatok megjelenjenek a városok és régiók által elkészített cselekvési tervekben;

Az EU energiahatékonysági célkitűzései előtt álló kihívások

32. kiemeli az európai és nemzeti háttér jelentőségét a helyi cselekvés sikerességében. Külön megemlíti, hogy az Európai Bizottságnak nem sikerült megvalósítani és naprakésszé tenni a 2006. évi energiahatékonysági cselekvési tervet. Erre pedig szükség lesz annak érdekében, hogy a tagállamokat, valamint azok régióit és városait ösztönözzék a 20 %-os európai uniós hatékonysági célkitűzés meghaladására;

33. megismétli a júniusi európai tanácsi ülésen az Európai Bizottsághoz és a tagállamokhoz intézett felhívást, hogy gyorsítsák fel a cselekvési terv megvalósítását és mérlegeljék felülvizsgálatát;

34. sürgeti közvetlen kapcsolat kialakítását a nemzeti és a regionális cselekvési tervek között, hiszen ez utóbbiak nélkülözhetetlen kapcsolódási pontot jelentenek a fenntartható energiával kapcsolatos nemzeti szintű, valamint a városi és települési tervek közt. Fontos, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat bevonják az éghajlat- és energiapolitikai célkitűzések kidolgozásába, hogy konkrét intézkedéseket határozzanak meg a célok elérése érdekében, és hogy ehhez megfelelő finanszírozás álljon rendelkezésre;

35. sürgeti az uniós finanszírozás átalakítását úgy, hogy előnyt élvezzenek a fenntartható energia felhasználását ösztönző intézkedések (például a lakóházak energiahatékonyságának növelésére fordított regionális finanszírozás arányának 3-ról 5 %-ra való növelése). Az energiahatékonyságba befektetni hajlandó, a fenntartható energiák használatára és a CO₂-kibocsátás csökkentésére kész önkormányzatok és régiók számára elérhetővé kell tenni az EBB kölcsöneit;

36. javasolja ezért, hogy az EU finanszírozási programjainak időközi felülvizsgálata során tekintsék át, hogyan támogathatják ezek a programok még nagyobb mértékben az energiahatékonyságot, a fenntartható energiákat és a CO₂-kibocsátás csökkentését, illetve biztosítsák, hogy ezek a programok hozzáférhetőek legyenek a régiók és a városok számára. Így például az esetleges felülvizsgálatok eredményeképpen a lakóépületek energiahatékonyságát támogató regionális/kohéziós finanszírozás növelésén kívül nagyobb beruházásokkal kellene támogatni az új technológiák kereskedelmi alkalmazását is, például az FP7-hez hasonló programok keretében. Felülvizsgálatra a támogatásra vonatkozó jogrendszerrel illetően is szükség lehet, hogy általa lehetővé váljon az ipari szerkezetváltást, valamint az energiaváltást célzó intézkedések bevezetése;

37. felkéri az Európai Bizottságot, hogy folytassa a városoknak és régióknak a viselkedésbeni változás elérésében való támogatására alkalmas intézkedések (pl. energiahatékony termékek népszerűsítése és kategorizálása) kidolgozását, és gyorsítsa meg felülvizsgálatukat;

38. úgy véli, hogy segítené a régióknak és a városoknak a 20 %-os energiahatékonyság 2020 előtti meghaladására irányuló erőfeszítéseit, ha a célkitűzés kötelező érvényű lenne, az EU energiahatékonysági cselekvési terve pedig ennek megfelelően módosításra kerülne, és elvárná a tagállamoktól a nemzeti cselekvési terveiknek a célkitűzéssel összhangban történő felülvizsgálatát.

Kelt Brüsszelben, 2008. november 26-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – A Tanács ajánlása a fiatal önkéntesek európai mobilitásáról

(2009/C 76/05)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- úgy látja, hogy jelenleg komoly különbségek vannak a tagállamok között az önkéntes munka szervezési módozatait illetően, és megjegyzi, hogy nagyrészt nem állnak rendelkezésre az önkéntes munkára vonatkozó statisztikai adatok és mélyreható tanulmányok,
- arra kéri az Európai Bizottságot, hogy ne csak azáltal ösztönözze az önkénteseket foglalkoztató szervezetek közötti együttműködést, hogy európai internetes portált hoz létre a fiatal önkéntesek számára, hanem egy olyan adatbank segítségével is, amely áttekintést nyújt a bevált gyakorlatokról, projektekről, lehetőségekről és adatokról. Ehhez az Európai Bizottságnak nemzeti, regionális és helyi információs forrásokra kellene támaszkodnia és utalnia, hogy a fiatalok könnyebben hozzáférjenek az információkhoz,
- határozottan támogatja az Európai Parlament kezdeményezését, hogy 2011 az önkéntes munka európai éve legyen, és kész aktívan részt venni a megvalósításban. Ebben az évben különös figyelmet kellene szentelni a fiataloknak és a társadalmi integráció kérdésének,
- sürgeti az Európai Bizottságot, a tagállamokat és a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy szálljanak síkra az oktatási rendszeren belüli önkéntes munka koncepciója mellett annak érdekében, hogy a fiatalok már korán megismerkedhessenek az önkéntes tevékenységekkel, és ezeket a társadalmi élethez való természetes hozzájárulásnak tekintsék. Az ilyesfajta önkéntes tevékenységek részei lehetnének a tantervnek,
- úgy véli, hogy az önkéntes tevékenység igen értékes mobilitási lehetőséget kínál azon a fiatalok számára. Különböző támogatási formákat kell tehát kialakítani különösen azon hátrányos helyzetű fiatalok részére, akik önkéntes szolgálatot szeretnének vállalni, és akik máskülönben kevésbé, vagy egyáltalán nem részesülnek a mobilitási lehetőségek nyújtotta előnyökből. Az ifjúsági képzők és az ifjúsági vezetők képzésének és mobilitásának támogatása e tekintetben igen hasznos lesz. Emellett ki kell használni azokat a lehetőségeket is, amelyekkel a helyi és regionális önkormányzatok rendelkeznek e célcsoport elérhetősége terén.

Előadó: Rinda DEN BESTEN (NL/PES), Utrecht városi tanácsosa

Referenciadokumentum

Javaslat tanácsi ajánlásra a fiatal önkéntesek európai mobilitásáról

COM(2008) 424 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. úgy látja, hogy jelenleg komoly különbségek vannak a tagállamok között az önkéntes munka szervezési módozatait illetően, és megjegyzi, hogy nagyrészt nem állnak rendelkezésre az önkéntes munkára vonatkozó statisztikai adatok és mélyreható tanulmányok. Mivel a jogi szabályozás harmonizálása nem lehetséges és nem is kívánatos, a Régiók Bizottsága egy távlati terv szakaszokban történő kidolgozását javasolja. Az első szakasz az önkéntes munka vonatkozásában a különböző tagállamokban létező jogi szabályozás különféle rendszereinek, valamint a (potenciális) fiatal önkéntesek igényeinek és a határokon átnyúló önkéntes munkavégzésük során felmerülő akadályaik alapos tanulmányozásából áll, valamint megvizsgálja azt a kérdést is, hogy az önkéntes munka milyen előnyökkel jár a fiatal önkéntes, illetve a kiküldő és fogadó régiók számára. Ezek az adatok elősegíthetik a vitát és egy olyan új politika kialakításához vezethetnek, amely jól illeszkedik a fiatalok európai önkéntes munkájának valóságához;

2. üdvözlí az Európai Bizottság arra irányuló kezdeményezését, hogy ösztönözze a fiatal önkéntesek mobilitását Európában;

3. értékeli az Európai Bizottság kreativitását, amelyet az arra irányuló megoldások keresésében mutatott, hogy megkönnyítse a fiatalok egy másik európai országban történő önkéntes munkáját, azonban attól tart, hogy az önkéntes tevékenységekre vonatkozó nemzeti jogszabályok átjárhatóvá tétele – az önkéntes munka szervezésének a különböző európai országokban létező eltérő formái miatt – nem jelent megoldást. Ezért az önkénteseket foglalkoztató szervezeteknek (civil társadalmi szervezetek vagy állami hatóságok) a különböző európai országokon belüli vagy országok közötti együttműködésének támogatása mellett szállunk síkra, és arra bátorítjuk a tagállamokat, hogy ösztönözzék a határokon átnyúló önkéntes projekteket;

4. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy ne csak azáltal ösztönözze az önkénteseket foglalkoztató szervezetek közötti együttműködést, hogy európai internetes portált hoz létre a fiatal önkéntesek számára, hanem egy olyan adatbank segítségével is, amely áttekinthető nyújt a bevált gyakorlatokról, projektekről, lehetőségekről és adatokról. Ehhez az Európai Bizottságnak nemzeti, regionális és helyi információs forrásokra kellene támaszkodnia és utalnia, hogy a fiatalok könnyebben hozzáférjenek az információkhoz;

5. hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatok szerepét az önkéntes munka területén és különösen a hátrányos helyzetű fiatalok bevonását illetően. Az önkéntes munka a hátrányos helyzetű fiatalok számára utat nyithat a társadalmi

integráció felé, és mivel az ifjúságpolitika számos tagállamban a helyi és regionális önkormányzatok közvetlen hatáskörébe tartozik, és itt komoly mennyiségű tudás és tapasztalat is felhalmozódott, ez az a szint, ahol innovatív és kreatív megoldások születnek, és fontos partneri kapcsolatok alakulnak ki. Ezenfelül a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszanak a fiatalok ösztönzésében, mivel közel állnak az önkénteseket foglalkoztató szervezetekhez, és ez utóbbiakat a fiatal önkéntesek cseréjére biztathatják;

6. kéri a tagállamokat, hogy bocsássonak megfelelő pénzügyi eszközöket a helyi és regionális önkormányzatok rendelkezésére a fiatalok önkéntes tevékenységeivel kapcsolatos közös célkitűzések megvalósítása érdekében, és arra bátorítja a tagállamokat, hogy használják fel az uniós alapokat és programokat (úgy mint az Európai Szociális Alap és a „Cselekvő ifjúság” program) a nemzetközi önkéntes projektek minőségének azáltal történő javítása érdekében, hogy támogatják és figyelemmel kísérik a önkénteseket foglalkoztató nemzeti, regionális és helyi szintű szervezeteket. Ez a támogatás arra irányul, hogy segítsen a szervezeteknek a nemzetközi kapcsolatok kiépítésében, a más országokból származó fiatalok kíséretéhez szükséges specifikus kompetenciák fejlesztésében és nemzetközi projektek létrehozásában;

7. azt ajánlja a helyi és regionális önkormányzatoknak, hogy szálljanak síkra egy olyan infrastruktúra létrehozása mellett, amely támogatja az önkéntes munkát, ugyanakkor nem sérti az önkéntes munka autonómiáját. Helyi és regionális önkéntesközpontok létrehozása például előmozdíthatja az önkéntes munka népszerűsítését, a tájékoztatást, a fiatalok határokon átnyúló önkéntes munkavégzésre való ösztönzését, valamint az önkéntes munka minőségének és hatékonyságának mérését;

8. sajnálatának ad hangot amiatt, hogy még mindig léteznek olyan szociális-gazdasági és adminisztratív akadályok, amelyek megnehezítik a fiatal önkéntesek mobilitását, és azt javasolja, hogy kezdeményezzék ezen akadályok felmérését egy, az önkéntes munkáról szóló átfogóbb tanulmány keretében (ahogyan ezt e vélemény 1. pontja taglalja). Az önkéntes munkára vonatkozó adatok hiánya miatt az RB sürgeti a tagállamokat is, hogy a szóban forgó tanulmány eredményeit még 2011 előtt ismertessék annak érdekében, hogy az önkéntes munka területére vonatkozó politika kiigazítható legyen;

9. határozottan támogatja az Európai Parlament kezdeményezését, hogy 2011 az önkéntes munka európai éve legyen, és kész aktívan részt venni a megvalósításban. Ebben az évben különös figyelmet kellene szentelni a fiataloknak és a társadalmi integráció kérdésének;

10. azáltal kívánja nyomatékositani a nyelvi akadályok csökkentésének jelentőségét Európában, hogy az önkénteseket nyelvtanulásra ösztönzi;

11. utal arra, hogy az önkéntes munkának az Európai Bizottság javaslatában körvonalazottnál átfogóbb meghatározására van szükség. Az önkéntes munka a célcsoport és a körülmények függvényében történhet teljes vagy részmunkaidőben, lehet rövid vagy hosszú távú, javadalmazás nélküli vagy zsebpénz fizetését, illetve költségtérítést magában foglaló, saját pénzügyi hozzájárulást igénylő, illetve nem igénylő;

12. hangsúlyozza a korábban megszerzett kompetenciák elismerésének fontosságát, hogy ezek a későbbi életszakaszban (munka vagy tanulás) is felhasználhatók legyenek. Az önkéntes munka végeredményben a nem formális tanulás egyik jelentős típusa, amely hozzájárul a fiatalok oktatásának fejlesztéséhez és az oktatáshoz való hozzáféréshez. Ezért az iskolák, de a társadalmi szervezetek és az üzleti szféra is (nagyobb) szerepet játszhatnak az önkéntes munka révén megszerzett kompetenciák elismerésében és a jelenleg erre a célra rendelkezésre álló eszközök (Europass és Youthpass) alkalmazásában;

13. sürgeti az Európai Bizottságot, a tagállamokat és a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy szálljanak síkra az oktatási rendszeren belüli önkéntes munka koncepciója mellett annak érdekében, hogy a fiatalok már korán megismerkedhessenek az önkéntes tevékenységekkel, és ezeket a társadalmi élethez való természetes hozzájárulásnak tekintsék. Az ilyesfajta önkéntes tevékenységek részei lehetnének a tantervnek;

14. nagyon fontosnak tartja, hogy gondosan figyeljenek az egyensúly megőrzésére, amikor az önkéntes munkának a fiatalok és a társadalom (ennek minden rétegét beleértve) számára nyújtott többletértékéről van szó. A fiatalok fejlődése és érdekei mindig előnyt élveznek, a társadalom érdeke pedig ebből következik a fiatalok társadalomba történő aktívabb bevonása és érintettsége révén;

15. nagybecsülésének ad hangot az Európai Önkéntes Szolgálat (EVS) kapcsolatban, és reméli, hogy az EVS továbbfejlődik a jövőben úgy, hogy minél több fiatalnak nyíljon majd alkalma határokon átnyúló önkéntes munka végzésére.

II. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

(7) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(7) Európában a civil társadalom vagy a közhatalóságok által szervezett önkéntes tevékenységek széles palettája létezik, és e tevékenységeket meg kell őrizni, tovább kell fejleszteni és átjárhatóvá kell tenni.	(7) Európában a civil társadalom vagy a közhatalóságok által szervezett önkéntes tevékenységek széles palettája létezik, és e tevékenységeket meg kell őrizni, tovább kell fejleszteni és az önkénteseket foglalkoztató szervezetek közötti együttműködést ösztönözni kell átjárhatóvá kell tenni.

Indokolás

Az átjárhatóság koncepciója túl sok magyarázatot igényel, és némely országban nehezen alkalmazható az önkéntes munka rendszereire. Az önkéntes munka harmonizációja és központosítása nem célja az Európai Bizottság javaslatának, azonban az önkéntes tevékenységek átjárhatóvá tétele éppen így értelmezhető. A cél inkább az, hogy a fiatalok – ha akarják – önkéntes munkát vállalhassanak egy másik európai országban, és az önkénteseket foglalkoztató szervezetek közötti együttműködés ösztönzése révén ennek jobban lehetségesnek kell lennie, mint jelenleg.

2. módosítás

(13) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(13) Ezen erőfeszítések ellenére továbbra is akadályok állnak a fiatal önkéntesek határokon átnyúló mobilitásának útjában szerte Európában, ezért ez a javaslat elsősorban arra irányul, hogy keretet biztosítson a tagállamok számára együttműködésük szorosabbá fűzésére, nemzeti rendszereik sokféleségének sérelme nélkül.	(13) Ezen erőfeszítések ellenére továbbra is akadályok állnak a fiatal önkéntesek határokon átnyúló mobilitásának útjában szerte Európában, ezért ez a javaslat elsősorban arra irányul, hogy keretet biztosítson a tagállamok számára együttműködésük szorosabbá fűzésére, nemzeti szintű önkéntes tevékenységeik ~~rendszereik~~ sokféleségének sérelme nélkül.

Indokolás

Nem minden európai országban szabályozzák az önkéntes munkát nemzeti szinten. Ez azt jelentené, hogy néhány országban a nemzeti jogszabályokat át kellene szervezni, és ez sértené a szubszidiaritás elvét. Azáltal, hogy a „rendszerek” szót az „önkéntes tevékenységek” vagy „lehetőségek” kifejezéssel helyettesítjük, a szöveg alkalmazhatóvá válik valamennyi uniós tagállamra, és összhangba kerül a szubszidiaritás elvével anélkül, hogy jelentéséből lényegesen vesztené.

3. módosítás

(14) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(14) Ezen ajánlás alkalmazásában a határokon átnyúló önkéntes tevékenységet úgy kell meghatározni, mint olyan önkéntes kötelezettségvállalást, amelyben a fiatal önkéntes javadalmazás nélküli, nonprofit tevékenységet végez a köz érdekében egy, a tartózkodási országától különböző országban. E tevékenységet az alábbi vonások jellemzik: minden, 30 év alatti fiatal számára nyitott, saját szabad akaratból vállalt, meghatározott időre szól, egyértelmű célkitűzésekkel, felépítéssel és keretek között, javadalmazás nélküli, leszámítva a zsebpénzt és a költségek fedezését.	(14) Ezen ajánlás alkalmazásában a határokon átnyúló önkéntes tevékenységet úgy kell meghatározni, mint olyan önkéntes kötelezettségvállalást, amelyben a fiatal önkéntes javadalmazás nélküli, nonprofit tevékenységet végez a köz érdekében egy, a tartózkodási országától különböző országban. E tevékenységet az alábbi vonások jellemzik: minden, 30 év alatti fiatal számára nyitott, ~~saját szabad akaratból önként~~ vállalt, meghatározott időre szól, egyértelmű célkitűzésekkel, felépítéssel és keretek között, javadalmazás nélküli, ~~leszámítva a zsebpénzt és a költségek fedezését.~~

Indokolás

Néhány esetben a fiatalok rendelkeznek a megfelelő eszközökkel, hogy saját maguk is hozzájáruljanak egy önkéntes projekthez. Ezenfelül a saját hozzájárulás (bármilyen csekély vagy jelentős) egyben „kötelezettséget” is jelent, és egyfajta becsületbeli garanciát is a fiatalok számára arra, hogy ténylegesen el is végzik a külföldi önkéntes tevékenységet.

4. módosítás

(15) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(15) Különös figyelmet kell fordítani a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalokra, mivel az önkéntes tevékenység igen értékes mobilitási lehetőséget kínál azon fiatalok számára, akik máskülönben kevésbé, vagy egyáltalán nem részesülnek a mobilitási rendszerek nyújtotta előnyökből. E fiatalok speciális képzési és mentorálási igényeit figyelembe kell venni. Az ifjúsági képzők és az ifjúsági vezetők képzésének és mobilitásának támogatása e tekintetben igen hasznos lesz.	(15) ~~Különös figyelmet kell fordítani a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalokra, mivel a~~ Az önkéntes tevékenység igen értékes mobilitási lehetőséget kínál ~~azon~~ a fiatalok számára. <u>Különböző támogatási formákat kell tehát kialakítani különösen azon hátrányos helyzetű fiatalok részére, akik önkéntes szolgálatot szeretnének vállalni, és akik máskülönben kevésbé, vagy egyáltalán nem részesülnek a mobilitási lehetőségek nyújtotta előnyökből. E fiatalok speciális képzési és mentorálási igényeit figyelembe kell venni. Az ifjúsági képzők és az ifjúsági vezetők képzésének és mobilitásának támogatása e tekintetben igen hasznos lesz. Emellett ki kell használni azokat a lehetőségeket is, amelyekkel a helyi és regionális önkormányzatok rendelkeznek e célcsoport elérhetősége terén.</u>

Indokolás

Számos tagállamban jórészt a helyi és regionális önkormányzatok valósítják meg az ifjúságpolitikát. Emellett az összes kormányzati szint közül a helyi és regionális önkormányzatok állnak legközelebb az ifjú polgárokhoz. Ezért ez a szint a legalkalmasabb arra is, hogy elérje a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalokat.

5. módosítás

(16) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(16) A nemzeti rendszerek közötti jobb átjárhatóság és a fokozottabb információcsere arra ösztönözheti valamennyi fiatal európai, állampolgárságukra való tekintet nélkül, hogy jobban kivegye részét a harmadik országokbeli önkéntes munkából.	(16) ~~Az nemzeti rendszerek európai önkéntes szervezetek közötti jobb átjárhatóság együttműködés és a fokozottabb információcsere arra ösztönözheti valamennyi fiatal európai, állampolgárságukra való tekintet nélkül, hogy jobban kivegye részét a harmadik országokbeli önkéntes munkából.~~

Indokolás

Lásd az 1. és a 2. módosítás indokolását.

6. módosítás

(17) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(17) Mivel ezen ajánlás célkitűzései a tagállamok által nem elérhetőek elegendő mértékben, és ezért az ajánlás horderejénél és hatásainál fogva közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség intézkedéseket fogadhat el a fiatal önkéntesek mobilitásának a nemzeti rendszerek átjárhatósága általi támogatása érdekében, a Szerződés 5. cikkében előírt szubszidiaritás elvével összhangban. Az említett cikkben foglalt arányossági elvvel összhangban ezen ajánlás nem lépi túl a szóban forgó célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket.	(17) Mivel ezen ajánlás célkitűzései a tagállamok által nem elérhetőek elegendő mértékben, és ezért az ajánlás horderejénél és hatásainál fogva közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség intézkedéseket fogadhat el a fiatal önkéntesek mobilitásának ~~a nemzeti rendszerek átjárhatósága~~ az <u>önkéntes szervezetek közötti együttműködés javítása</u> általi támogatása érdekében, a Szerződés 5. cikkében előírt szubszidiaritás elvével összhangban. Az említett cikkben foglalt arányossági elvvel összhangban ezen ajánlás nem lépi túl a szóban forgó célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket.

Indokolás

Lásd az 1. és a 2. módosítás indokolását.

7. módosítás

A. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A. Támogassák a fiatal önkéntesek európai mobilitását azáltal, hogy fokozzák az akár a civil társadalom, akár a hatóságok által szervezett nemzeti önkéntességi programok átjárhatóságát, hogy ezáltal minden érdeklődő fiatalnak lehetősége nyíljon az önkéntes tevékenységre szerte Európában.	A. Támogassák a fiatal önkéntesek európai mobilitását azáltal, hogy ~~fokozzák az akár a civil társadalom, akár a hatóságok által szervezett nemzeti önkéntességi programok átjárhatóságát~~ , <u>javítják az együttműködést az önkéntes szervezetek között, függetlenül attól, hogy ezek társadalmi vagy önkormányzati szervezetek</u> , hogy ezáltal minden érdeklődő fiatalnak lehetősége nyíljon az önkéntes tevékenységre szerte Európában.

Indokolás

Lásd az 1. és a 2. módosítás indokolását.

8. módosítás

B. (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
B. (1) javítsák a nemzeti területükön működő önkéntességi rendszerek ismertségét, és tájékoztassák róluk az Európai Bizottságot az információk további terjesztése érdekében;	B. (1) javítsák a nemzeti területükön működő önkéntességi ~~rendszerek~~ <u>lehetőségek</u> ismertségét, és tájékoztassák róluk az Európai Bizottságot az információk további terjesztése érdekében, <u>többek között az önkéntes fiataloknak szóló európai portál és az önkéntes tevékenységre vonatkozó adatbázis révén;</u>

Indokolás

Lásd a 2. módosítás indokolását.

9. módosítás

B. (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
B. (4) osszák meg az önkéntesi lehetőségekre vonatkozó információt a többi tagállammal, és a lehető legnagyobb mértékben egyszerűsítsék a jelentkezési eljárást annak érdekében, hogy könnyebbé váljon az egyik tagállam fiatal önkénteseinek hozzáférése és jelentkezése a többi tagállam nemzeti rendszereihez.	B. (4) osszák meg az önkéntesi lehetőségekre vonatkozó információt a többi tagállammal, és a lehető legnagyobb mértékben egyszerűsítsék a jelentkezési eljárást annak érdekében, hogy könnyebbé váljon az egyik tagállam fiatal önkénteseinek hozzáférése és jelentkezése a többi tagállam ~~nemzeti rendszereihez~~ <u>önkéntes tevékenységeihez</u> ;

Indokolás

Lásd a 2. módosítás indokolását.

10. módosítás

B. (7) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
B. (7) alakítsanak ki alapvető minőségi normákat a minőségbiztosítás ésszerű szintjének biztosítása és annak érdekében, hogy megvédjék a határokat átlépő önkénteseket, bizalmat építsenek és ösztönözzék a határokon átnyúló rendszerekben való részvételt; ezek a normák vonatkozhatnak az önkéntesek és az alkalmazottak képzésének szintjére, a cselekvések előkészítésére, a mentorálásra és a nyomon követésre;	B. (7) alakítsanak ki alapvető minőségi normákat a minőségbiztosítás ésszerű szintjének biztosítása és annak érdekében, hogy megvédjék a határokat átlépő önkénteseket, bizalmat építsenek és ösztönözzék <u>főként a szociális értelemben kevesebb lehetőséggel rendelkező és az oktatásból kiszoruló fiatalok részvételét a határokon átnyúló önkéntes tevékenységekben</u> ~~rendszerekben való részvételt~~ ; ezek a normák vonatkozhatnak az önkéntesek és az alkalmazottak képzésének szintjére, a cselekvések előkészítésére, a mentorálásra és a nyomon követésre;

Indokolás

Lásd a 2. módosítás indokolását.

Az önkéntes tevékenység a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok számára az integráció első lépését jelentheti. Nekik ugyanis több bátorításra van szükségük ahhoz, hogy határokon átnyúló önkéntes tevékenységet végezzenek.

11. módosítás

B. (14) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
B. (14) fordítsanak különös figyelmet és biztosítsanak személyre szabott megközelítéseket a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok esetében annak érdekében, hogy javítsák hozzáférésüket az önkéntes tevékenységekhez és különösen annak transzeurópai formájához, figyelembe véve e fiatalok különleges képzési és támogatási szükségleteit;	B. (14) fordítsanak különös figyelmet és biztosítsanak személyre szabott megközelítéseket a <u>földrajzi értelemben kevesebb lehetőséggel rendelkező és az oktatásból kiszoruló fiatalok</u> esetében annak érdekében, hogy javítsák hozzáférésüket az önkéntes tevékenységekhez és különösen annak transzeurópai formájához, figyelembe véve e fiatalok különleges képzési és támogatási szükségleteit;

12. módosítás

(2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
2. támogassa és szervezze meg a tagállamokkal együtt a rendszeres információ- és tapasztalatcserét a civil társadalom vagy a hatóságok által szervezett nemzeti önkéntes tevékenységi rendszerek átjárhatóságáról;	2. támogassa és szervezze meg a tagállamokkal együtt a rendszeres információ- és tapasztalatcserét a civil társadalom vagy a hatóságok által szervezett ~~nemzeti~~ önkéntes tevékenységi terén megvalósuló európai együttműködés támogatásáról ~~rendszerek átjárhatóságáról;~~

Indokolás

Lásd az 1. és a 2. módosítás indokolását.

13. módosítás

(4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
4. ezen ajánlás elfogadása után négy évvel készítsen jelentést a Tanácsnak, amely megállapítja, hogy a javasolt intézkedések hatékonyak-e, és hogy van-e szükség további fellépésre.	4. ~~ezen ajánlás elfogadása után négy évvel~~ 2011-ig készítsen jelentést a Tanácsnak, amely megállapítja, hogy a javasolt intézkedések hatékonyak-e, és hogy van-e szükség további fellépésre.

Indokolás

Az Európai Parlamentben 454 képviselő írta alá azt a kezdeményezést, hogy 2011-et nyilvánítsák az önkéntesség európai évének. A Régiók Bizottsága is támogatja ezt a kezdeményezést. 2011-ben ezenkívül 10 éve lesz annak, hogy sor került az Önkéntesek Nemzetközi Évére. Az Európai Bizottság számára kiváló időpont ez arra, hogy nem sokkal ez előtt jelentést készítsen az önkéntes munka tárgyában.

Kelt Brüsszelben, 2008. november 26-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – Az EU mint világszintű partner a fejlesztésért: A millenniumi fejlesztési célok elérése felé vezető fejlődés felgyorsítása

(2009/C 76/06)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- üdvözli, hogy az Európai Bizottságban egyre jobban tudatosul, hogy a helyi önkormányzatok „egyre inkább hangot adnak vágyuknak, hogy a fejlesztés érdekelt feleivé, szereplőivé váljanak”, de hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok nem új szereplők ezen a területen: évtizedek óta végeznek ilyen jellegű tevékenységeket, és elkötelezettek az iránt, illetve érdekeltek is abban, hogy aktív szerepet játsszanak a fejlesztési együttműködésben, annak finanszírozásában és megújításában;
- ismételten kéri egy helyi és regionális szintű rendszeren alapuló „tőzsde” (internetes portál) létrehozását a decentralizált együttműködésben aktívan részt vevő helyi és regionális önkormányzatok számára. Ez elsősorban a fejlesztési együttműködés terén aktív európai helyi és regionális önkormányzatok közötti információcserét könnyítené meg, és lehetővé tenné helyi és regionális önkormányzati projektek összekapcsolását Európában és a fejlődő országokban. Ez előmozdítaná a decentralizált együttműködési projektek fejlesztését és javítaná koordinációjukat, szinergiákat teremtené és elkerülné a kétszer elvégzett munkát; üdvözli a Fejlesztési Főigazgatósággal ezzel kapcsolatban folytatott együttműködést;
- felhívja a figyelmet arra, hogy számos uniós helyi és regionális önkormányzatnak fejlesztési alapú kapcsolatai vannak a fejlődő világbeli hasonló szervezetekkel, ebből kifolyólag szakértelemmel rendelkezik elsősorban olyan területeken, mint az oktatás, az egészségügy, a városi közműszolgáltatások (víz- és hulladékkezelés), a hagyományos halászat és az akvakultúra, infrastruktúra, közlekedés, hírközlés, környezetvédelem, vidékfejlesztés, regionális gazdasági fejlesztés, a helyi szervek fejlesztésének támogatása és a politikai decentralizáció;
- megjegyzi, hogy a fejlesztési politika hatékonyabbá és koherensebbé tétele során figyelembe kell venni a kedvezményezett országok helyi és regionális önkormányzatainak bevonását;

Előadó: Heini UTUNEN Ziv (FI/ALDE), Jyväskylä város önkormányzatának tagja

Referenciaszöveg

Az EU mint világszintű partner a fejlesztésért: A millenniumi fejlesztési célok elérése felé vezető fejlődés felgyorsítása

COM(2008) 177 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések

1. üdvözlí az Európai Bizottság közleményét, mivel a világban tapasztalható szegénység és az azt előidéző okok elleni küzdelem, valamint az egyenlőség megteremtése érdekében égető szükség van a fejlesztési politikára. Európa nem zárkozhat el a világ többi részének problémáitól;

2. reméli, hogy 2008 fordulópontot jelent az uniós fejlesztési erőfeszítések terén, amelyek politikai prioritássá akarják előléptetni a millenniumi fejlesztési célokat;

3. aggodalommal tapasztalja, hogy az európai fejlesztési segélyek már második éve csökkennek, és csak néhány ország (pl. Hollandia, Svédország és Dánia) teljesíti a segélyek összegét illetően nemzetközileg vállalt kötelezettségeit;

4. azt is sajnálja, hogy az Európai Unió által nyújtott segélyeknek nemcsak az összege túl alacsony, hanem hatékonysága sem kielégítő;

5. úgy véli, hogy a közlemény nagyon fontos a helyi és regionális önkormányzatok szempontjából, ezért üdvözlí annak elismerését az Európai Bizottság részéről, hogy az EU-nak integratív megközelítést kell elfogadnia, amely bevonja a helyi kormányzatot és a civil társadalmat mind Európában, mind a fejlődő országokban;

6. üdvözlí, hogy az Európai Bizottságban egyre jobban tudatosul, hogy a helyi önkormányzatok „egyre inkább hangot adnak vágyuknak, hogy a fejlesztés érdekelt feleivé, szereplőivé váljanak”, de hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok nem új szereplők ezen a területen: évtizedek óta végeznek ilyen jellegű tevékenységeket, és elkötelezettek az iránt, illetve érdekeltek is abban, hogy aktív szerepet játsszanak a fejlesztési együttműködésben, annak finanszírozásában és megújításában; rámutat arra, hogy egyes európai megyék és régiók részarányosan már eleget tesznek annak a célkitűzésnek, hogy a bruttó nemzeti jövedelem 0,7 %-át fejlesztési együttműködésre fordítsák;

7. örömmel látja, hogy gyümölcsöző együttműködés alakult ki a Régiók Bizottsága és az Európai Bizottság között, ami bizonyítja, hogy a Régiók Bizottsága és a helyi és regionális önkormányzatoknak a fejlesztési politikában játszott szerepe egyre nagyobb elismertségnek örvend. A helyi és regionális önkor-

mányzatokat fontos közreműködő partnerként kell kezelni az uniós fejlesztési politikában;

8. emlékeztet arra az elvre, hogy a helyes kormányzás döntő a fejlesztési politika sikere szempontjából, és hogy a helyes kormányzás egyik kulcsfontosságú tényezője annak szem előtt tartása, hogy a legjobb döntések a helyi szinthez lehető legközelebb hozhatók;

9. elismeri a költségvetési és ágazati segélyek fontosságát, különösen a legszegényebb országok esetében, de olyan mechanizmus létrehozását sürgeti a központi kormányzatok és a civil társadalmi szereplők között, amelynek révén kialakítható a segélyek felhasználásának új kultúrája. Ez a mechanizmus egy olyan helyi és regionális kormányzati szintű rendszer formáját ölthetné, amely összefogja a központi kormányzattal és a civil társadalomtól érkező fejlesztési segélyeket;

10. megjegyzi, hogy az európai szereplők közti szorosabb és eredményesebb partneri együttműködés biztosítaná, hogy az intézkedések – különösen a segélyek kezelését illetően – kiegészítsék egymást, és stratégiaiilag fenntarthatók legyenek;

11. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy – az EU által a fejlesztési együttműködési politika terén tett erőfeszítések jobb koordinálása érdekében – kezelje prioritásként az Európai Fejlesztési Alap (EFA) beillesztését a közösségi költségvetésbe, és biztosítsa annak nélkülözhetetlen összehangolását az Európai Regionális Fejlesztési Alappal (ERFA) a kibővített európai szomszédságpolitika keretében;

Részletes megjegyzések

12. üdvözlí, hogy az Európai Bizottság elismeri, hogy a millenniumi fejlesztési célok elérése érdekében az EU-nak olyan megközelítést kell elfogadnia, amely közreműködésre ösztönöz, és hogy felkéri a helyi és regionális önkormányzatokat és a civil társadalmat, hogy mind Európában, mind a fejlődő országokban vegyenek részt a fejlesztési politikában;

13. kéri, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat, valamint a civil szervezeteket teljes értékű szereplőkként kezeljék, amelyeknek fontos és egyedi szerepük és jelentőségük van a fejlesztési együttműködésben; és kívánatosnak tartja, hogy ők a maguk részéről összehangoltan, egymás tevékenységét kiegészítve, hatékonyan és eredményesen, átláthatóan és széles körű részvételt lehetővé téve lépjenek fel;

14. ismételten kéri egy helyi és regionális szintű rendszeren alapuló „tőzsde” (internetes portál) létrehozását a decentralizált együttműködésben aktívan részt vevő helyi és regionális önkormányzatok számára. Ez elsősorban a fejlesztési együttműködés terén aktív európai helyi és regionális önkormányzatok közötti információcserét könnyítené meg, és lehetővé tenné helyi és regionális önkormányzati projektek összekapcsolását Európában és a fejlődő országokban. Ez előmozdítaná a decentralizált együttműködési projektek fejlesztését és javítaná koordinációjukat, szinergiákat teremtené és elkerülné a kétszer elvégzett munkát; üdvözlí a Fejlesztési Főigazgatósággal ezzel kapcsolatban folytatott együttműködést;

15. üdvözlí az Európai Települések és Régiók Tanácsának (CEMR) arra irányuló kezdeményezését, hogy internetes portált alakítsanak ki a települések számára, amelynek segítségével könnyebben találhatnak maguknak európai testvérvárosokat; üdvözlí a CEMR által kezelt testvérvárosi portál kiterjesztését, amely lehetővé teszi a települések közötti testvérvárosi kapcsolatok kialakítását Európa és a fejlődő országok viszonylatában. Az RB-nek meg kellene szilárdítania és támogatnia kellene a CEMR által jelenleg folytatott tevékenységet.

II. A HELYI ÉS REGIONÁLIS ÖNKORMÁNYZATOK NÉZŐPONTJA

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Európai szereplők

16. hangsúlyozza, hogy minden európainak, köztük a hatóságoknak, a magánszektorban és az egyes polgároknak is közös felelősséget kell vállalniuk a globális fejlesztési kérdések iránt;

17. megjegyzi, hogy bár – tagállamtól függően – nem minden helyi és regionális önkormányzati szint rendelkezik feltétlenül hatáskörökkel fejlesztési együttműködési kérdésekben, mégis szükség van a fejlesztési kérdések iránti európai szintű kollektív felelősségvállalásra. A fejlesztési együttműködést így vagy úgy be kell építeni a helyi és regionális önkormányzatok tevékenységei közé, még akkor is, ha ez nem közvetlenül a fejlődő országokkal folytatott pénzügyi támogatási projekteken keresztül történik. Ennek lehetséges módjait egy tapasztalatcserét szolgáló külön fórumon lehetne ismertetni;

18. a helyi és regionális önkormányzatok szempontjából kedvezőnek látja azt, hogy az Európai Bizottság elismeri, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat be kell vonni a fejlesztési együttműködésbe, és ebből a szempontból külön üdvözlí a közleményt;

19. felhívja a figyelmet arra, hogy számos uniós helyi és regionális önkormányzatnak fejlesztési alapú kapcsolatai vannak a fejlődő világbeli hasonló szervezetekkel, ebből kifolyólag szakértelemmel rendelkezik elsősorban olyan területeken, mint az

oktatás, az egészségügy, a városi közműszolgáltatások (víz- és hulladékkezelés), a hagyományos halászat és az akvakultúra, infrastruktúra, közlekedés, hírközlés, környezetvédelem, vidékfejlesztés, regionális gazdasági fejlesztés, a helyi szervek fejlesztésének támogatása és a politikai decentralizáció;

20. meggyőződése, hogy ezek a projektek a helyi és regionális önkormányzatokat legitimitással, szakértelemmel és tapasztalattal ruházzák fel azokon a területeken, amelyek különösen fontosak a fejlődő országok gazdasági és szociális fejlődése szempontjából, és hogy ezért elengedhetetlen, hogy nagyobb szerepet kapjanak, és igénybe vegyék a fejlesztési politika terén szerzett tapasztalataikat;

21. rámutat arra, hogy az EU számos tagállamában a helyi és regionális önkormányzatoknak törvényes joguk van ahhoz, hogy a decentralizált együttműködés alapján részt vegyenek a nemzeti fejlesztési politikában. Ezért az uniós fejlesztési politikák és külkapcsolatok közvetlen szereplőinek tekinthetők;

22. emlékeztet a decentralizált együttműködés előnyeire, és felhívja a figyelmet arra, hogy elő kell mozdítani, mivel számos helyi és regionális önkormányzat közvetlenül finanszíroz és valósít meg fejlesztési politikákat. Kiegészítő szerepet töltenek be, és koherensebbé teszik a fejlesztési politikát;

23. hangsúlyozza, hogy a települések és régiók elsősorban a helyi és regionális önkormányzatok hatáskörébe tartozó konkrét területeken tett erőfeszítések révén akarják megerősíteni partnerségen együttműködni a fejlesztési együttműködés szociális területén tevékenykedő szereplőkkel annak érdekében, hogy felhívják a polgárok figyelmét a fejlődő országokkal való szolidaritás fontosságára;

24. úgy véli, hogy – tekintettel a polgárokhoz való közelségükre és a szubszidiaritási elvre – a helyi és regionális önkormányzatok szerepére egy többszintű rendszerben, a nemzeti, európai és globális fejlesztési politika részeként lehet tekinteni, amely hozzájárul a segélyek hatékonyságának biztosításához, és javítja is azt;

25. aláhúzza azt a fontos szerepet, amelyet a legkülső régiók helyi és regionális önkormányzatai kiemelt partnerként játszhatnak a szomszédos harmadik országokra vonatkozó uniós együttműködési politikák kidolgozásában; ezenkívül ezek a régiók az olyan projektek egyfajta kísérleti terepét jelentik, ahol az Európai Fejlesztési Alap (EFA) és az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) között jó koordinációra van szükség;

Harmadik országbeli szereplők

26. megjegyzi, hogy a fejlesztési politika hatékonyabbá és koherensebbé tétele során figyelembe kell venni a kedvezményezett országok helyi és regionális önkormányzatainak bevonását;

27. hangsúlyozza, hogy a fejlesztési erőfeszítéseknek és a fejlesztési politikának a helyi felelősségérzet és a decentralizáció vezérelvein kell alapulnia;

28. megítélése szerint olyan megközelítést kellene támogatni, amelynek révén az európai és a fejlődő országbeli helyi és regionális önkormányzatok jobban tudnák támogatni a fejlesztési érdekcsoportokat és szereplőket;

29. osztja azt a nézetet, hogy a demokrácia nemcsak a választás szabadságát jelenti: a demokráciát nap mint nap folyamatosan építeni kell – tükrözve a gazdasági és szociális fejlődést, és ebben a helyi és regionális önkormányzatok központi szerepet játszanak;

30. megjegyzi, hogy a helyi és regionális önkormányzatok által nyújtott hozzáadott érték nyilvánvaló e szerepükben, amely ideális esetben a demokrácia és a helyes kormányzás kialakítása és a decentralizált kormányzási modell előmozdítása;

31. hangsúlyozza, hogy az európai helyi és regionális önkormányzatok képviselői nem csupán a déli hasonló szervezetekkel működnek együtt, hanem a civil társadalom egészével;

32. felhívja a figyelmet az abból adódó problémákra, hogy a segélynyújtás egyoldalú, felülről irányított rendszerben működik, és gyakran az Európai Bizottság is ezt a megközelítést alkal-

mazza. Hiányzik a valódi partnerség, valamint a helyi szintnek és az őt képviselő szervezeteknek (a területi önkormányzati szövetségeknek) a részvétele, ami azt jelenti, hogy a finanszírozásnak helyi szinten nincs hatása. Ugyanakkor az általában helyi civil szervezetek által nyújtott segélyek nincsenek feltétlenül hatással a hatóságokra és a területi önkormányzatokra, valamint az intézményi mechanizmusokra, ami tovább gyengíti a segélyezés hosszú távú hatását és hatékonyságát;

33. úgy érzi, hogy a felülről irányított rendszer nem vezet a helyi és regionális önkormányzatok megfelelő bevonásához és a megfelelő személyek részvételéhez, és nem teszi lehetővé különféle és széles körű megközelítések alkalmazását. Ezért át kell hidalni a központi kormányzat és a helyi szint közötti szakadékot. Számos segélyezett fejlődő országban a helyi kormányzás és annak támogatása kézzelfogható eredményekre vezethetne, ezért elengedhetetlen, hogy – minden esetet külön kezelve – megvalósuljon;

34. meggyőződése, hogy a kedvezményezett országon belüli különböző szintű kormányzatok támogatása sok esetben jobb, átláthatóbb és fenntarthatóbb kormányzást eredményezne. Ezért különösen a támogatást nyújtók számára a kiadásokat ésszerű keretek között kell tartani.

Kelt Brüsszelben, 2008. november 26-án.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – Közös bevándorláspolitikai Európa számára

(2009/C 76/07)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- utal arra, hogy kész együttműködni a jövőbeli közös bevándorláspolitikai kidolgozásában, illetve hozzájárulni ehhez a politikához,
- hangsúlyozza, hogy a közös bevándorláspolitikai jelentős mértékben és elsőként a helyi és regionális önkormányzatokat érinti: egyrészt mivel fokozottan érintik őket az illegális bevándorlással kapcsolatos nehézségek; másrészt pedig, mert rájuk hárul az embereknek számos, a helyi integrációs folyamat részét képező szolgáltatással történő ellátása. Ezért tevékenyen részt kell venniük a legális bevándorlást szabályozó európai keret, az illegális bevándorlás leküzdését célzó intézkedések és a származási országokkal folytatott fejlesztési együttműködés kidolgozásában,
- kiemeli a bevándorlóknak az EU szocio-ökonómiai fejlődéséhez való hozzájárulásuk miatt tulajdonított fontos szerepet. Az európai gazdasági térség nemzetközi versenyképességének érdekében érezhetően javítani kell az EU vonzerejét, hogy fokozottan hasznosítani lehessen a helyi és regionális forrásokban rejlő lehetőségeket,
- utal arra, hogy az annak meghatározására vonatkozó tagállami jogkörrel, hogy harmadik országokból hányan utazhatnak az adott tagállam felségterületére munkavállalási céllal (akár alkalmazottként, akár önálló vállalkozóként), figyelembe lehet venni a tagállami és regionális munkaerő-piaci követelményeket,
- elismeri, hogy rendkívül fontos a befogadó ország hivatalos nyelvének vagy nyelveinek ismerete. A hivatalos nyelv(ek) minél korábbi elsajátítása helyi és regionális szinten is megkönnyíti a sikeres beilleszkedést,
- hangsúlyozza, hogy az illegális és a legális bevándorlás összefügg egymással, és az illegális bevándorlás leküzdése fontos szerepet játszik a legális bevándorlással foglalkozó politika kialakításában. A szervezett bűnözési struktúrák elleni sikeres küzdelemhez egyrészt konzekvensen és átfogó megközelítés alapján kell véghezvinni az illegális migráció leküzdését, másrészt pedig a legális bevándorlást lehetővé tevő perspektívák kialakítására van szükség, akkor, amikor munkaerőhiány van, illetve amikor időben korlátozott tartózkodás során tapasztalatcserén, tudástranszferen vagy migránsok továbbképzésén van a fő hangsúly.

Előadó: Werner JOSTMEIER (DE/EPP), Észak-Rajna–Vesztfália tartományi gyűlésének tagja

Referenciaszövegek

Az Európai Bizottság közleménye: A közös bevándorláspolitikai kialakítása

COM(2007) 780 végleges,

Az Európai Bizottság közleménye: Közös bevándorláspolitikai Európa számára: elvek, fellépések és eszközök

COM(2008) 359 végleges.

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A helyi és regionális önkormányzatok szerepe

1. támogatja a közös bevándorláspolitikát, amelyet az 1999-ben Tampereben tartott Európai Tanács óta továbbfejlesztettek az Európai Bevándorlási és Menekültügyi Paktummal;

2. utal arra, hogy a Régiók Bizottsága kész együttműködni a jövőbeli közös bevándorláspolitikai kidolgozásában, illetve hozzájárulni ehhez a politikához. A helyi és regionális önkormányzatok késznek mutatkoznak arra, hogy megfeleljenek az új kihívásoknak, illetve hogy helyi és regionális szinten támogassák a bevált módszerek cseréjét;

3. elégedett és hálás az Európai Bizottsággal kötött megerősített együttműködésért, amelyet folytatni kell;

4. üdvözli az Európai Bizottság által alkalmazott partnerségi módszert. A tagállamok és az uniós intézmények közötti partneri együttműködésnek és szolidaritásnak ki kell terjednie a helyi és regionális szereplőkre is. A jövőbeli kihívások összehangolt és koherens intézkedéseket igényelnek, amelyekhez a közös bevándorláspolitikai keretében az EU és a tagállamok hatékony fellépésére van szükség;

5. hangsúlyozza, hogy a közös bevándorláspolitikai jelentős mértékben és elsőként a helyi és regionális önkormányzatokat érinti: egyrészt mivel fokozottan érintik őket az illegális bevándorlással kapcsolatos nehézségek; másrészt pedig, mert rájuk hárul az embereknek számos, a helyi integrációs folyamat részét képező szolgáltatással történő ellátása. Ezért tevékenyen részt kell venniük a legális bevándorlást szabályozó európai keret, az illegális bevándorlás leküzdését célzó intézkedések és a származási országokkal folytatott fejlesztési együttműködés kidolgozásában;

6. az Európai Bizottsághoz hasonlóan úgy véli, hogy olyan mechanizmusokra van szükség, melyek a teherviselés és a politikai koordináció szempontjából a tagállamok és az EU szolidaritására épülnek. A helyi és regionális önkormányzatok többek között a határellenőrzés és -felügyelet, valamint a beilleszkedési politika finanszírozására hívják fel a figyelmet, amely nemzeti, regionális és helyi szinten az államháztartásra is kihat;

7. az emberi jogok tiszteletben tartását, a jogállamiság elveit és a demokrácia támogatását a bevándorláspolitikai központi alkotóelemeinek tekinti. Az Európai Unió garantálja az Alapjogi Chartában rögzített olyan szabadságjogokat és alapelveket, mint amilyen az emberi méltóság, a szabadság, az egyenlőség, a szolidaritás, a polgári jogok és az igazságszolgáltatáshoz fűződő jogok. Ezek között is fontos szerep jut a nők és a gyermekek jogainak. Nem szabad eltérni az ezeknek az elveknek ellentmondó hagyományokat és cselekedeteket. Az Alapjogi Chartában rögzített közös európai értékek megkérdőjelezhetetlenek. Az Európai Unióban mindenkinek magára kötelező érvényű alapértékeknek kell tekintenie az európai alapjogokat;

8. utal arra, hogy a bevándorlók számos európai településen és régióban már most is a társadalom fontos és szerves részét képezik. Az Európai Unió valóban gazdag és sokszínű kulturális örökséggel rendelkező társadalom, melynek meg kell őriznie és tovább kell fejlesztenie ezt az örökséget. A kultúra fogalmát az UNESCO olyan eszmeként fogja fel, amely nemcsak a művészetet és az irodalmat foglalja magában, hanem a különböző életmódokat, az alapvető emberi jogokat, értékrendeket, hagyományokat és vallási irányzatokat is. A bevándorlás elősegítheti a kulturális sokszínűség bővülését is. A kultúrák közötti párbeszéd európai évével⁽¹⁾ az Európai Unió kiemelt tisztelettel adózik a kulturális sokszínűség előtt;

A közös bevándorláspolitikai kialakítása

9. korábban elfogadott véleményei alapján kéri, hogy vonják be a helyi és regionális szereplőket a jövőbeni közös bevándorláspolitikai további szakaszaiba⁽²⁾;

Jólét és bevándorlás

10. kiemeli a bevándorlóknak az EU szocio-ökonomiai fejlődéséhez való hozzájárulásuk miatt tulajdonított fontos szerepet. Az európai gazdasági térség nemzetközi versenyképességének érdekében érezhetően javítani kell az EU vonzerejét, hogy fokozottan hasznosítani lehessen a helyi és regionális forrásokban rejlő lehetőségeket;

11. a harmadik országok állampolgáraival szembeni tisztességes bánásmód és a jogbiztonság miatt égetően fontosnak tartja a világos és átlátható szabályokat, illetve azok betartását;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 18-i 1983/2006/EK határozata a kultúrák közötti párbeszéd európai évéről (2008).

⁽²⁾ Mivel az Európai Bizottság COM(2008) 359 végleges közleménye a harmadik országok állampolgárainak bevándorlásával kapcsolatos kérdésekre szorítkozik, ez a vélemény nem foglalkozik az uniós állampolgároknak az EU-n, illetve bizonyos régiókon belüli mozgásával.

12. a harmadik országok állampolgárait és azok családját célzó, vonzó tartózkodási feltételeket kínáló, integrációorientált ösztönzőrendszereket fontos módszernek tekinti ahhoz, hogy az európai gazdasági térség számára megnyerjük a szükséges munkaerőt. A munkaerő-piaci szempontoknak megfelelő, bevándorlásirányításra szolgáló, helyes koncepciókban a 2003/86/EK irányelv értelmében a családegyesítés kérdéseit is figyelembe kell venni;

13. utal arra, hogy a bevándorlók felvételére szolgáló adminisztrációs eljárások egyszerűsítése révén a közös bevándorlás-politika jelentősen megkönnyíthetné mind a tagállamok, mind pedig a helyi és regionális önkormányzatok adminisztrációs munkáját;

14. felszólítja az Európai Bizottságot annak elemzésére, hogy az általa javasolt, európai vagy nemzeti szinten meghozandó intézkedések révén milyen feladatok várnak a regionális és helyi önkormányzatokra. Fontos az is, hogy a helyi és regionális önkormányzatok esetleges feladatait nemzeti szinten vagy uniós eszközökkel finanszírozzák;

15. utal az egyes tagállamok eltérő munkaerő-piaci igényeire. Ezért az EU-szerte esetlegesen bevezetett szabványokat, eljárási szabályozásokat és az olyan tartózkodási jogcímeket, mint amilyen a tervezett uniós „kék kártya”, a nemzeti, regionális és helyi munkaerőpiacok eltérő követelményeit és a tagállamok igazgatási autonómiájának megőrzését tiszteletben tartva, illetve a szubszidiaritás elvének alapján kell kialakítani. Az annak meghatározására vonatkozó tagállami jogkörrel, hogy harmadik országokból hányan utazhatnak az adott tagállam felségterületére munkavállalási céllal (akár alkalmazottként, akár önálló vállalkozóként), figyelembe lehet venni a munkaerő-piaci követelményeket;

16. ennek kapcsán üdvözlí, hogy az Európai Bizottság a helyi és regionális önkormányzatok aktív bevonását javasolja a szakképesítések és az ágazati igények jobb összehangolásába, hiszen ezáltal éppen a helyi és regionális sajátosságok figyelembevételére nyílik lehetőség;

A sikeres bevándorlás kulcsa a beilleszkedés

17. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok tevékeny szerepet vállalnak a migránsok integrálásában. A jövőbeli közös bevándorlás-politikában, valamint az olyan kísérőintézkedések, mint például az Európai Integrációs Alap végrehajtása során figyelembe kell venni a települések és régiók sajátos igényeit. Tiszteletben kell tartani a szubszidiaritás és az arányosság elvét;

18. úgy véli, hogy az alapjogok gyakorlása egyben a többi emberrel, a társadalommal és a jövő generációkkal szembeni felelősségvállalással és kötelezettségekkel is jár. A közösen elfogadott európai értékek tiszteletben tartása a mások megbecsülése és a tolerancia iránti elkötelezettséget jelenti, amely a békés és demokratikus együttélés alapja. A helyi és regionális szinten folytatott kulturaközi párbeszéd fontos idevonatkozó impulzusokkal szolgálhat;

19. úgy véli, hogy a civil társadalom minden részének aktív közreműködése, illetve a bevándorlók és a befogadó társadalmak pozitív hozzáállása az integráció fontos előfeltételét jelenti. A származási országok hozzájárulhatnak állampolgáraiknak az európai befogadó országokban történő integrációjához;

20. elismeri, hogy rendkívül fontos a befogadó ország hivatalos nyelvének vagy nyelveinek ismerete. A hivatalos nyelv(ek) minél korábbi elsajátítása helyi és regionális szinten is megkönnyíti a sikeres beilleszkedést. Határozottan ösztönözni kellene, hogy a bevándorlók és még inkább a gyermekeik megtanulják a befogadó ország hivatalos nyelvét/nyelveit, ugyanakkor tiszteletben kell tartani az anyanyelvük ismeretéhez való jogot is, és támogatni kell őket ebben;

21. kiemelt fontosságúnak tartja a megcélzott városról, körzetről vagy kerületről és az azokra leginkább jellemző életstílusokról szóló alapvető, érthető tájékoztatást,

22. kiemeli annak jelentőségét, hogy a bevándorlók alapszintű ismeretekkel rendelkezzenek a befogadó társadalom történelméről és intézményeiről. Ezen ismeretek megszerzése beilleszkedésük sikerének záloga,

23. szorgalmazza eligazító programok és tevékenységek rendezését a harmadik országok frissen érkezett állampolgárai számára, hogy megszerezhessék a befogadó ország nyelvvel, történelmével, intézményeivel, társadalmi-gazdasági jellemzőivel, kulturális életével és alapvető értékeivel kapcsolatos lényegi ismereteket,

24. támogatja olyan innovatív programok vagy integrációs modellek finanszírozását, amelyek nyelvismereti és kommunikációs gyakorlatokat, valamint a befogadó társadalom kulturális, politikai és szociális dimenzióiról való tájékoztatást is tartalmaznak,

25. úgy véli, hogy az oktatásnak kulcsfontosságú szerepe van az integrációban. A helyi és regionális önkormányzatok fontos idevonatkozó feladatokat látnak el az oktatás területén, ezzel is hozzájárulva az általános esélyegyenlőség biztosításához. Az Európai Bizottság által megjelentetett „Migráció és mobilitás: kihívások és lehetőségek az EU oktatási rendszerei számára” című zöld könyv⁽³⁾ bemutatja az oktatásnak az integrációban játszott központi szerepét. A konzultáció kiértékelése során az Európai Bizottságnak különös tekintettel kellene lennie a helyi és regionális szinten végzett feladatokra;

26. utal rá, hogy a munkahelyi élet is komoly tényező a bevándorlók integrációjában. A munkanélküliség gyakran akadály a sikeres integrációnak, különösen akkor, ha fiatalokat sújt. A harmadik országokból történő bevándorlás az egyes tagállamok munkaerő-piaci igényeihez kell, hogy igazodjon. A kereső tevékenység az integráció fontos feltétele, különösen mivel ez a társadalombiztosítási rendszerekbe való belépést is magával hozza. E nélkül a feltétel nélkül a szociális rendszerekbe történő bevándorlás különösen nagy terhet ró a regionális és települési önkormányzatokra, és vállalhatatlan lenne a tagállamok lakossága felé;

⁽³⁾ COM(2008) 423 végleges.

Szolidaritás és bevándorlás

27. hangsúlyozza, hogy az illegális és a legális bevándorlás összefügg egymással, és az illegális bevándorlás leküzdése fontos szerepet játszik a legális bevándorlással foglalkozó politika kialakításában. A szervezett bűnözési struktúrák elleni sikeres küzdelemhez egyrészt konzekvensen és átfogó megközelítés alapján kell véghezvinni az illegális migráció leküzdését, ezért a harmadik országokkal kötött megállapodásokba bele kell venni az illegális bevándorlás leküzdését célzó záradékokat, különös tekintettel a harmadik országok illegálisan az EU területén tartózkodó állampolgárainak visszafogadására. Másrészt pedig a legális bevándorlást lehetővé tevő perspektívák kialakítására van szükség, akkor, amikor magasan képzett bevándorlókról van szó, vagy munkaerőhiány van, illetve amikor időben korlátozott tartózkodás során olyan tapasztalatcserén, tudástranszferen vagy migránsok továbbképzésén van a fő hangsúly, amely aztán később a származási ország számára is előnyös;

A rendelkezésre álló eszközök hatékony és következetes felhasználása

28. azt kéri, hogy nyújtsanak átfogó tájékoztatást az idevonatkozó uniós alapokról és támogatási programokról, hogy minden helyi és regionális szintű szereplő kiaknázhassa ezeket az alapokat és programokat;

29. úgy véli, hogy a jövőbeli uniós bevándorláspolitikát keretében szükségessé válhat, hogy pénzügyi és humán erőforrást biztosítsanak a FRONTEX – határellenőrzésre és a biztonságot érintő fenyegetések elkerülésére irányuló intézkedések területén mozgósítandó – erőforrásainak kiépítésére, hogy az ügynökség hatékonyan elvégezhesse feladatait;

30. nyomatékkal utal arra, hogy a jövőbeli uniós bevándorláspolitikát keretében elsősorban megfelelő pénzügyi eszközök juttatásával és az uniós alapokhoz és programokhoz való hozzáférés garantálásával kell biztosítani a helyi és regionális önkormányzatok migrációs hullámok kezeléséhez szükséges kapacitásainak kiépítését. A fenntartható és eredményes – azaz az érintettek által elfogadott – bevándorláspolitikát kudarca ugyanis súlyos szocio-gazdasági következményekkel járna, és veszélyeztetné jólétünket, a szociális békét és a gazdasági fejlődést;

31. kéri, hogy részesítsék anyagi támogatásban az integrációs politikát, de főleg a helyi és regionális szintű oktatási feladatok megvalósítását. A migrációról és mobilitásról szóló zöld könyv foglalkozik majd a közösségi programok és alapok által az integrációs politika számára juttatott támogatással. Az integrációt érintő speciális helyi és regionális oktatási feladatok megvalósítását az uniós integrációs alapokból kell támogatni;

Partnerség a harmadik országokkal

32. utal rá, hogy a jövőbeli uniós bevándorláspolitikát keretében nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy nagyon fontos a

származási- és tranzitországokkal folytatott együttműködés és párbeszéd ösztönzése, és ehhez igénybe kellene venni az európai szomszédsági politika eszközeit és a földközi-tengeri térségért létrehozott uniót, illetve hatékony fejlesztési együttműködés megvalósítására lenne szükség. Megjegyzi egyúttal azt is, hogy a fenti együttműködés ösztönzésében fontos szerep jut a helyi és regionális önkormányzatoknak. Ez elsősorban azokra az önkormányzatokra vonatkozik, amelyek az EU-val közvetlenül határos harmadik országokkal folytatott együttműködés platformjaként szolgálhatnak;

33. hangsúlyozza, hogy a migráció globális vetülete messze menő következményekkel jár mind a származási országok, mind pedig az Európai Unió számára, így a migráció és a fejlődés témájának kölcsönhatása kiemelt figyelmet érdemel. Ugyanakkor ügyelni kell arra, hogy a szakképzett munkaerő elvándorlása ne járjon káros gazdasági következményekkel („agvetszívás”) a fejlődő országokban. Körkörös migráció esetén, hazájába visszatérve a szakképzett munkaerő kamatoztathatja, illetve továbbadhatja a külföldön megszerzett tudást;

Biztonság és bevándorlás

34. úgy véli, hogy az illegális migrációval kapcsolatos kihívások fényében a jövőbeli uniós bevándorláspolitikát kidolgozásakor különös hangsúlyt kell helyezni az emberkereskedelem és bűnügyi csoportosulások elleni küzdelemre szolgáló gyakorlati és összehangolt intézkedésekre. Így megakadályozhatók az emberi tragédiák;

Fokozott küzdelem az illegális bevándorlás ellen és zéró tolerancia az emberkereskedelemmel szemben

35. határozottan támogatja a gyakran és elsősorban a nők és a gyermekek kizsákmányolásával járó illegális bevándorlás megakadályozására irányuló uniós intézkedéseket. Konzekvens intézkedések meghozatalára van szükség ezen a téren. Az emberkereskedelemben részt vevő, illetve azt szervező csempészhalózatok és egyéb csoportok ellen a származási és a tranzitországokkal együttműködve kell fellépni. Az együttműködési intézkedések kidolgozásába megfelelő módon be kell vonni a helyi és regionális önkormányzatokat;

Kitekintés

36. esélyt és lehetőséget lát a sikeres bevándorláspolitikát megvalósítására, amely hozzájárul a gazdasági sikerhez és a kulturális sokszínűséghez. A helyi és regionális önkormányzatok támogatnak egy olyan politikát, amely elősegíti az Európai Unió gazdasági és társadalmi lehetőségeinek kiszélesítését. Egyszerűen megismétli, hogy az Európai Unió teljes mértékű hasznélvezője lehet a legális bevándorlásnak, amennyiben átfogó és sikeres küzdelmet folytat az illegális bevándorlás ellen.

Kelt Brüsszelben, 2008. november 26-án.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – Ötödik helyzetjelentés a gazdasági és társadalmi kohézióról

(2009/C 76/08)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- úgy véli, hogy a beilleszkedés és a szolidaritás fogalmának megőrzése érdekében a kohéziós politikának továbbra is a gazdasági és társadalmi kiegyensúlyozottságra kell törekednie anélkül, hogy túl sok, egymásnak ellentmondó célkitűzéssel terhelnék meg,
- úgy véli, hogy a kohéziós és a növekedési célokat egymással kompatibilissá lehet és kell is tenni, hiszen két, egymással szorosan összefüggő célkitűzésről van szó, és hangsúlyozza, hogy azt kell meghatározni, hogy a növekedés miként javíthatja a kohéziót, nem pedig azt, hogy a kohézió hogyan segítheti a növekedést,
- megkérdőjelezi annak helyességét, hogy a kohéziós politika eszköztárához a növekedési stratégiára jellemző versenyképességi célokat rendelnek, és kéri, hogy a strukturális alapok jövőbeli rendszerének kidolgozása során elemezzék az alapok lisszaboni stratégia szerinti felosztásának (*earmarking*) a gazdasági és társadalmi kohézióra gyakorolt hatását,
- úgy véli, hogy meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy tartalmasabb és teljesebb fejlettségi és jóléti mutatókat dolgozzanak ki, amelyek helyi és regionális szinten megmutatják a jelentős eltéréseket a jövedelem, a közszolgáltatások, az egészségügyi ellátás minősége, valamint a kulturális és szakmai képzési kínálat terén,
- kiemeli, hogy ha azt szeretnénk, hogy a kohéziós politika jelentős szerepet játsszon a gazdasági és társadalmi egyensúly megteremtésében, akkor megfelelő forrásokkal és eszközökkel kell rendelkeznie, a finanszírozás jelenlegi szintje viszont csupán a működéshez szükséges minimumot éri el.

Előadó: Marta VINCENZI (PES/IT), Genova polgármestere

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak:

Ötödik helyzetjelentés a gazdasági és társadalmi kohézióról.

Növekedésben a régiók, növekedésben Európa

COM (2008) 371 végleges

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A vita jelenlegi állása

1. egyre fontosabbnak tartja, hogy a kohéziós politikában a gazdasági és társadalmi kohézió mellett a területi dimenziót is figyelembe vegyék, mivel – jóllehet tapasztalható haladás és javulás – nem csupán megmaradtak a régiók közötti fejlődésbeli különbségek, hanem a régiókon belüli strukturális problémák is tovább nőnek. Hangsúlyozza, mennyire fontos az, hogy e területi dimenzió az egyenlőség és az arányosság elvével összhangban jelenjen meg;

2. egyetért azzal, hogy számos, az Európai Unió által finanszírozott tevékenység bizonyított hozzáadott értéket képvisel. Ha a projekt támogatható, könnyebben jut finanszírozási lehetőségekhez a köz- és a magánszférából egyaránt, és gyorsabban fejleszthető az innováció az irányítás és a végrehajtás területén;

3. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Bizottság továbbra is figyelmen kívül hagyja a strukturális alapok fellendítő hatását, és emlékeztet arra, hogy e tárgyban írt előzetes véleményében azt javasolta, hogy határozzanak meg egy értékelési rendszert a kohéziós politika hozzáadott értékének különböző dimenziói számára;

4. kedvezően fogadja az átmeneti régiók fogalmának bevezetését, amelyben a jelenlegi phasing-in és a phasing-out régiókat, valamint a 2007–2013-as támogatási időszak vége után lejárt támogatásban részesülő régiókat vonták össze, és helyesli az ilyen területeket célzó megoldások kidolgozását;

5. kedvezően fogadja továbbá az Európai Bizottság területi kohézióról szóló zöld könyvének megjelenését megelőző konzultációt, és kiemeli, hogy az összes érintett fél továbbra is elismeri és támogatja a kohéziós politika szerepét az Európai Unió építésében;

6. megjegyzi, hogy a vitában felmerült annak lehetősége, hogy új és más támogathatósági kritériumokat vezessenek be. Az a kívánság is elhangzott, hogy GDP és GNI mellett például a népesség demográfiai szerkezetét, települések szerinti megoszlását (adatokat a népesség földrajzi megoszlásáról, korszerkezetről, illetve függőségi arányszámok), a munkaerőpiacot, a szolgáltatási kínálatot, a területrendezést, a városi és vidéki dimenziót, a természeti és kultúrkinccseket, valamint az ökológiai és éghajlati tényezőket is figyelembe vegyék. E tényezők mindegyikéről elmondható, hogy hatást gyakorolnak a gazdasági és szociális fejlődésre. Ezzel párhuzamosan a közösségi szintű

mutatók jól beváltak a támogatandó területek elhatárolására, de a kohéziós politika hatékonyságának tartalmi értékelésére szélesebb körű adathalmazon alapuló, összetettebb mutatókat kell használni;

7. szeretné, ha a fejlettségi különbségeknek és a kohézió javulásának tartalmi értékelésekor a GDP-n és a GNI-n kívül a munkaerőpiacot (a foglalkoztatásról, a mobilitásról és a képzésről szóló adatokat), a szolgáltatásnyújtást (a hozzáférésre, a hatékonyságra és az eloszlásra vonatkozó adatokat), a terület rendezettségét (nagyság, folyamatosság, többközpontúság), valamint a demográfiai és népesedési struktúrát (a népesség megoszlására, a demográfiai előregedésre és az eltartottak arányára vonatkozó adatokat), a népesség képzettségi szintjét, a kutatásra és innovációra fordított beruházásokat (a kutatásra, a fejlesztésre és az innovációra szánt források GDP arányában meghatározott adatait), valamint egyes régiók (például a legkülső régiók, a szigetek vagy a hegyvidéki területek) különleges földrajzi jellemzőit is figyelembe vennék;

8. úgy véli, hogy az éghajlatváltozás jelentette kihívások és az energiaellátás problémái továbbra is hatni fognak – bár különböző fokon és módon –, számos, a gazdasági és társadalmi fejlődéshez kapcsolódó kérdésre, és befolyásolják a kohéziós politika erőfeszítéseit és kapacitását;

9. hangsúlyozza egyrészt, hogy a legkülső régiók és a szigetek különösen ki vannak téve az ilyen új, klimatikus és energetikai kihívások által jelentett veszélyeknek, másrészt pedig, hogy egyben lehetőséget is jelentenek az EU számára, hiszen természetes laboratóriumokként használhatók az ilyen kihívások hatásainak tanulmányozásában, illetve az azokra vonatkozó megoldások keresésében, az egész EU javát szolgálva ezzel;

10. kiemeli, hogy bár a regionális statisztikák alapvető eszközt képviselnek a támogathatósági kritériumok javítására vagy a fejlettségi mutatók módosítására, sok tagállamban az adatok, ha már rendelkezésre állnak, esetleg nehezen hasznosíthatók vagy dolgozhatók fel, amennyiben pedig még nem állnak rendelkezésre, esetleg nehéz megszerezni vagy mérni őket;

Célkitűzések és prioritások

11. jelzi, hogy a cél továbbra is az európai kohézió előmozdítása a fejlettségi különbségek mérséklésével. A támogatásnak ezért elsősorban a gazdaságilag gyengébb régiókra kellene irányulnia, bár a kohéziós politikának valamennyi európai terület felé nyitottnak kell lennie, ha sikeres és általános érvényű politika akar lenni;

12. úgy gondolja, hogy a fő kihívást az elmaradott régiók konvergenciájának felgyorsítása jelenti, különösen pedig az új tagállamok területeinek integrációja, ahogyan arra pontosan és helyesen az Európai Bizottság kohéziós politikáról szóló jelentései rámutatnak;

13. úgy véli, hogy az infrastruktúra hiányosságait sürgősen fel kell térképezni, és meg kell szüntetni;

14. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika célja, hogy erősítse a gazdasági, társadalmi és területi kohéziót, és ebből kiindulva hozzájárul az Európai Unió összes ágazati politikájához, illetve az összes tagállam nemzeti politikájához;

15. úgy gondolja, hogy az ágazati politikák és a kohéziós politika integrációja még igen ritka, és hogy az integrált megközelítés erősítéséhez horizontális célokat kellene kitűzni, melyekkel elsősorban a mezőgazdaság, a környezetvédelem, az energia és a közlekedés fejlesztése hangolható össze;

16. úgy véli, hogy a jelenlegi gazdaságpolitikai helyzetben a területhatároktól függetlenül még inkább igény van a hálózati és klaszterprojektek formájában történő hálózatkiakításra és egyesülésre;

17. úgy véli, hogy a kohéziós és a növekedési célokat egymással kompatibilissá lehet és kell is tenni, hiszen két, egymással szorosan összefüggő célkitűzésről van szó, és hangsúlyozza, hogy azt kell meghatározni, hogy a növekedés miként javíthatja a kohéziót, nem pedig azt, hogy a kohézió hogyan segítheti a növekedést;

18. megkérdőjelezi annak helyességét, hogy a kohéziós politika eszköztárához a növekedési stratégiára jellemző versenyképességi célokat rendelnek, és kéri, hogy a strukturális alapok jövőbeli rendszerének kidolgozása során elemezzék az alapok lisszaboni stratégia szerinti felosztásának (*earmarking*) a gazdasági és társadalmi kohézióra gyakorolt hatását;

19. a többi érintett félhez hasonlóan hangsúlyozza, hogy az eljárás racionalizálásával megkönnyíthető lenne az alapok kezelése, de figyelmeztet arra, hogy a reformok során figyelmet kell fordítani arra, hogy ne áldozzák fel a helyi és regionális önkormányzatok közösségi kormányzáshoz történő többszintű hozzájárulásának hozzáadott értékét;

20. úgy véli, hogy a jogi és adminisztratív környezet alapvető fontosságú a kohéziós politika sikerének szempontjából, és hangsúlyozza, hogy az intézmények megerősítése értékes, jöllehet kevésbé egyértelmű hozzájárulást jelent az intézkedések megvalósításához és a kohéziós politika működéséhez;

21. emlékeztet arra, hogy a termelékenységgel és az adminisztráció hatékonyságával kapcsolatos verseny fokozódása az európai régiók között a gazdasági és társadalmi kohézió olyan tényezője, amelyet figyelembe kell venni a külföldi beruházások vonzása és a világgazdasághoz való alkalmazkodás tekintetében;

22. üdvözli a pénzügyi tervezés új és innovatív eszközeit a kohéziós politika keretében (pl. megújuló alapok), ugyanakkor utal arra, hogy a társfinanszírozás elve értékes és hatékony eszköz ahhoz, hogy megmaradjon a kohéziós politika hozzáadott értéke;

23. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika jelentős mértékben hozzájárulhatna az európai terv ismertté tételéhez, és megjegyzi, hogy az Európai Bizottságnak a tagállamokkal és a helyi és regionális önkormányzatokkal együttműködésben még hatékonyabb módokat kellene találnia arra, hogy tájékoztassa az európai polgárokat a kohéziós politika előnyeiről és eredményeiről;

A következő lépés

24. kiemeli, hogy az európai kohéziós politika jelenlegi elvei, vagyis a koncentráció, a társfinanszírozás, az adícionalitás és a partnerség már igazolták érvényességüket, és úgy véli, hogy a jövőben is ezeknek kell a közösségi cselekvés középpontjában állniuk;

25. megjegyzi, hogy az európai kohéziós politikának továbbra is az összes kormányzási szint erős partnerségén kell alapulnia, fokozottan bevonva a helyi és regionális önkormányzatokat az összes fázisba a projektek meghatározásától a megvalósításukig;

26. kiemeli a területi együttműködés fontosságát a kohéziós politika összes dimenziójában a hozzáadott érték és a helyi szinten való érzékelhetőség tekintetében, és jelzi, hogy helyénvalónak tartja az európai területi együttműködési csoportosulás új eszköze által kínált lehetőségek teljes mértékű kifejlesztését;

27. kéri a kohéziós politika városi dimenziójának megerősítését, és emlékeztet arra, hogy a városi területek gyakran a gazdasági növekedés motorjai, ugyanakkor a gazdasági fejlettségbeli különbségek, a társadalmi egyenlőtlenségek és a kulturális elszigetelődés súlyos jelenségeit is kialakíthatják;

28. felhívja a figyelmet arra, hogy jobban össze kell hangolni a vidéki területek problémáit és a városi zónák nehézségeit, mivel a regionális fejlődés integrált politikájának alapvető eleme a városi valóság és a vidéki környezet közötti kapcsolat megteremtése;

29. javasolja a vidékfejlesztési eszközök újbóli integrálását az általános kohéziós politikába tekintettel arra, hogy a strukturális alapok már jelenleg is sok párhuzamos célú cselekvést finanszíroznak, és ez lehet a legjobb megoldás a projektek és intézkedések átfedésének elkerülésére;

30. javasolja továbbá az irányító hatóságok és a statisztikai intézetek közötti együttműködést az új regionális statisztikai eszközök bevezetése terén, amelyekkel megfelelően és célirányosan értékelhető lesz a kohéziós politika hatása, és könnyebb lesz meghatározni a fejlettségi mutatókat és tovább finomítani a támogathatósági kritériumokat;

31. úgy véli, hogy meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy tartalmazabb és teljesebb fejlettségi és jóléti mutatókat dolgozzanak ki, amelyek helyi és regionális szinten megmutatják a jelentős eltéréseket a jövedelem, a közszolgáltatások, az egészségügyi ellátás minősége, valamint a kulturális és szakmai képzési kínálat terén;

32. kiemeli, hogy az integrált finanszírozási formák – például a kockázati tőkével rendelkező rotációs alapok vagy a kedvező feltételű, illetve garantált hitelek – igénybevételének lehetősége pozitív multiplifikációs hatást fejthet ki anélkül, hogy alapjaiban megváltoztatná a kohéziós politika támogatási rendszerét;

33. úgy véli, hogy a hatóságokat, köztük a helyi és regionális önkormányzatokat, a jövőben felkéri arra, hogy a korábbiakhoz képest nagyobb mértékű beruházásokat valósítsanak meg az általános érdekű szolgáltatások biztosítására és támogatására, és így csökkentsék a különbségeket a közművek és a közlekedés területén;

34. emlékeztet arra, hogy az Európai Unió tagállamait a népesség fokozatos elöregedése demográfiai kihívás elé állítja, és hangsúlyozza, hogy e változás egyik aspektusa a mindenki számára azonos hatékonyságú és minőségű közszolgáltatások, valamint egészségügyi és szociális szolgáltatások iránti növekvő igény;

35. úgy gondolja, hogy a kohéziós politika egyszerűsítésének a szubszidiaritás és az arányosság elvén kell alapulnia, az intézkedések fontosságához és a projektek helyszínéhez kapcsolva ily módon a kötelezettségeket és az ellenőrzési eljárásokat a költségek csökkentése és az irányítás decentralizálása végett;

Összegző következtetések

36. úgy véli, hogy az Európai Uniónak el kell ismernie és meg kell erősítenie a kohéziós politika területi dimenzióját, hogy lehetővé váljék egy olyan gazdasági és társadalmi fejlődés a régiók szintjén, amely nem csupán kiegyensúlyozott és fenntartható, hanem többközpontú és harmonikus is;

37. hangsúlyozza, hogy a kohézió továbbra is jelentős kihívás, hiszen nem szűntek meg a régiók közötti, illetve a régiókon belüli jelentős különbségek a gazdasági és társadalmi

fejlettség terén, sőt, az Európai Unió legutóbbi bővítésével inkább mélyültek;

38. úgy véli, hogy a beilleszkedés és a szolidaritás fogalmának megőrzése érdekében a kohéziós politikának továbbra is a gazdasági és társadalmi kiegyensúlyozottságra kell törekednie anélkül, hogy túl sok, egymásnak ellentmondó célkitűzéssel terhelnék meg;

39. kiemeli, hogy ha azt szeretnénk, hogy a kohéziós politika jelentős szerepet játsszon a gazdasági és társadalmi egyensúly megteremtésében, akkor megfelelő forrásokkal és eszközökkel kell rendelkeznie, a finanszírozás jelenlegi szintje viszont csupán a működéshez szükséges minimumot éri el. A kohéziós politikának ezen túlmenően szembe kell néznie a pénzügyi válság globális kontextusából eredő kiadások nyomásával is, és ebben a helyzetben a kohéziós politika határozottabb végrehajtására van szükség;

40. megjegyzi, hogy a kohézióknak meg kell őriznie európai dimenzióját, és elutasítja a közösségi erőfeszítések nemzeti hatáskörbe történő visszahelyezésére irányuló kísérleteket, hiszen a közösségi fellépés hozzáadott értéke az egyértelmű stratégiai célokkal rendelkező, az európai és a globális kihívásokra válaszolni képes, a regionális és helyi elvárásoknak megfelelő széles körű, közös politikában is tetten érhető;

41. kiemeli a kohéziós politika fellendítő hatását, hiszen a beruházások hosszú távú strukturális hatásokat fejtenek ki a regionális és helyi gazdaságokra, előmozdítják a fejlesztés és a foglalkoztatás innovatív megközelítését, és erős hatást gyakorolnak a közigazgatás és a vállalkozások kapacitásbővítésére;

42. üdvözlözi az olyan új pénzügyi eszközök alkalmazását, amelyek egyszerűbb és hatékonyabb módon járulhatnak hozzá a beruházásokhoz elsősorban azokban a régiókban, amelyekben szerkezeti átalakításokra és innovációra van szükség, különösen a kkv-k szerepének és fejlesztésének támogatására;

43. emlékeztet arra, hogy a szubszidiaritás elvével összhangban a helyi és regionális önkormányzatokat be kell vonni az összes fázisba, a tervezéstől az értékelésig, hiszen ezek a kormányzati szintek állnak a legközelebb a projektek címzettjeihez, valamint elsődlegesen ők felelősek a kohéziós politika helyszíni végrehajtásáért.

Kelt Brüsszelben, 2008. november 27-én.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – Nyugat-Balkán: az európai perspektíva erősítése

(2009/C 76/09)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- kötelező érvényűnek tartja az Európai Unió azon ígérését, mely szerint a csatlakozási feltételek teljesítése esetén a teljes Nyugat-Balkán jövője Európához kötődik,
- sürgeti a nyugat-balkáni országokat, hogy haladéktalanul teljesítsék azokat a kritériumokat, amelyeket az Európai Unió szabott meg vízumpolitikája könnyítésének feltételül. A nyugat-balkáni országokban élő személyekre jelenleg érvényes vízumkövetelmények bonyolulttá teszik a társadalmi kapcsolatok kiépítését az uniós tagállamokbeli partnerekkel, emellett akadályt jelentenek az oktatási és fejlesztési projektek végrehajtásának útjában; felkéri az Európai Unió tagállamait arra, hogy folytassák a nyugat-balkáni országok számára megállapított vízumfeltételek könnyítését,
- hangsúlyozza a nyugat-balkáni országokban elindított decentralizációs, valamint az állami hatalom szétválasztására irányuló folyamatok jelentőségét; kiemeli, hogy az etnikai hovatartozás nem válhat ezeknek a folyamatoknak az egyedüli vagy fő szempontjává, és fontosnak tartja, hogy a nagyon vegyes nemzeti-összetételű országokban erősítsék azoknak a központi intézményeknek a helyzetét, amelyek az állam működésének a szempontjából kulcsfontosságúak, elfogadva egyúttal a helyi és regionális önkormányzatok és intézmények döntéshozatali önállóságát,
- fontosnak tartja, hogy folytassák az igazságszolgáltatás függetlenségének elősegítését célzó munkákat. Folytatni kell a korrupció elleni küzdelmet és azokat az erőfeszítéseket, melyek célja, hogy erősödjön a polgároknak az igazságszolgáltatásba vetett bizalma,
- támogatja a helyi és regionális önkormányzatok, valamint az intézmények szoros együttműködését az uniós tagállamokbeli partnereikkel; olyan intézményi és pénzügyi mechanizmusok kidolgozására szólít fel, amelyek lehetővé teszik a helyi és regionális önkormányzatok, valamint nemzeti szövetségeik számára a határokon átnyúló és a regionális projektekből történő nagyobb mértékű közreműködést, ideértve az európai területi együttműködési csoportosulás keretében megvalósuló kezdeményezésekben való részvételt is.

Előadó: František KNAPÍK (SK/EPP), Kassa polgármestere

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – Nyugat-Balkán: az európai perspektíva erősítése

COM(2008) 127 végleges

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A. Általános ajánlások

Az EU-csatlakozás felé vezető úton elért haladás

1. kötelező érvényűnek tartja az Európai Unió azon ígérését, mely szerint a csatlakozási feltételek teljesítése esetén a teljes Nyugat-Balkán jövője Európához kötődik;

2. üdvözli a nyugat-balkáni országok által az Európai Unió felé vezető úton elért haladást; úgy véli, hogy az EU–szerb, valamint az EU és Bosznia-Hercegovina közötti stabilizációs és társulási megállapodás (STM) aláírása elengedhetetlen a teljes régió Európai Unión belüli jövője szempontjából. Az európai integráció útján való előrelépés további bizonyítéka annak való perspektívája, hogy Montenegró és Albánia – majd pedig a térség többi országa – a közeljövőben tagjelölti státust ér el, valamint a Horvátországgal folytatott csatlakozási tárgyalások keretében elért haladás;

3. azt ajánlja, hogy az Európai Bizottság támaszkodjon jobban az új tagállamoknak a csatlakozási és az átalakulási folyamatok terén szerzett tapasztalataira. Az uniós politikák kidolgozásakor az új tagállamok álláspontjának hozzáadott értéket kell jelentenie, különös tekintettel a nyugat-balkáni országok csatlakozási szándékaira;

4. sürgeti a nyugat-balkáni országokat, hogy haladéktalanul teljesítsék azokat a kritériumokat, amelyeket az Európai Unió szabott meg vízümpolitikája könnyítésének feltételéül. A nyugat-balkáni országokban élő személyekre jelenleg érvényes vízümvetelmények bonyolulttá teszik a társadalmi kapcsolatok kiépítését az uniós tagállamokbeli partnerekkel, emellett akadályt jelentenek az oktatási és fejlesztési projektek végrehajtásának útjában; felkéri az Európai Unió tagállamait arra, hogy folytassák a nyugat-balkáni országok számára megállapított vízümvetelmények könnyítését;

5. hangsúlyozza a nyugat-balkáni országokban elindított decentralizációs, valamint az állami hatalom szétválasztására irányuló folyamatok jelentőségét; kiemeli, hogy az etnikai hovatartozás nem válhat ezeknek a folyamatoknak az egyedüli vagy fő szempontjává, és fontosnak tartja, hogy a nagyon vegyes nemzetiségi összetételű országokban erősítsék azoknak a központi intézményeknek a helyzetét, amelyek az állam működésének a szempontjából kulcsfontosságúak, elfogadva egyúttal

a helyi és regionális önkormányzatok és intézmények döntéshozatali önállóságát;

6. emlékeztet arra, hogy a kisebbségek elismerése és védelme a koppenhágai kritériumok egyike, amelyek teljesítése az Európai Unióhoz való csatlakozás előfeltétele; meg van győződve arról, hogy a kisebbségi jogok központi eleme a rasszokban, nyelvekben vagy vallásukban különböző népcsoportok és a többségi népcsoport békés együttélésének elősegítése, hogy ezáltal biztosítani lehessen a kisebbségek sajátos szükségleteit;

7. olyan intézkedések kidolgozására kéri az országokat, melyek révén erősödik a nők részvétele a politikai, társadalmi és gazdasági életben, illetve a nemek közötti egyenlőség; az RB megállapítja, hogy diszkrimináció a nőkkel szemben és családon belüli erőszak még mindig előfordul; felkéri ezért az országokat, hogy tegyenek nagyobb erőfeszítéseket a nők jogainak védelméért;

8. javasolja, hogy a nemzeti intézmények és a helyi hatóságok adminisztratív kapacitását erősítsék meg annak érdekében, hogy az előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) révén a nyugat-balkáni országoknak nyújtott támogatásokat minél jobban hasznosíthassák;

9. fontosnak tartja, hogy folytassák az igazságszolgáltatás függetlenségének elősegítését célzó munkákat. Folytatni kell a korrupció elleni küzdelmet és azokat az erőfeszítéseket, melyek célja, hogy erősödjön a polgároknak az igazságszolgáltatásba vetett bizalma;

10. sajnálattal veszi tudomásul, hogy továbbra is széles körűen jelen van a korrupció, amely gátolja az átlátható közigazgatás kiépítését, és akadályozza az uniós támogatások és programok hatékony felhasználását és kezelését;

11. üdvözli a köztisztviselők szakmai képzését ellátó intézményeket megillető valamennyi felhatalmazással felruházott és a nyugat-balkáni országok adminisztratív kapacitásának fejlesztésében közreműködő Regionális Államigazgatási Iskola (ReSPA) megalapítását. Az RB azt ajánlja, hogy az egyes országokban működő államigazgatási iskolák minél szorosabban működjenek együtt ezzel az intézménnyel; támogatja emellett az Európai Bizottságnak azokat a további eszközeit, amelyek célja az adminisztratív kapacitás erősítése, az intézményépítés és az uniós joganyag átültetése, különösképpen a twinning, a technikai segítségnyújtás és információcsere (TAIEX), valamint a kormányzás- és vezetésfejlesztési támogatás (SIGMA) eszközén keresztül;

Regionális együttműködés és fokozott határokon átnyúló együttműködés

12. üdvözli a Délkelet-európai Stabilitási Egyezmény Regionális Együttműködési Tanácsa való sikeres átalakítását; úgy véli, hogy a regionális együttműködés a nyugat-balkáni országok EU-tagság irányába történő előrehaladásának egyik feltétele. Különösképpen a határokon átnyúló együttműködés javítására kell figyelmet fordítani, mivel sok esetben a határ menti régiók szenvedtek a legtöbbet az 1990-es évek fegyveres konfliktusai következtében. Erre való tekintettel az RB sürgeti a régió országai közötti, határokon átnyúló infrastruktúra fejlesztését;

13. úgy véli, hogy a nyugat-balkáni országok tengeri és határövezetei, valamint az uniós tagállamok határos vagy szomszédos régiói közötti, határokon átnyúló együttműködés megerősítése követendő utat jelent a megosztottság, az előítéletek és a bizalmatlanság leküzdésében, amelyeket a nyugat-balkáni országok és a szomszédos, jelenleg uniós tagállamok közötti közelmúltbeli és ennél korábbi viták, illetve konfliktusok váltottak ki;

14. üdvözli a szabadkereskedelmi övezet – CEFTA – Nyugat-Balkánon történő kialakítása terén elért haladást; javasolja, hogy a résztvevő országok mielőbb hozzák létre a teljes régióban hatékonyan működő övezetet, mivel a szabadkereskedelmi övezet segíteni fogja az egyes országok felkészülését az EU egységes piacához való csatlakozásra;

15. támogatja a helyi és regionális önkormányzatok, valamint az intézmények szoros együttműködését az uniós tagállamokbeli partnerekkel; olyan intézményi és pénzügyi mechanizmusok kidolgozására szólít fel, amelyek lehetővé teszik a helyi és regionális önkormányzatok, valamint nemzeti szövetségeik számára a határokon átnyúló és a regionális projektekben történő nagyobb mértékű közreműködést, ideértve az európai területi együttműködési csoportosulás keretében megvalósuló kezdeményezésekben való részvételt is;

16. tudatában van annak, hogy a civil szervezetek fontos szerepet töltenek be az EU-integráció előmozdításában, valamint támogatja a civil szervezetek régió belüli kapcsolatépítését és a közös projektek kifejlesztését;

A helyi és regionális önkormányzatok fejlődése

17. az egyes országokon belül lezajló konszolidáció és az EU-hoz történő felzárkózási folyamatuk szempontjából alapvető jelentőséggel bír a helyi és regionális önkormányzatok jó működése; javasolja, hogy a kormányok erősítsék kommunikációjukat a helyi és regionális önkormányzatokkal, előmozdítva az európai integráció gondolatát;

18. üdvözli a nyugat-balkáni helyi és regionális önkormányzatok támogatását célzó specifikus mechanizmus létrehozását, amely az előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) részét képezi és amelyet az Európai Bizottság a 2008 áprilisában Brüsszelben tartott konferencián ismertetett; javasolja, hogy az Európai Bizottság lehetőség szerint minél inkább egyszerűsítse le a támogatási eljárást, különösképpen a folyamat felgyorsítása, valamint a kapcsolódó mechanizmusok hatékonyabbá tétele révén;

meggyőződése szerint a bármely formában érkező támogatást céltudatosan kell felhasználni, de azt is biztosítani kell, hogy lehetőség szerint a kedvezményezettek minél szélesebb köréhez jusson el;

19. tudatában van annak, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak a harmonikus és kiegyensúlyozott területfejlesztés és az európai integráció gondolatának népszerűsítése érdekében végzett tevékenységét a nagyvárosi területek és a városközpontoktól távolabb eső régiók közötti aránytalanság jellemzi; szükségesnek tartja a nemzeti szint alatti hatóságok támogatását, hogy hatékonyan működjenek a vidéki, különösképpen a nemzetiségi összetételét tekintve vegyes régiókban, ahol a hangsúlyt a soknemzetiségű projektek végrehajtására kellene fektetni;

20. tudatában van annak, hogy a nyugat-balkáni országok helyi és regionális önkormányzatai alapvető szerepet játszanak a nemzeti kisebbségek jogainak kérdésére adandó megfelelő intézményi válasz megtalálásában, elvárja ezért a szóban forgó országok kormányaitól, hogy kérjék ki a helyi és regionális önkormányzatok véleményét, amikor az Európa Tanács nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezményének figyelembevételével a nemzeti kisebbségek jogaira vonatkozó új normákat és jogi kereteket vitatnak meg és fogadnak el;

21. kiemeli a helyi és regionális önkormányzatok jelentőségét a régióbeli nemzetiségek közötti előítéletek és különbségek megszüntetésében, ezzel összefüggésben pedig azon szerepüket is hangsúlyozva, amit az egyes országokban a területi szintek és kormányok közötti kommunikációban töltenek be;

B. Az egyes országokra vonatkozó konkrét ajánlások

Horvátország

22. üdvözli a Horvátországgal folytatott csatlakozási tárgyalások során elért jó irányú haladást, amely azt mutatja a Nyugat-Balkán többi országának, hogy a szükséges feltételek teljesítése esetén az ő tagsági kilátásaik is hasonlóan kedvezőek lehetnek; és úgy véli, hogy a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésével kapcsolatban az ír népszavazás után kialakult bizonytalanság nincs hatással a Horvátországgal folyó csatlakozási tárgyalásokra;

23. üdvözli a regionális politika és a határokon átnyúló együttműködés területén elért haladást, és nagyra értékeli, hogy Horvátország erőfeszítést tesz a szomszédos országokkal fennálló rendezetlen kérdések megoldása érdekében;

24. kiemeli, hogy Horvátországnak további előrelépéseket kell tennie az igazságszolgáltatási reformok, a korrupció elleni küzdelem, a nemzeti kisebbségek jogai, a menekültek visszatérése és a hajógyártás szerkezetátalakítása terén annak érdekében, hogy jelentős haladást érjen el a csatlakozási folyamatban;

25. kiemeli, hogy Horvátországnak fel kell gyorsítania a közigazgatási reform folyamatát, valamint hogy fejlesztenie kell a helyi és regionális szintű adminisztratív kapacitást;

Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság

26. úgy véli, hogy amennyiben tiszteletben tartja a 2008. júniusi Európai Tanács által meghatározott feltételeket, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság még szorosabb kapcsolatokat képes kiépíteni az EU-val;

27. nagyra értékeli Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság hozzájárulását a nyugat-balkáni régió stabilitásához, és figyelembe veszi kormányának döntését Koszovó függetlenségének elismerésére vonatkozóan;

28. üdvözli az EU–Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság konzultatív vegyes bizottság felállítását, és bátorítja az unióbeli nemzeti szint alatti hatóságok, valamint a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságban található partnereik közötti politikai párbeszéd elmélyítését;

29. megállapítja, hogy a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságban fellépett politikai válságot végül sikerült megoldani; megjegyzi, hogy azonnali intézkedések szükségesek az állami hatóságok működésének javítására és megerősítésére, annak érdekében, hogy kezelni lehessen azokat az okokat, amelyek a 2008. júniusi választások problematikus lefolyásához vezettek, de azért is, hogy biztosítani lehessen a jövőbeli választásoknak a nemzetközi modellek szerinti lebonyolítását; hangsúlyozza, hogy intenzívebbé kell tenni a politikai színen jelen lévő pártok közötti párbeszédet, így létrejöhet a konszenzus által biztosított stabil légkör azon reformok megvalósítását illetően, amelyek az Európai Unióhoz való csatlakozás feltételei;

30. javasolja a decentralizációs folyamat folytatását és egyúttal annak biztosítását is, hogy a nemzeti hovatartozás nem válik a helyi vagy regionális önkormányzatok létrehozásának fő szempontjává; felszólít Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság nemzeti, regionális és helyi szintű politikai stabilitásának megőrzésére, egyéb eszközök helyett a párbeszéd szükségességét hangsúlyozva;

31. támogatja az etnikumok közötti kapcsolatok bizottságának a különféle nemzeti közösségek és a parlament között mind nemzeti, mind pedig helyi szinten játszott közvetítői szerepét. Az RB sürgeti továbbá Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság többnemzetiségű jellegének megőrzését és különösképpen a lakosság kisebbségi jogainak gondos ellenőrzését;

32. üdvözli az ENSZ különleges megbízottjának, Matthew Nimetznek a felügyeletével zajló tárgyalások újrafelvételét, és felkéri Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot arra, hogy tegyen nagyobb erőfeszítéseket az ország nevével kapcsolatos kérdés – az ENSZ BT 817/93. és 845/93. sz. határozatával összhangban történő – megoldásának elősegítése érdekében; kiemeli a jó szomszédági kapcsolatok jelentőségét Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság Európa felé való haladásának folytatása szempontjából;

33. javasolja a közigazgatási reform felgyorsítását, ideértve a helyi adózás reformját is, annak érdekében, hogy a helyi hatóságok nagyobb önállóságot élvezhessenek a pénzügyi döntések területén;

Albánia

34. üdvözli a közigazgatás átalakítását célzó és a helyi hatóságok hatáskörének bővítését szolgáló intézkedések végrehajtását;

35. kiemeli, hogy ösztönözni szükséges a gazdasági növekedést és a gazdasági teljesítményt. A gazdasági jólét és a fenntartható gazdasági növekedés előfeltétele az EU csatlakozás útján elért haladásnak;

36. kiemeli az európai integrációval kapcsolatos kérdésekre vonatkozó politikai konszenzus szükségességét;

37. felkéri a politikai pártokat, hogy hagyjanak fel a helyi szinten folytatott szembenállással, annak érdekében, hogy a helyi problémákra és a helyi közösségek szükségleteire vonatkozó döntések konszenzussal születessenek meg;

38. felszólít a korrupció nemzeti és helyi szintű felszámolását szolgáló hatékony mechanizmusok alkalmazására; ezzel egy időben az érintett intézmények szervezett bűnözés elleni harc iránti elkötelezettségének fokozását is szükségesnek tartja;

39. üdvözli a helyi hatóságoknak a helyi adózás és kiadások terén megerősített hatáskörét;

40. javasolja, hogy erősítsék meg a helyi hatóságok decentralizált hatáskörét;

41. felkéri Albániát, hogy teljes mértékben alkalmazza az Európa Tanácsnak a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezményébe foglalt rendelkezéseket, különösképpen a kisebbségi nyelvek használata terén;

Bosznia-Hercegovina

42. üdvözli az Európai Unió és Bosznia-Hercegovina közötti stabilizációs és társulási megállapodás aláírását, és támogatja, hogy amint teljesültek a megfelelő feltételek és célkitűzések, a Főképviseleti Hivatalát (OHR) zárják be, az EU Különleges Képviselőjének Hivatalát pedig erősítsék meg;

43. nagyra értékeli, hogy Koszovó végleges státusának kérdése nem járt jelentősebb következményekkel Bosznia-Hercegovinában, és hogy a politikai és biztonsági helyzet összességében nyugodt maradt;

44. üdvözli, hogy a bosnyák parlament elfogadta a rendőrségi reformot, mivel e kérdés nagy jelentőséggel bír az EU-csatlakozás folyamatában. Tudatában van annak, hogy az elfogadott reform jelenlegi formája a felek között létrejött konszenzus eredménye, amelyet hosszú és bonyolult tárgyalások előztek meg. Kiemeli azonban az alkotmány további módosításainak szükségességét a nemzeti intézmények jobb működése érdekében, valamint azért, hogy csökkenjen a nemzetiségi elem mint meghatározó tényező szerepe a bosznia-hercegovinai társadalom irányításában; ugyancsak kiemeli a volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi büntetőtörvényszékkel (ICTY) való szorosabb együttműködés jelentőségét;

45. üdvözli a 2008 októberében tartott demokratikus helyi választásokat, és értékeli, hogy azok zavarkeltő események nélkül zajlottak le; tudatában van a helyi önkormányzati képviselők demokratikus megválasztása jelentőségének, valamint a bosznia-hercegovinai társadalom demokratizálódásában és az EU-hoz való közelítésében betöltött szerepüknek;

46. támogatja az adminisztratív kapacitás megerősítését Bosznia-Hercegovina Minisztertanácsának európai integrációs igazgatóságán, valamint az európai integrációs folyamatban tevékenykedő egyéb intézményekben és testületekben. Bosznia-Hercegovina előrehaladása az európai integrációs folyamatban további erőfeszítéseket tesz majd szükségessé az EU-val kapcsolatos reformok végrehajtása területén;

47. tudatában van annak, hogy az EU-csatlakozásról folytatott országos vitát jól körülhatárolt projektekkel kell támogatni, a nemzeti, regionális és helyi intézmények köztisztviselőinek, valamint az egyetemi és a nem kormányzati szektornak a részvételével. Az új tagállamok tapasztalatai ösztönzőleg szolgálhatnak e kérdésben, különösképpen egy EU-val kapcsolatos nemzeti konvent felállítását illetően, amely Szlovákiában már sikeresnek bizonyult, 2006-ban pedig Szerbiában is megkezdte működését;

Montenegró

48. üdvözli a demokratikus és átlátható választások megtartását, különös tekintettel arra, hogy Montenegró 2006-ban kikiáltott függetlensége óta most került sor először elnöki választásokra;

49. üdvözli Montenegró aktív közreműködését a régió stabilizálásában, különös tekintettel a szomszédos országokkal kialakított jó kétoldalú kapcsolatokat illetően tanúsított konstruktív hozzáállására, és figyelembe veszi kormányának döntését Koszovó függetlenségének elismerésére vonatkozóan;

50. üdvözli az Európai Bizottság delegációjának létrehozását a fővárosban, Podgoricában; bízik abban, hogy a delegáció segíteni fogja az Európai Bizottság és Montenegró között zajló kommunikáció előmozdítását és fejlesztését, valamint támogatni fogja Montenegrónak az EU-tagság érdekében kifejtett erőfeszítéseit;

51. szükségesnek tartja az igazságszolgáltatási reform felgyorsítását és a közigazgatás helyzetének megerősítését; támogatja a közigazgatási és az igazságszolgáltatási reform további előrehaladását; a stabilizációs és társulási megállapodás végrehajtására tekintettel ajánlja az adminisztratív, a politikai és a jogi kapacitás megerősítését;

52. felkéri az illetékes hatóságokat, hogy tegyenek nagyobb erőfeszítést a korrupció felszámolására a központi és helyi közigazgatási intézményekben, valamint hogy harcoljanak a szerve-

zett bűnözés ellen, különös tekintettel a kábítószeres és más áruk kereskedelmére;

Szerb Köztársaság

53. üdvözli a Szerb Köztársaság és az Európai Unió között létrejött stabilizációs és társulási megállapodás aláírását és felkéri a szerb kormányt, hogy teljes mértékben teljesítse a megállapodás végrehajtásához kapcsolódó kötelezettségeket;

54. üdvözli Radovan Karadzics Szerbia területén fogatosított letartóztatását, és nagyra értékeli az új szerb kormánynak az e téren kifejtett erőfeszítéseit; kiemeli a szerb kormány és a volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi büntetőtörvényszék (ICTY) közötti további együttműködés jelentőségét;

55. felhívja az EU-t arra, hogy az átmeneti megállapodás hatálybaléptetésével és a stabilizációs és társulási megállapodásnak a tagállamok parlamentjei általi ratifikációjának elindításával tegyen döntő lépéseket a Szerbiával ápolat kapcsolatának elmélyítése érdekében; megvalósíthatónak tartja, hogy az 2009-ben elnyerje a tagjelölt státust;

56. üdvözli, hogy az ez évi januári és februári elnökválasztások, valamint a májusi előrehozott parlamenti és helyhatósági választások demokratikusan zajlottak, egyúttal nagyra értékeli a kormányválság megoldásának demokratikus módját;

57. hangsúlyozza a hatékony adóügyi decentralizáció szükségességét és támogatja a helyi önkormányzati tulajdonról szóló törvénynek a Települések és Városok Állandó Konferenciája által javasolt megfogalmazásban történő elfogadását;

58. üdvözli a Regionális Önkormányzatok Európai Chartájának szerb parlament általi ratifikálását, valamint 2008. január 1-jei hatálybalépését;

59. a szerbiai decentralizáció folyamatának átláthatósága és kiszámíthatósága érdekében javasolja egy decentralizációs stratégia kidolgozását; hangsúlyozza a helyi intézmények megerősítésének szükségességét, és javasolja, hogy fordítsanak kiemelt figyelmet a nemzeti kisebbségek és a nemzetiségi csoportok jogai tiszteletben tartásának ellenőrzésére;

60. felhívja Belgrádot arra, hogy fogadja el az Európai Unió koszovói jogállamiság-misszióját (EULEX);

Koszovó (ENSZ BT 1244/99 határozata)

61. támogatja az Európai Unió által Koszovóba telepített EULEX misszió folytatását és üdvözli az EU azon elkötelezettségét, hogy vállalja a Koszovó további fejlődésével kapcsolatos felelősség túlnyomó részét; üdvözli az UNMIK hatáskörének az EULEX misszióra történő átruházásáról szóló megállapodást;

62. üdvözlí az Európai Bizottság által 2008. július 11-én Brüsszelben szervezett Koszovó donorkonferencia eredményeit, és nagyra értékeli az Európai Unió Koszovó, valamint a Nyugat-Balkán stabilitása iránti elkötelezettségét;

63. támogatja Koszovó részvételét a regionális kezdeményezésekben, különösképpen azokban, amelyek a Nyugat-Balkán EU-n belüli jövőjével kapcsolatosak, és kiemeli, hogy a Nyugat-Balkán Európai Unióhoz való csatlakozása mindaddig nem végződik sikeresen, amíg a régió valamennyi szereplője részt nem vesz a folyamatban;

64. megállapítja, hogy az új alkotmány kitér az egyes nemzeti közösségek jogaira is;

65. üdvözlí a Közösségek Konzultatív Tanácsának létrehozását az elnök védnöksége alatt, valamint a kettős többség rendszerének bevezetését, amelynek keretén belül az egyes közösségek kulcsfontosságú érdekeit érintő kérdéseket nemcsak a törvényhozóknak, hanem az egyes közösségek képviselőinek is jóvá kell hagyniuk. Javasolja emellett, hogy a fentiek végrehajtásának dátumát a nemzetközi közösség tagjaival egyeztetve állapítsák meg;

66. reméli, hogy Koszovó függetlenségének egyoldalú kikiáltása nem akadályozza a gazdasági kapcsolatokat és a személyek mozgását a balkáni országok régióján belül;

67. támogatja a nemzetközi közösség hosszú távú jelenlétét Koszovóban; felkéri a nemzetközi közösséget, hogy tekintettel a koszovói intézmények elégtelen adminisztratív hátterére, nyújtson jelentős támogatást az új alkotmány végrehajtásához;

68. sajnálattal veszi tudomásul, hogy az adminisztratív kapacitások miatt továbbra sem biztosított a közszolgáltatásnak, valamint az EU-alapok és -programok kezelésének hatékonysága és átláthatósága;

69. sürgeti a nemzeti kisebbségi közösségeket, hogy az új alkotmány rendelkezéseinek megfelelően vegyenek rész a közigazgatási intézményekben Koszovóban, és sajnálattal veszi tudomásul, hogy a szerb közösség képviselői vonakodnak közreműködni a közigazgatási intézmények kialakításában és a koszovói intézményekbe delegált képviselők megválasztásának demokratikus folyamatában;

70. arra szólítja fel a koszovói hatóságokat, hogy tartsák tiszteletben a különböző etnikai kisebbségek jogait, és teljesítsenek minden idevágó nemzetközi követelményt.

Kelt Brüsszelben, 2008. november 27-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – A helyi és regionális önkormányzatok bővítési folyamatban való részvételének többletértéke

(2009/C 76/10)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- azt ajánlja, hogy a potenciális tagjelölt országok – amennyiben megfelelnek az Európai Bizottság által támasztott követelményeknek – a másik három összetevő vonatkozásában is jogosultak legyenek támogatásra, tehát a tagjelölt országokkal megegyező feltételek mellett lehessen támogatni őket;
- azt ajánlja, hogy ez a vélemény az eddig gyűjtött tapasztalatok átfogóbb és alaposabb értékelésének kiindulópontja legyen, mivel egy ilyen értékeléssel dokumentálni lehetne azt a széles körű és alapvető munkát, amelyet a helyi és regionális önkormányzatok a korábbi bővítések során végeztek. Ebben az összefüggésben az RB-nek a kutatási alapok segítségével mélyreható elemzést kellene készítenie a helyi és regionális szint IPA-ba való bevonásáról a 2007 és 2009 közötti időszakban;
- azt ajánlja, hogy a Régiók Bizottsága 2009 elején széles körű vitafórumot kezdeményezzen, amelyre – a téma mélyrehatóbb megvitatása érdekében – meghívást kapnának az Európai Bizottságnak, az Európai Parlamentnek, a tagjelölt és potenciális tagjelölt országok helyi és regionális önkormányzatainak és egyéb fontos szereplőknek képviselői. Ez megfelelő nyitánya lenne az értékelési folyamatnak;
- kéri, hogy az értékelés alapján készüljön el a Régiók Bizottsága és az Európai Bizottság politikai referenciakerete a helyi és regionális önkormányzatoknak a bővítési folyamatba való bevonásáról. Az RB-nek el kell fogadnia ezt a politikai referenciakeretet, mivel ennek kidolgozása kitűnő eszköz lenne a jelenlegi együttműködési struktúrák és típusok olyan szempontból történő vizsgálatára, hogy miként lehetne továbbfejleszteni a tagállamok, tagjelölt és potenciális tagjelölt országok helyi és regionális önkormányzatainak határokon átnyúló együttműködését.

Előadó: Helene LUND (DK/PES), Furesø község képviselő-testületének tagja

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések

1. üdvözlö, hogy sikeresen lezárult az ötödik bővítési kör. A bolgár és román helyi és regionális önkormányzatok ebben a folyamatban alapvető módon hozzá tudtak járulni ahhoz, hogy a fejlődés a fenntartható helyi és regionális szintű demokrácia irányába haladjon;

2. kiemeli, hogy a határokon átnyúló együttműködés összefüggésében feltétlenül le kell vonni a tanulságot a korábbi bővítések tapasztalataiból annak érdekében, hogy optimalizálni és ésszerűsíteni lehessen a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokkal folytatott jelenlegi csatlakozási tárgyalásokkal kapcsolatos erőfeszítéseket;

3. ezért ajánlja, hogy még határozottabban a középpontba kerüljön a tagállamok, tagjelölt országok és potenciális tagjelölt országok helyi és regionális önkormányzatai közötti együttműködés;

4. üdvözlö az előcsatlakozási támogatási eszközt (IPA), amelynek egy európai bizottsági közlemény (COM(2004) 627 végleges) és egy tanácsi rendelet (1085/2006/EK) szolgál alapjául, egyben utal az előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) létrehozásáról szóló véleményére (CdR 498/2004 fin). A Régiók Bizottsága támogatja a következő öt összetevőből álló IPA szerkezetét: a) támogatás az átmenethez és az intézmények kiépítéséhez; b) határokon átnyúló együttműködés; c) regionális fejlesztés; d) humán erőforrás-fejlesztés; e) vidékfejlesztés;

5. megállapítja, hogy a 2007 és 2013 közötti időszakra vonatkozó IPA fontos segédeszköze annak, hogy a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokban tartós politikai és adminisztratív struktúrák jöjjenek létre, hiszen az IPA 2007. január 1-je óta összefogja a különböző előcsatlakozási támogatási összetevőket, amelyeket korábban Törökországra és a Nyugat-Balkánra alkalmaztak (PHARE, ISPA, SAPARD, CARDS és a Törökország számára létrehozott finanszírozási eszköz);

6. az IPA vonatkozásában üdvözlö a forrásoknak a kedvezményezett országok szerinti elosztására irányuló hároméves indikatív pénzügyi keretet, mivel ez rugalmas megközelítésre vall. Az EGSZB utal rá, hogy aligha lehet olyan megoldást találni, amely mindenkinek megfelel – ezért van szükség rugalmas eszközökre, amelyekkel válaszolni lehet az egyes országok jellemző kihívásaira és gondjaira;

7. megállapítja egyben, hogy a kedvezményezett országok két csoportra oszthatók: a tagjelölt országok csoportjához Macedonia Volt Jugoszláv Köztársaság, Horvátország és Törökország, míg a potenciális tagjelölt országok csoportjához Albánia,

Bosznia és Hercegovina, Montenegró, Szerbia és Koszovó tartozik. A felosztással kapcsolatban az EGSZB megállapítja, hogy a tagjelölt országok csoportja előtt mind az öt összetevő vonatkozásában nyitva áll a támogatás, míg a potenciális tagjelölt országok csak az első két összetevő alapján – „támogatás az átmenethez és az intézmények kiépítéséhez”, valamint „határokon átnyúló együttműködés” – kérvényezhetnek támogatást;

8. azt ajánlja, hogy a potenciális tagjelölt országok – amennyiben megfelelnek az Európai Bizottság által támasztott követelményeknek – a másik három összetevő vonatkozásában is jogosultak legyenek támogatásra, tehát a tagjelölt országokkal megegyező feltételek mellett lehessen támogatni őket;

9. kiemeli az IPA révén elért eredmények további dokumentációjával szemben támasztott szigorú követelmények alapvető jelentőségét;

10. utal rá, hogy a jogszabályok nagy részét (például a környezetvédelem területén az uniós jogszabályok mintegy 70 %-át) helyi és regionális szinten hajtják végre. Ezért fontos, hogy a helyi és regionális önkormányzatok reális lehetőségeket kapjanak az IPA-támogatások megszerzésére annak érdekében, hogy folytatni tudják előremutató és fontos munkájukat, és továbbra is építő módon tudjanak hozzájárulni a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokban a szilárd közigazgatási struktúrák és a tartós demokrácia kiépítéséhez helyi és regionális szinten;

A helyi és regionális szereplők hozzájárulása a bővítési folyamathoz

11. kiemeli, hogy ha a tagjelölt és potenciális tagjelölt országok meg akarnak felelni a közösségi joganyagban, a koppenhágai kritériumokban és az 1995. decemberi madridi következtetésekben lefektetett elvárásoknak, akkor sürgősen tartós, decentralizált politikai és adminisztratív struktúrákat kell létrehozniuk;

12. felhívja a figyelmet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok gyakran a polgárok és a közigazgatás közötti elsőszámú kapcsolattartó pontok, ezért fontos, hogy rendelkezésre tudják bocsátani a polgárok által kért szolgáltatásokat. A tapasztalat azt mutatja, hogy az erős decentralizált politikai és adminisztratív struktúrák kiépítése alapvető jelentőségű, mivel ezek a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokban gyakran gyengék. Olyan területről van szó, amelyen az Unión belüli helyi és regionális önkormányzatok igen nagy tapasztalattal rendelkeznek, hiszen minden tagállamban szembesülnek ezzel a feladattal. Az RB fontosnak tartja továbbá, hogy a csatlakozási folyamat a polgárok számára ne jelentse a szolgáltatási kínálat tartós romlását, mert ez az uniós tagság kedvezőtlen megítéléséhez vezethet;

13. kiemeli, hogy középpontba kellene helyezni az erős decentralizált struktúrák kiépítését, mivel a közösségi joganyag jelentős részét helyi és regionális szinten hajtják végre. Ezért az RB véleménye szerint a helyi és regionális szintet a központi kormányzat egyenértékű partnereként kell elismerni, hiszen a jól fejlett helyi és regionális közigazgatási kapacitás hozzájárul ahhoz, hogy a szükséges szolgáltatások a polgárok rendelkezésére álljanak, és kezelni lehessen a felmerülő kihívásokat, ami pedig tehermentesíti a központi kormányzatot;

14. felhívja a figyelmet arra, hogy a helyi és regionális szintű politikai és adminisztratív struktúrák szilárd politikai és közigazgatási alapjának megteremtéséhez fontos a civil társadalommal együttműködve a helyi demokrácia fejlesztése, amelyben a polgárok megbízhatnak, és amely azt az érzést kelti bennük, hogy szavuknak súlya van. A helyi és regionális önkormányzatok sokéves tapasztalattal rendelkeznek a határokon átnyúló együttműködés terén – például a partnervárosi kapcsolatok keretében, amelyek a demokrácia és a közigazgatás fejlesztésébe a kultúra és az identitás szempontjait is beleépítik. Ez pedig többértéket jelent az adott közösség számára;

15. utal továbbá arra, hogy a helyi és regionális szint számára jól ismert jelenség a kultúrák közötti együttműködés, mivel általában éppen ez a szint áll közvetlen kapcsolatban a különböző kulturális háttérrel rendelkező polgárokkal. Így a helyi és regionális önkormányzatok gyakorlati tapasztalatot szereztek a különböző kultúrákkal való együttműködés terén. Ez az értékes tapasztalat jól használható a tagállamok és a tagjelölt, illetve potenciális tagjelölt országok bővítéssel kapcsolatos interkulturális tevékenységei során;

A határokon átnyúló együttműködés koherens megközelítésének jelentősége

16. a csatlakozást megelőző felzárkóztatás szempontjából fontosnak tartja a határokon átnyúló együttműködés koherens megközelítését;

17. kiemeli, hogy a külkapcsolatok terén az RB azt tekinti egyik legfontosabb teendőjének, hogy a polgárok számára érthetővé tegye a bővítési folyamatokat (CdR 322/2006 fin). Az RB hangsúlyozza, hogy tájékoztatási munkája alaposabb és hatékonyabb lenne, ha rendszeres információkat kapna a helyi és regionális önkormányzatok által a bővítési folyamatban elért gyakorlati, építő jellegű és tartós eredményekről;

18. köszönetet mond a tagállamok, valamint a tagjelölt és potenciális tagjelölt országok minden helyi és regionális önkormányzatának, amely közreműködött a jelen vélemény alapjául szolgáló felmérésben. Igen értékes módon hozzájárultak a vélemény kidolgozásához azáltal, hogy megosztották velünk a tagállamok, a tagjelölt és a potenciális tagjelölt országok helyi és regionális önkormányzatainak együttműködésével kapcsolatos tapasztalataikat. Főként a horvát városok és régiók nyújtottak széles körű hozzájárulást, amellyel erős elkötelezettségükről tettek tanúbizonyságot. A valamennyi részt vevő országból

beérkezett válaszok fontos és jól használható kiindulási pontot jelentenek az eddigi erőfeszítések értékeléséhez, és megalapozzák a jövőbeli feladatokra vonatkozó politikai iránymutatások kidolgozását;

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

Politikai iránymutatások ⁽¹⁾

19. ajánlja, hogy jelen vélemény az eddig gyűjtött tapasztalatok átfogóbb és alaposabb értékelésének kiindulópontja legyen, mivel egy ilyen értékeléssel dokumentálni lehetne azt a széles körű és alapvető munkát, amelyet a helyi és regionális önkormányzatok a korábbi bővítések során végeztek. Ebben az összefüggésben az RB-nek a kutatási alapok segítségével mélyreható elemzést kellene készítenie a helyi és regionális szint IPA-ba való bevonásáról a 2007 és 2009 közötti időszakban. A tanulmányokat a különböző tagállamok és tagjelölt országok egyetemei és szervezetei közötti együttműködés keretében kell végezni. Emellett egy ellenőrzési csoport létrehozását is javasolja, melynek tagjai a frakciók, az Európai Bizottság, valamint a tagjelölt és potenciális tagjelölt országok helyi és regionális önkormányzatainak képviselői; a csoport feladata, hogy figyelemmel kísérje a tanulmányokat, és visszajelzést adjon az RB-nek és a munkacsoportoknak, ezáltal gondoskodva az értékelési projektek folyamán a széles körű elkötelezettségről;

20. helyesli, hogy a Régiók Bizottsága 2009 elején széles körű vitafórumot kezdeményez, amelyre – a téma mélyrehatóbb megvitatása érdekében – meghívást kapnának az Európai Bizottságnak, az Európai Parlamentnek, a tagjelölt és potenciális tagjelölt országok helyi és regionális önkormányzatainak és egyéb fontos szereplőknek képviselői. Ez megfelelő nyitánya lenne az értékelési folyamatnak;

21. ajánlja, hogy a Régiók Bizottsága titkársága, a Nyugat-Balkánnal, Törökországgal és Horvátországgal foglalkozó három munkacsoport – amely testületek bizonyos mértékben foglalkoztak már a bővítés lényeges szempontjaival –, továbbá az EU–Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság konzultatív vegyes bizottság részt vegyen az értékelési munkában, mivel a tagjelölt és potenciális tagjelölt országok előtt álló kihívások alapos ismerete révén értékes hozzájárulást nyújthatnak;

22. kéri, hogy az értékelés alapján készüljön el a Régiók Bizottsága és az Európai Bizottság politikai referenciakerete a helyi és regionális önkormányzatoknak a bővítési folyamatba való bevonásáról. Az RB-nek el kell fogadnia ezt a politikai referenciakeretet, mivel ennek kidolgozása kitűnő eszköz lenne a jelenlegi együttműködési struktúrák és típusok olyan szempontból történő vizsgálatára, hogy miként lehetne

⁽¹⁾ A politikai és gyakorlati iránymutatások a tagállamokban, tagjelölt országokban és potenciális tagjelölt országokban végzett felmérés alapján készültek. Az anyag a mellékletben található.

továbbfejleszteni a tagállamok, tagjelölt és potenciális tagjelölt országok helyi és regionális önkormányzatainak határokon átnyúló együttműködését. A politikai referenciakeret célja, hogy az Európai Bizottság és a Régiók Bizottsága közös referencialapjaként szolgáljon az IPA továbbfejlesztésével kapcsolatban, azáltal, hogy számos ajánlást határoz meg a bővítéssel kapcsolatos együttműködésre nézve. Így ez az eszköz nagyobb mértékben megfelelhet a helyi és regionális önkormányzatok szükségleteinek;

23. amellet foglal állást, hogy a bővítési folyamatba egyenrangú félként kell bevonni a helyi és regionális önkormányzatokat, mivel már jelentős tapasztalattal és ismeretekkel rendelkeznek a tagjelölt és potenciális tagjelölt országok határokon átnyúló helyi és regionális együttműködés révén történő erősítésében. Ezt olyan közös erőforrásnak kell tekinteni, amely az Unió többi része és az uniós intézmények számára is hasznos hoz. Ezért kérjük az Európai Bizottságot, a tagjelölt országokat és a potenciális tagjelölt országokat, hogy a helyi és regionális önkormányzatokkal együttműködve dolgozzák ki a bevonásukhoz szükséges jogi és pénzügyi keretet. A helyi és regionális önkormányzatok bevonásáról szóló politikai referenciakeret az első lépést jelenthetné ebben;

III. PROJEKTEKHEZ KÖTŐDŐ AJÁNLÁSOK

Projektekhez kötődő iránymutatások

24. utal arra, hogy a határokon átnyúló együttműködés helyi és regionális önkormányzatok által irányított kisebb projektjei jelentős többletértéket jelentenek. Számos tagállam tapasztalatai mutatják ugyanis, hogy a partnerek közötti nyitottság, átláthatóság és közvetlen kapcsolat – ami különösen a kisebb projektekre jellemző – kölcsönös bizalmat kelt, és a gyakorlati kérdésekre konkrét eredményekkel válaszol;

25. utal arra, hogy a többek között Romániában szerzett tapasztalatok tanúsága szerint az előcsatlakozási eszközökből decentralizált projektekre igényelhető támogatások igen nagy jelentőségűek a helyi és regionális szintű közigazgatási kapacitások felépítése számára a tagjelölt és a potenciális tagjelölt országokban;

26. az IPA minden elemét oly módon javasolja kiigazítani, hogy azok figyelembe vegyék a helyi és regionális önkormányzatokat, valamint a nem kormányzati szervezeteket, amelyek lényegesen hozzájárulnak a bővítési folyamatokhoz. Számos tagállamból, köztük Angliából és Dániából származó tapasztalatok azt mutatják, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak problémái vannak az IPA-keretek között megvalósuló határokon átnyúló projektek támogatásának alsó küszöbével;

27. utal arra, milyen fontos, hogy az IPA nagyobb mértékben irányuljon a helyi és regionális adminisztratív kapacitás kiépítésére, ahelyett hogy kizárólag a központi közigazgatás kiépítésére összpontosítana. Ha a helyi és regionális önkormányzatoknál nincs adminisztratív kapacitás, nehézzé válhat a közössi joganyag tartós végrehajtása;

28. felhívja a figyelmet arra, hogy a projekteszközök kimerítésének egyik alapvető akadálya, hogy a tagjelölt és potenciális tagjelölt országok nem képesek megfelelően igénybe venni a támogatási eszközöket. Ez alatt a kérelmezéstől a végrehajtásig és a jelentéskészítésig tartó teljes folyamat értendő, amelyet nagymértékben befolyásolhat a tapasztalatok hiánya. Itt kell utalnunk a nyelvi akadályokra, valamint a kérelmezési eljárással és a projektek kezelésével kapcsolatos igazgatástechnikai ismeretek hiányára, amelyek nagy akadályt képeznek a projektek elindítása és végrehajtása előtt. Ez is egyértelművé teszi, hogy az IPA keretei között reális támogatási lehetőségeknek kell a helyi és regionális önkormányzatok számára rendelkezésre állniuk az adminisztratív kapacitások kiépítéséhez;

29. amellet foglal állást, hogy az IPA kidolgozása során több szakaszt alakítsanak ki, hogy így lehetőség legyen a kisebb projektekkel való kezdésre, majd a tapasztalatok gyarapodása és az adminisztratív kapacitás javulása függvényében nagyobb projektek indítására is;

30. javasolja, hogy az IPA keretei között jöjjön létre egy külön költségvetési tétel a kisméretű projektek támogatására, mint a korábbi programok, például a „Phare Baltic Project Facility” és a „Tacis Small Project Facility” esetében. Az RB utal arra, hogy ezeknek a programoknak a keretében az 1998–2001 időszakban 259 projekt valósult meg Észtország, Lettország, Litvánia, Lengyelország, Oroszország, Fehéroroszország, Ukrajna, Moldova és a tagállamok együttműködésében, valamint hogy többek között a Tacis-programoknak az Európai Számvevőszék által 2000-ben készített értékelésében az az ajánlás szerepel, hogy a nagy sikerre való tekintettel növeljék a kis projekteket támogató Tacis-programok finanszírozási eszközeit;

31. utal ugyanakkor arra, hogy Törökországban a kisebb, gyakran konkrét kezdeményezéseket jelentő projektek esetében volt megállapítható jelentős többletérték az egész Európai Unió számára, mivel az ilyen projektek révén helyi és regionális szinten kedvező kép alakítható ki az EU-ról, és ugyanakkor konkrét módon terjeszthetők az EU-val kapcsolatos ismeretek is;

32. utal arra, hogy a korábbi támogatási programokkal szerzett tapasztalatok nem hagynak kétséget afelől, milyen fontos az IPA támogatási lehetőségeinek minél bürokráciamentesebb kialakítása. Nem szabad túl sok, külön eszközengedélyezést igénylő szakaszt létrehozni, ezért az RB utal arra, hogy a projekt kereteinek rugalmasnak kell lenniük ahhoz, hogy lehetővé tegyék a költségvetési jogcímek közötti eszközátvitelt – így figyelembe lehet venni az új információkat, a projekteket pedig a végrehajtás folyamán is lehet optimalizálni. Ennek kapcsán felhívja a figyelmet arra, hogy a nehézkes bürokratikus eljárások különösen a kisméretű projektek számára hátrányosak. Az RB utal a szerbiai tapasztalatokra, amelyek szerint pl. a projektfinanszírozási eszközöknek a projektért felelős hatóságok számára késedelmesen történő átutalása nem kívánt következményekkel járhat;

33. utal arra, hogy a nemzeti szövetségek hozzájárulhatnak a projektirányítással kapcsolatos folyamatok megkönnyítéséhez, ha például kapcsolattartási és ismeretterjesztési pontként működnek, mivel lényeges tudással rendelkezhetnek, és hozzájárulhatnak a bevált gyakorlatok megismertetéséhez a projektirányítás terén;

34. felhívja a figyelmet arra, hogy az EU kulturális programja keretében sikeres együttműködésre került sor a tagállamok és Törökország, Horvátország és Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság között. Kedvezően zajlott továbbá a tagállamok és Törökország együttműködése az EU „Egész életen át tartó tanulás” programja keretében. Szintén jó tapasztalatokra sikerült szert tenni a hetedik kutatási keretprogram által lehetővé tett együttműködéssel, amelyben részt vett Törökország, Horvátország, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság és Szerbia. Az RB utal arra, hogy ezt a gondolatmenetet és a csere lehetőségét az IPA-ra vonatkozóan is szem előtt kell tartani, hogy helyi és regionális szinten még nagyobb mértékben kerülhessen sor bizonyos területek szakértőinek cseréjére a tagállamok, a tagjelölt és a potenciális tagjelölt országok között;

35. utal az ágazatspecifikus szaktudás nagy jelentőségére. Dán és lengyel tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a bizonyos problémakörökkel a gyakorlatban foglalkozó helyi és regionális szakértők részvétele szakmai párbeszédet tesz lehetővé, amely kedvezően hat az együttműködésre és a tanulási folyamatra. Angol tapasztalatok ugyanakkor azt mutatják, hogy a szakemberek cseréjét kedvező kétirányú folyamatnak kell tekinteni, amelyben mindkét fél tanul, mivel az adott területek nemzeti szakértői is hasznot húznak az együttműködésből. Olaszországi és horvátországi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy az olyan projektek, amelyek mindkét fél számára kedvezően zárulnak, egyengetik az utat a további projektek és a további együttműködés felé;

36. felhívja a figyelmet arra, hogy az egész életen át tartó tanulásra és képzésre irányuló programok rendkívül jelentősek annak érdekében, hogy a tanulási folyamat ne fejeződjön be egyetlen projekttel, hanem biztosítható legyen a folyamatos fejlődés és dinamika. Az RB utal a többek között Romániában szerzett tapasztalatokra, amelyek szerint ezen a téren lényeges az együttműködés a hatékony és életképes közszféra biztosításához;

37. úgy véli, hogy költségvetési eszközöket kell biztosítani a tolmácsolásra. Ezzel kapcsolatban többek között észtországi és horvátországi tapasztalatok azt mutatják, hogy a határokon átnyúló projektek tervezése és megvalósítása nehéz, ha nem áll rendelkezésre professzionális tolmácsolás. Ez ugyanis azzal a következménnyel jár, hogy a partnerek nem tudnak egymással kommunikálni – ami pedig döntő jelentőségű a projekt sikere és a kölcsönös megértés szempontjából;

38. utal arra, hogy a projektek adatbázisára nagyobb figyelmet kell fordítani. Egyes esetekben nehezen hozzáférhetőek

vagy változó minőségűek voltak az adatok, ami kedvezőtlen hatással járhat a projektek minőségére;

39. úgy véli, hogy a nagy adminisztratív kapacitás minden közigazgatási szinten döntő jelentőségű az intézményi reformok végrehajtásában, és utal arra, hogy az ilyen reformokat hátráltatják a közigazgatási struktúra gyenge pontjai. Horvátországi és boszniai tapasztalatok például azt mutatják, hogy a nemzeti jogalkotás késlekedő végrehajtása kedvezőtlen hatásokkal jár a helyi és regionális szintű projektek végrehajtására;

40. megállapítja, hogy át kell gondolni, milyen problémák adódhatnak abból, ha az EU-jogszabályokat és a nemzeti jogalkotást összhangba kell hozni egymással. Szerbiai tapasztalatok például azt mutatják, hogy a közbeszerzési előírások összehangolásának hiánya félreértésekhez és a projektek késlekedő végrehajtásához vezethet;

41. utal arra, hogy a különböző területeket fenntarthatóan kiegyensúlyozott módon kell támogatni. A korábbi bővítések során nagy különbségek voltak a különböző területek fejlesztésében. A közösségi joganyag szempontjából fontos területeken ugyan sikerült haladást elérni, mivel ezek a területek egyértelmű politikai prioritással rendelkeztek, más területeken azonban igen kevés előrelépés történt. Ennek eredményeképpen a figyelem mindössze néhány területre irányult, ezáltal a közszféra más fontos területei szintén nem kaptak elegendő figyelmet és eszközt. Ezért ezeken a területeken számos kezdeményezést elsiettek, valamint az idő és a források szorításában hajtottak végre, ami szintén hátrányosan befolyásolta a hatékony eredmények lehetőségét;

42. az említett tapasztalatokat tekintve hangsúlyozza, hogy EU-projektek kezdeményezésére minél előbb sort kell keríteni, hogy megvalósításukat és így eredményeiket ne befolyásolja szükségtelenül az időhiány;

43. úgy véli, hogy a politikai kritériumokat szélesebb látószögben kell szemlélni, hogy biztosítható legyen az EU és a nemzeti politikák által támasztott politikai kritériumok szükséges egyensúlya és összekapcsolódása. A PHARE esetében annak idején az volt megállapítható, hogy a politikai kritériumok teljesítésére szánt támogatási eszközök egy része hatástalan volt, mivel a cél túl szűken volt meghatározva. A támogatás nem indult ki megfelelő mértékben a legfőbb területek – többek között a közszféra reformja, a civil társadalom fejlesztése, a jó közigazgatás és a korrupció elleni küzdelem – együttműködésének igényéből. Ezenkívül a támogatás során nem vették észre azt a fontos tényezőt, hogy a politikai kritériumok számos aspektusát nem lehetett úgy megvalósítani, hogy ez ne járjon következményekkel a gazdasági kritériumokra nézve. Ezért az IPA prioritásának meghatározásába be kell vonni a helyi és regionális szintet, hogy az IPA-ból származó támogatást a tényleges igényekhez lehessen igazítani. Az RB utal a nemzeti fejlesztési stratégiák és a külső támogatók stratégiai közötti koherencia hiányának problémakörére, amelyet többek között horvátországi tapasztalatokból ismerhetünk;

44. úgy véli, hogy a helyi, regionális és a központi szint közötti koordináció igényét tekintve a helyi és a regionális szintet korábban be kell vonni a folyamatba. Bebizonyosodott, hogy a koordináció hiánya esetén a központi szint számos tevékenységet ösztönöz ugyan, de nem létezik ehhez kapcsolódó koncepció a feladatok helyi és regionális megoldására. Ez ahhoz vezet, hogy a már bevezetett kezdeményezésekben rejlő lehetőségek nem bontakoznak ki teljes mértékben;

45. azt ajánlja ezért, hogy a központi szint és a helyi és regionális önkormányzatok között legyen koordináció, és utal többek között Sisak-Moslavina, Slavonija, Osjecko-Baranjska és Lika-Senj horvátországi régiókra, valamint Varaždin és Karlovac városokra, amelyek hangot adtak annak a kívánságuknak, hogy nagyobb mértékben részt vehessenek az IPA-keretek között zajló

operatív programok előkészítésében. Ez hozzájárulna a fennálló igény és a már megkezdett tevékenységek összehangolásának biztosításához is;

46. ezért azt ajánlja, hogy az IPA operatív programjainak tervezése során fordítsanak gondot a kiválasztott helyi és regionális önkormányzatok erőteljes bevonására, amint ez az IPA második alkotóeleme esetében Horvátországban történt a határon átnyúló együttműködés kapcsán. A Régiók Bizottsága utal arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok azok, akik tapasztalatokkal rendelkeznek, ők ugyanis tisztán látják a helyi és regionális igényeket, így képesek megnevezni a problémákat és hozzájárulni megoldásukhoz. Ezért azt ajánlja, hogy ezt a módszert a többi tagjelölt országra is terjesszék ki, valamint úgy bővítsék, hogy a programok más prioritásait is átfogja.

Brüsszel, 2008. november 27.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – Az energiahatékonyság jelentette kihívás megválaszolása információs és kommunikációs technológiákkal

(2009/C 76/11)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- megjegyzi, hogy közelmúltbeli véleményeiben az éghajlatváltozás kezelését a helyi és regionális önkormányzatok előtt az elkövetkező években álló egyik legfontosabb szakpolitikai kihívásként nevezte meg;
- úgy véli, hogy a 2020-ra kitűzött nagyra törő célok eléréséhez biztosítani kell az információs és kommunikációs technológiákon (IKT) alapuló megoldások megfelelő rendelkezésre állását és azok teljes körű kiaknázását;
- hangsúlyozza, hogy az IKT fontos szerepet játszik az Unió fenntartható fejlődési stratégiájának végrehajtásában. Az új technológiai és kereskedelmi innovációk révén kedvező hatással van a fenntartható fejlődésre, és a legintelligensebb és legtisztább folyamatokkal előmozdítja a természeti erőforrások felhasználásának szerkezeti átalakítását;
- rámutat arra, hogy az IKT-ban rejlő hatalmas energiahatékonyság-növelési potenciál javítja Európa versenyképességét és a helyi és regionális szintű üzleti lehetőségeket;
- rámutat arra, hogy a városok és a régiók kezében számos olyan eszköz van, amely segíti az IKT-ban az éghajlatváltozás kezelését illetően rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázását, ilyenek például a területtervezési, energiaellátási, építési és közlekedési feladatok és hatáskörök;
- javasolja, hogy a közlemény témájához kapcsolódó európai rendezvény keretében a helyi és regionális önkormányzatokat célzó kiállítást és versenyt lehetne szervezni az IKT-t energiahatékonyság-növelési célra alkalmazó legjobb projektek számára, és az RB kész közreműködni a kiállításnak és magának a keretrendezvénynek a programjában; valamint hogy az Európai Bizottság az RB-vel és más szereplőkkel együttműködésben készítsen gyakorlati útmutatót arról, hogy a helyi és regionális önkormányzatok miként tudják hasznosítani az IKT-t az éghajlatváltozás kezelésére irányuló terveikben.

Előadó: Risto KOIVISTO (FI/PES), a tamperei regionális tanács elnöke

Referenciaszöveg

Az energiahatékonyság jelentette kihívás megválaszolása információs és kommunikációs technológiákkal
COM(2008) 241 végleges

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések

1. megjegyzi, hogy közelmúltbeli véleményeiben az éghajlatváltozás kezelését a helyi és regionális önkormányzatok előtt az elkövetkező években álló egyik legfontosabb szakpolitikai kihívásként nevezte meg;
2. támogatja az Európai Tanács által kitűzött célokat, amelyek a következők: 2020-ig az üvegházhatású gázok kibocsátásának 20 %-os csökkentése az 1990-es szinthez képest; a megújuló energiaforrások részarányának 20 %-ra növelése az Európai Unió teljes energiafogyasztásán belül; valamint az előzetesen tervezettekhez képest 20 %-os uniós energiamegtakarítás;
3. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a 2020-ra kitűzött nagyra törő célok eléréséhez biztosítani kell az információs és kommunikációs technológiákon (IKT) alapuló megoldások megfelelő rendelkezésre állását és azok teljes körű kiaknázását;
4. ismét kifejezi azon korábbi nézetét, hogy az európai energiapolitikai döntések meghozatala során mindig előtérbe kell helyezni az energiahatékonyságot. Ezért elégedettséggel tölti el, hogy az Európai Bizottság közleményében az IKT felhasználásával növelni kívánja az energiatermelés, -elosztás és -kereskedelem hatékonyságát;
5. miután az Európai Bizottság közelmúltbeli i2010-kezdemenyezéseiről szóló véleményeiben külön felhívta a figyelmet az IKT szociális és gazdasági vetületeire, örömmel fogadja, hogy az Európai Bizottság most az információs társadalom környezeti szempontjait is figyelembe veszi;
6. hangsúlyozza, hogy az IKT fontos szerepet játszik az Unió fenntartható fejlődési stratégiájának végrehajtásában. Az új technológiai és kereskedelmi innovációk révén kedvező hatással van a fenntartható fejlődésre, és a legintelligensebb és legtisztább folyamatokkal előmozdítja a természeti erőforrások felhasználásának szerkezeti átalakítását;
7. rámutat arra, hogy az IKT-ban rejlő hatalmas energiahatékonyság-növelési potenciál javítja Európa versenyképességét és a helyi és regionális szintű üzleti lehetőségeket;

A helyi és regionális önkormányzatok szerepe

8. meggyőződése, hogy az Európai Bizottság helyesen döntött, amikor az elképzelések érvényesítése és kipróbálása terén előtérbe helyezte a helyi önkormányzatok részvételét és a velük folytatott együttműködést, és úgy véli, hogy ez teljes mértékben megfelel az i2010-stratégiával kapcsolatos korábbi megjegyzéseinek;
9. hisz abban, hogy gyakorlati szükségletekből kifolyólag éppen helyi és regionális kormányzati szinten lehet kidolgozni a legkreatívabb és leginnovatívabb, az Unió i2010-stratégiáját támogató kezdeményezéseket;
10. rámutat arra, hogy a városok és a régiók kezében számos olyan eszköz van, amely segíti az IKT-ban az éghajlatváltozás kezelését illetően rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázását, ilyenek például a területtervezési, energiaellátási, építési és közlekedési feladatok és hatáskörök;
11. megjegyzi, hogy a helyi és regionális önkormányzatok számos feladatuk ellátása során az energiafogyasztás és a kibocsátások csökkentése céljából már most is széles körben alkalmaznak az IKT-t, így az alábbi területeken:
  - köztéri világítás. Például szabadtéri sportlétesítmények világítása SMS-ben vagy az interneten keresztül meghatározott időre felkapcsolható, az utcai világítás pedig a változó igényeknek megfelelően automatikusan szabályozható,
  - az épületek fűtés-, légkondicionálás- és világításszabályozása. A technológiának különösen nagy szerepe van a jelentős energiaigényű helyeken, például az uszodákban,
  - épületek/ingatlanok és egyéb közterületek távfelügyelete. Ez tájékoztatást nyújt az épületek energiafogyasztásáról és annak változásairól is,
  - környezetbarátabb forgalomirányítás, pl. a forgalom ritmusának változásaira reagáló közlekedési lámpák és a torlódásokról való tájékoztatás,
  - a tömegközlekedés versenyképességének javítása. Ma már számos településen nyújtanak a helymeghatározáson alapuló, naprakész menetrend-információkat és internetes jegyvásárlási lehetőséget,

- a helyi logisztika fejlesztése. Az informatika segítségével összevonhatók a helyi szállítások és a különféle mobil szolgáltatások, csökkentve ezzel az összkibocsátást, továbbá környezetbarát módon optimalizálhatók az útvonalak,
- a fogyasztók tudatosságának növelése. A fogyasztásmérők távleolvasása segítségével olyan valós idejű információt kínálhatunk a fogyasztóknak, amely révén interaktív módon javítható az energiahatékonyság és csökkenthető a kibocsátások,
- az energiatermelés és -elosztás, ahol a folyamatok már most is számítógépes vezérlésűek;

12. támogatja az Európai Bizottság arra vonatkozó javaslatát, hogy ebben a szakaszban vezető szerepet kellene adni az IKT-vállalkozásoknak az ökológiai lábnyom csökkentését célzó szerkezeti átalakítás terén;

13. rámutat továbbá arra is, hogy az IKT nagy lehetőségeket nyújt a helyi és regionális önkormányzatoknak a termelékenység növelésére, szolgáltatásaik javítására, továbbá energiafogyasztásuk és kibocsátásaik csökkentésére. E lehetőségek kihasználása ugyanakkor gyakran megköveteli az adminisztratív eljárások átfogóbb szerkezeti reformját, mint például:

- a távmunka arányának növelése a munkavégzés rugalmasabbá tétele révén,
- áttérés a papíralapú dokumentumokról az elektronikus ügyvitelre, ezzel egy időben megújítva mind a belső, mind a külső eljárásokat,
- az, hogy a szolgáltatásokat a valódi élethelyzetekhez igazodva, ágazati és szervezeti határokon átnyúló, átfogó egészként, a polgárokhoz közeli szolgáltatási ponton nyújtják, és szükség esetén a mélyebb szaktudást igénylő konzultációt és például a tolmácsolási szolgáltatásokat videokonferencia-eszközök igénybevitelével végézzék;

14. kijelenti, hogy az európai helyi és regionális önkormányzatok és hálózataik szívesen részt vesznek az Európai Bizottság által javasolt, energiahatékonysághoz kapcsolódó IKT-ről szóló konzultációs és partnerségi folyamatban és a helyes gyakorlatok terjesztésében;

15. sürgeti az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki a célnak megfelelő, valamint a helyi és regionális önkormányzatok igényeit is figyelembe vevő finanszírozási modelleket, és hogy általában az energiahatékonyságot, illetve különösen az IKT által támogatott megoldásokat emeljék minden lehetséges forrásból kiemelten finanszírozandó területté;

Egyéb megjegyzések

16. úgy véli, hogy számos, már működő kezdeményezés ellenére a közleményben a közlekedést is a korai szakaszban kiemelt területek közé kellett volna sorolni, mivel jelentős megkarikázási potenciállal rendelkezik, számos IKT-alkalmazási lehetőséget rejt magában, és a helyi és regionális önkormányzatok szempontjából kulcsfontosságú terület;

17. az Európai Bizottsággal egyetemben fontosnak tartja az alacsonyabb fogyasztású számítógépek fejlesztésének támogatását, ugyanakkor sürgeti az Európai Bizottságot, hogy fektessen be azon eljárások fejlesztésébe is, amelyek révén különösen a nagy számítógéptermekekben termelődő hőenergiát hatékonyabban hasznosítani lehetne;

18. az Európai Bizottság által említett energiahatékonyság mellett felhívja a figyelmet arra is, hogy az informatikai termékek előállítás, szállítása és bontása is jelentősen növeli a terület ökológiai lábnyomát, és megítélése szerint törekedni kell ennek csökkentésére önkéntes megállapodások és szükség esetén jogszabályok révén is;

19. közös iránymutatások kidolgozását javasolja az energiahatékonyság IKT által támogatott növeléséről szóló kutatási tevékenységekre vonatkozóan azért, hogy az elaprózódott európai, nemzeti és regionális erőforrásokat hatékonyabban össze lehessen fogni a közös célok elérése érdekében;

20. hangsúlyozza a fogyasztóorientált kutatás jelentőségét, és úgy véli, hogy e kutatás sikerének előfeltétele a tudományos kutatók, az IKT- és egyéb vállalkozások, az energiatermelők, a helyi és regionális önkormányzatok és a fogyasztói szervezetek közti szoros együttműködés;

21. tekintettel arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok az energiahatékonyság javítása szempontjából központi helyet foglalnak el, kéri, hogy kapjanak jelentős szerepet az uniós kutatási keretprogramban, valamint az ehhez hasonló nemzeti projektekből, és különösen a közleményben javasolt, az IKT ökológiai lábnyomát feltérképezni hivatott nagyszabású kísérleti programokban;

22. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kérdés jelentősége ellenére nem tesznek elegendő erőfeszítést az innovációk tömegpiaci termékek és szolgáltatások formájában történő gyakorlati felhasználására, és megjegyzi, hogy a helyi és regionális önkormányzatok vezető szerepet tölthetnek be az innovációk kiaknázása terén, és a területen működő vállalkozásoknak kedvező gazdasági fejlődési környezetet biztosíthatnak;

23. megítélése szerint a piacok növekedése szempontjából az egyik kulcsprobléma a közös normák hiánya, különösen a helyi és regionális önkormányzatokhoz szorosan kapcsolódó olyan technológiai területeken, mint az intelligens épületirányítási rendszerek, világításszabályozás és közlekedési rendszerek. A normák hiánya akadályozza a műszaki átjárhatóságot, korlátozza a piaci versenyt és hátráltatja a közbeszerzést;

24. felhívja a figyelmet arra, hogy az Európai Bizottság által javasolt kiemelt területeken hiányoznak azok az egységes mérési eljárások, amelyekkel a helyi és regionális önkormányzatok felmérhetnék a különféle megoldások hasznát;

25. megjegyzi, hogy a települési és regionális szintre elosztott energiatermelés célszerű a villamosenergia-elosztás és az ellátás biztonsága szempontjából, és lehetővé teszi a különféle energiatermelési módok kombinálását. Ezért határozottan támogatja az Európai Bizottság arra irányuló terveit, hogy fokozzák az elosztott energiatermelés új, IKT-alapú üzleti modelljeiről szóló információk és bevált gyakorlatok cseréjét, és befektessenek az ehhez kapcsolódó kutatás-fejlesztésbe;

26. megjegyzi, hogy a közlemény nem szorgalmazza a környezetbarát IKT közbeszerzésekben való előmozdítását, és sürgeti az olyan eljárások kifejlesztését, amelyek révén a helyi és regionális önkormányzatok közbeszerzéseik során – és különösen a kereskedelmi hasznosítást megelőző eljárásban – könnyebben előtérbe tudják helyezni az energiahatékonyságot és a hozzá kapcsolódó IKT-fejlesztést;

27. kedvezően fogadja, hogy az Európai Bizottság közleményében szoros együttműködést vár a Régiók Bizottságától, és a következőket javasolja:

- a közlemény témájához kapcsolódó európai rendezvény keretében a helyi és regionális önkormányzatokat célzó kiállítást és versenyt lehetne szervezni az IKT-t energiahatékonyságnövelési célra alkalmazó legjobb projektek számára, és az RB kész közreműködni a kiállításnak és magának a keretrendezvénynek a programjában,
- az Európai Bizottság az RB-vel és más szereplőkkel együttműködésben készítsen gyakorlati útmutatót arról, hogy a helyi és regionális önkormányzatok miként tudják hasznosítani az IKT-t az éghajlatváltozás kezelésére irányuló terveikben;

28. azt ajánlja, hogy az Európai Bizottság 2009 tavaszán várható, az IKT-ról és a környezetvédelemről szóló következő közleménye

- az energiahatékonyság helyett tágabb cél: a fenntartható fejlődés elérésére koncentráljon,
- tartalmazzon egy meghatározott célokat, intézkedéseket és határidőket tartalmazó konkrét cselekvési tervet is,
- új területként foglalja magában legalább a közlekedést és az általános közigazgatási eljárások szükséges módosításait,
- vegye figyelembe a helyi és regionális önkormányzatok szerepét és igényeit;

A Régiók Bizottsága főbb nézetei

29. amint arra az RB már korábban rámutatott, az energiahatékonyságot és a megújuló energiák nagyobb arányú felhasználását az európai energiapolitika központi elemévé kell tenni. Az

energiahatékonyság növelését célzó IKT-alkalmazásokba történő beruházások segítik a településeket és a régiókat az éghajlatváltozás kezelésében, az energiatermelés elosztásában, az energiafogyasztás csökkentésében és abban, hogy a helyi vállalkozásoknak új üzleti lehetőségeket nyújtsanak;

30. kiemelten fontosnak tartja az Európai Bizottság arra irányuló terveit, hogy a városok által szerzett tapasztalatokat felhasználják az elképzelések validálása és kipróbálása során, és ezek mellett együttműködést folytassanak a meglévő helyi és regionális önkormányzati hálózatokkal. Számos különféle szereplőből (mint például szabályozó, fogyasztó, szolgáltató, energiafogyasztó és -ellátó, kezdeményező, szakértő és iránymutatás-nyújtó) kifolyólag a településeknek és a régióknak minden okuk megvan arra, hogy maradéktalanul támogassák az IKT-nak az energiahatékonyság növelését célzó teljes körű kiaknázását. Az RB arra törekszik, hogy a rendelkezésére álló lehetőségeket kihasználva bővítse a városok, valamint a helyi és regionális önkormányzatok hálózatainak ismereteit ezekről a lehetőségekről, és ösztönzi őket a partnerségi folyamatban való részvételre;

31. reméli, hogy az Európai Bizottság több erőfeszítést tesz a terület szabványosítására annak érdekében, hogy egymással kompatibilisebb termékek álljanak a helyi és regionális önkormányzatok rendelkezésére. A szabványosítás és a minőségi kritériumok előmozdítják emellett a kicsi versenyt is, és megkönnyítik az energiahatékonyság szempontjából kedvező közbeszerzést;

32. a közös környezetvédelmi felelősségvállalásból a részüket kivevő helyi és regionális önkormányzatok az Unió és a tagállamok támogatásával élen járhatnak és példát mutathatnak az IKT-alapú energiahatékonyságnövelés terén. Ez a vezető szerep magában foglalja többek között az IKT-vállalkozásokkal és az energiatermelőkkel való új partnerség kialakítását, az energiafelhasználás szempontjából intelligens középületek és köztéri világítás alkalmazását, valamint az adminisztráció és a szolgáltatások energiahatékonyságának növelését;

33. javasolja, hogy az Európai Bizottság az ugyanezen kérdéskörhöz tartozó következő közleményében tegye közzé az IKT-nak a fenntartható fejlődés előmozdítását célzó felhasználására irányuló uniós cselekvési tervet. Az RB elengedhetetlennek tartja továbbá, hogy a közlekedést is bevonják az átfogó felülvizsgálatba, hogy a cselekvési terv tartalmazza a szén-dioxid-kibocsátás csökkentését célzó átfogó e-stratégiát, a kibocsátások ágazatonkénti mennyiségi céljait és az ezek elérését célzó uniós és tagállami intézkedéseket, valamint hogy meghatározzák a fejlődés nyomán követéséhez szükséges mutatókat.

Kelt Brüsszelben, 2008. november 27-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye – A XXI. századi kompetenciák fejlesztése – Az iskolákról szóló európai együttműködés menetrendje

(2009/C 76/12)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- hangsúlyozza, hogy a nemzeti kereteken túlmutató intézkedések legfontosabb célja az európai hozzáadott érték megteremtése kell, hogy legyen. Az RB éppen ezért csatlakozik az Európai Bizottság azon követeléséhez, mely szerint jobban ki kell használni a közös értékeken alapuló, nagyszámú innovatív és kiváló eljárást felmutató európai iskolarendszerek sokszínűségét,
- emlékeztet arra, hogy továbbra is figyelemmel kell lenni a decentralizációs folyamat állására az egyes tagállamokban. Számos tagállamban a helyi és regionális önkormányzatok illetékesek az iskolákkal kapcsolatos ügyekben, éppen ezért fontos a valamennyi szintre kiterjedő, jó politikai és adminisztratív együttműködés. Az iskolákkal kapcsolatos ügyekben akkor lehet a leginkább javulást elérni, ha a helyi és regionális önkormányzatok aktív partnerek ebben, és felelősséget vállalnak az oktatásügy fejlesztéséért,
- nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a képzettséget nemcsak az iskolában szerezzük meg, hanem az iskola-előkészítő intézményekben, illetve az iskolán kívüli mindennapi élet során, például a családban, a kortárs csoportban végzett szabadidős tevékenységek során, illetve a médiák által is. Az iskolai képzésért felelős személyeknek arra kellene törekedniük, hogy a rájuk bízott fiatalokat életkörülményeik teljességében lássák, és ennek következtében megfontolásaik során lehetőség szerint figyelembe vegyék az iskolán kívüli tanulási folyamatokat és az ebből következő hozzáállást az iskolai képzéshez,
- az RB megállapítja, hogy az iskola előtti oktatási kínálatot Európa-szerte nagyrészt a helyi és regionális önkormányzatok finanszírozzák, és erejükhöz mérten már régóta fejlesztik és javítják azt. Sok projekt azonban csak európai programok eszközei segítségével indulhatott be, illetve indulhat be jelenleg, így például a kora gyermekkori kétnyelvűség fejlesztése – főként a határ menti régiókban. Az RB úgy véli, hogy ilyen esetekben az Európai Unió támogatási intézkedéseinek nagyobb folytonosságot kellene biztosítaniuk, annak megakadályozására, hogy évek múltán jó projekteket kelljen leállítani az anyagi eszközök hiánya miatt, és így veszendőbe menjen az ezek által szerzett tapasztalati tudás. E projektek folytatásához az EU pénzügyi támogatását kell előirányozni,
- ebből a szempontból az új Comenius Regio programtól nagyobb döntési teret remél a helyi és regionális önkormányzatok számára, amennyiben azok új prioritásokat kívánnak meghatározni a projektek támogatása során,
- az RB támogatását ajánlja fel az Európai Bizottságnak az általa javasolt együttműködés során. Még egyszer hangsúlyozza, hogy az együttműködésnek elsősorban a közvetlen tapasztalatcserében kell megnyilvánulnia a tagállamok és a régiók képzési politika szempontjából felelős intézményei között.

Előadó: Helma KUHN-THEIS (DE/EPP), a saarlandi tartományi közgyűlés tagja

Referenciaszöveg:

A XXI. századi kompetenciák fejlesztése – Az iskolákról szóló európai együttműködés menetrendje

COM(2008) 425 végleges.

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. üdvözlí az Európai Bizottság „A XXI. századi kompetenciák fejlesztése: Az iskolákról szóló európai együttműködés menetrendje” című közleményét, mely az európai iskolarendszerek előtt álló legfontosabb kihívásokat fogalmazza meg. Az RB messzemenően egyetért az Európai Bizottságnak a problémákról és azokból levont tanulságokról szóló elemzésével. Különösen az Európai Bizottság arra vonatkozó felfogásával ért teljes mértékben egyet, mely szerint a fiatalságba történő befektetésnek – főként az oktatás területén – elsőbbséget kell élvezniük;

2. ebben az összefüggésben hasznos segítségnek tartotta volna, ha az Európai Bizottság megkísérelte volna felmérni, hogy a helyi és regionális önkormányzatok számára milyen nagyságrendű pénzügyi kötelezettségvállalással járna javaslatainak megvalósítása;

3. úgy véli ugyanis, hogy az Európai Bizottság által észlelt problémák megoldása sok helyen nem csupán a tagállamok, hanem a helyi és regionális önkormányzatok erőfeszítéseinek is központi tényezője. Ebből kifolyólag az RB sajnálatosnak tartja, hogy az Európai Bizottság megfontolásai során nem tér ki arra a – többek között pénzügyi – hozzájárulásra, amelyet a helyi és regionális önkormányzatok – az oktatási ágazatban meglévő sokrétű hatáskörük, valamint a helyi és a regionális helyzet alapos ismerete révén – a felmerült kérdések megoldása során már jelenleg is tesznek, és a jövőben is tenni fognak;

4. másrészt viszont úgy látja, hogy további cselekvésre van szükség, hiszen az oktatás kulcsszerepet játszik az európai gazdasági növekedésben és jólétben, és az iskolai képzés kiemelt jelentőségű az élethosszig tartó tanulásban. Emiatt alapvetően támogatja az európai iskolaügyi együttműködés megerősítésére irányuló javaslatot;

5. egyúttal hangsúlyozza, hogy a nemzeti kereteken túlmutató intézkedések legfontosabb célja az európai hozzáadott érték megteremtése kell, hogy legyen. Az RB éppen ezért csatlakozik az Európai Bizottság azon követeléséhez, mely szerint jobban ki kell használni a közös értékeken alapuló, nagyszámú innovatív és kiváló eljárást felmutató európai iskolarendszerek sokszínűségét. Ez főként arra az Európai Bizottság által képviselt megközelítésre vonatkozik, melynek alapján helyi, regionális és nemzeti szinten a bevált eljárásokról szóló eszmecsere megkönnyítése által támogatni kellene az oktatási rendszerek kidolgozásáért és tartalmáért felelős hatóságokat;

6. emlékeztet arra, hogy továbbra is figyelemmel kell lenni a decentralizációs folyamat állására az egyes tagállamokban. Számos tagállamban a helyi és regionális önkormányzatok illetékesek az iskolákkal kapcsolatos ügyekben, éppen ezért fontos a valamennyi szintre kiterjedő, jó politikai és adminisztratív együttműködés, csakúgy mint a közös politikák kidolgozása. Az

iskolákkal kapcsolatos ügyekben akkor lehet a leginkább javulást elérni, ha a helyi és regionális önkormányzatok aktív partnerek ebben, és saját területükön belül felelősséget vállalnak az oktatásügy fejlesztéséért.

7. véleménye szerint az, hogy a közlemény az iskolák területén való európai szintű együttműködésre szorítkozik, legitím és járható megközelítés. Emellett azonban nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a képzettséget nemcsak az iskolában szerezzük meg, hanem az iskola-előkészítő intézményekben, illetve az iskolán kívüli mindennapi élet során, például a családban, a kortárs csoportban végzett szabadidős tevékenységek során, digitális környezetben, illetve a médiák által is. Az oktatásért, illetve az ifjúságpolitikáért felelős személyeknek arra kellene törekedniük, hogy a rájuk bízott fiatalokat életkörülményeik teljességében lássák, és ennek következtében megfontolásaik során lehetőség szerint figyelembe vegyék az iskolán kívüli tanulási folyamatokat és azt a befolyást, amelyet azok az iskolai oktatásra, valamint az informális oktatásra kifejtenek;

A „Kompetenciákra történő összpontosítás” témával kapcsolatban (2. fejezet)

8. a Régiók Bizottsága kiemeli az Európai Bizottság arra vonatkozó észrevételét, hogy a kompetenciák elsajátítása igen nagymértékben maguktól a tanulóktól függ „tanulási céljaik kritikus mérlegelése, önfegyelmel történő tanulás, önállóan vagy másokkal együtt folytatott munka, szükség esetén információ és támogatás kérése által és az információs és kommunikációs technológiák használatára adódó összes lehetőség” megragadása által (lásd a 2.3. pontot). Egy olyan társadalomban, amelyben egyre fontosabb az élethosszig tartó tanulásra való képesség, különösen lényeges a „tanulni tanulás” és az önálló tanulás, amelyeket, mint kulcsfontosságú képességeket, ösztönözni kell;

9. az RB éppen ezért fontosnak tartja, hogy az iskolák következetes oktatási koncepcióval rendelkezzenek annak érdekében, hogy a diákok megértsék, hogyan épül fel a nekik nyújtott oktatás, és mit várnak el tőlük. A gyermekek és a fiatalok tanulását pozitív elvárások, elsajátítás, ösztönzés és orientáció kell, hogy jellemezze;

10. egyetért azzal a felfogással, mely szerint a tantervi reformoknak egy teljes körű és kompetenciacentrikus megközelítésből kell kiindulniuk, amely „teljes mértékben és aktívan bevonja a tanárokat, tanulókat és a szülőket, valamint más szereplőket” (2.5. pont). Ennek során magas elvárásokat kell támasztani az iskolarendszerrel szemben, tudatában kell azonban lenni annak, hogy bár az iskola hatása nagy, nagymértékben függ a társadalmi keretfeltételektől is. Ennek bemutatására álljon itt két példa: az iskola erőfeszítései gyümölcsözőbbek, ha a családban és az iskola-előkészítő intézményekben már

lefektették a tanuláshoz való pozitív hozzáállás alapjait. A tanulmányok vége felé a gazdaságból, illetve a munkaerőpiacról érkező jelzések szintén fontosak a fiatalok tanulási motivációja szempontjából. Az iskolák a maguk részéről egy új állampolgári kultúra ösztönzői lehetnek, például a következők révén:

- olyan helyi oktatási hálózat létrehozása, amely a szubszidiaritás elve alapján elismeri a formális és informális oktatási intézmények hozzájárulását,
- a helyi közösségek kultúrkincseinek, hagyományainak, valamint tudományos és gazdasági örökségének figyelembevétele,
- olyan tanterv, amelynek keretében az oktatási munkából a családok is részt vállalnak, az egyes feladatok és különbségek tiszteletben tartása mellett, ugyanakkor a két fél kötelezettségeinek meghatározása révén is;

11. az Európai Bizottsággal egyetértésben az olvasási kompetencia fejlesztését az iskola központi feladatának tartja. Néhány, az Európai Bizottság által említett fejlesztési stratégia – főként az iskolákkal kapcsolatban – jellemzően a területi önkormányzatok hatáskörébe tartozik, például a családok nyelvi kompetenciájának fejlesztése, vagy az olvasási infrastruktúra javítása. A matematikához, informatikához, természettudományokhoz és technikához való pozitív hozzáállás szempontjából is fontos tényező az iskolák, médiotékák és szabadidős intézmények felszerelése, amelyet általában a területi önkormányzatok finanszíroznak;

12. az írás- és olvasáskészség megszerzése mellett kiemeli az IKT alkalmazásával kapcsolatos készségek („eLiteracy”) iskolai fejlesztésének jelentőségét. Ennek segítségével a gyermekek és fiatalok a lehető legjobbban felkészülnek az önálló életre, és képessé válnak olyan modern információs technológiák elsajátítására, amelyek további hozzáadott értékkel gazdagítják személyes fejlődésüket és a társadalom egészének fejlődését;

13. osztja az Európai Bizottságnak az egyéni sajátosságokat figyelembe vevő tanulási megközelítések, valamint az értékelés során érvényesülő szándék jelentőségével kapcsolatos felfogását. Az értékelés formatív, vagyis jövőorientált kell, hogy legyen, azzal a céllal, hogy hatékonyabbá tegye és jobban a személyre szabja a további tanulást. Az értékelések azonban gyakran összegzők, vagyis lezáró jellegűek, és a diákok minősítésére használják azokat. Ebben a tekintetben az RB még jelentős javulást tart szükségesnek a tanárok képzése és továbbképzése területén, amelyhez az új ismereteket elterjesztő európai programok is hozzájárulhatnak, főként, ha ezek a (tovább)képzés folyamán jutnak el a tanárokhoz;

14. nem tartja szerencsésnek az összefoglalás harmadik pontjában szereplő megfogalmazást, mely szerint szükséges „a kompetenciák fejlesztésére átfogó megközelítés alkalmazása, amely magában foglalja a tanterveket, az oktatási segédanyagokat, a személyre szabott oktatást és az értékelési módszereket”, mivel az nem pontosítja, hogy itt nem egy Európa-szerte összehangolt megközelítésről van szó, hanem ösztönzésről a tagállamok, illetve az ottani oktatásügyi felelősök számára;

15. a vállalkozói magatartásra való nevelést és a vállalkozói szellem fejlesztését szoros összefüggésben látja a fentebb már említett elvvel, mely szerint általánosságban az önálló egyéni ségek kialakulását kell elősegíteni, akik készek arra, hogy maguktól is kezdeményezően lépjenek fel – és nemcsak a gazdaság, hanem a polgári szerepvállalás területén is, felelősséget vállalva a közösségért. Az iskolának tehát magas szintű tanulási lehetőségeket kell kidolgoznia minden tanuló számára (3. fejezet), egy olyan kognitív, kulturális és szociális oktatási közösség szerepét vállalva magára, amely nemcsak a tudás oktatását, hanem az állampolgári tudatra nevelést is ösztönzi. Ebben a tekintetben egyébként fontos a helyi és a regionális gazdasággal való szoros együttműködés is;

A „Magas színvonalú tanulási lehetőségek minden tanuló számára” témával kapcsolatban (3. fejezet)

16. az RB feltétel nélkül egyetért az Európai Bizottságnak a jobb iskola előtti oktatási kínálat melletti érvelésével. Kifejezetten egyetért azzal a kijelentéssel, mely szerint „az iskola-előkészítő oktatásban való részvétel növelése és az oktatáshoz való szélesebb körű hozzáférhetőség (...) segíthet abban, hogy mindenki számára jobb lehetőségek álljanak rendelkezésre, valamint hogy a lisszaboni célok megvalósuljanak”. Az iskola-előkészítő intézmények alapozzák meg a későbbi, az egész iskoláskorra kiterjedő tanulási sikereket. Ez nem csak a hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozó gyermekekre vonatkozik, a jó iskola-előkészítő képzés mindenki számára hasznos. Az iskola-előkészítő intézmények látogatása jelenti az első alkalmat a gyermekeknek való tudásátadásra, amennyiben a legkorábbi gyermekkortól kezdve olyan szociálpedagógiai intézkedések társulnak hozzá, amelyek alapot teremtenek a pozitív szocializációhoz és a feladatok vállalásához való pozitív hozzáálláshoz, a tanuláshoz és a családok saját gyermekeik oktatásában való részvételéhez. Az iskola-előkészítő intézményekben gyakran alkalmazott innovatív pedagógiai módszerek – megfelelő változtatások mellett – a későbbi oktatási szinteken is sikerrel alkalmazhatók. A Régiók Bizottsága mindazonáltal előrelátóan utal arra, hogy még az iskola-előkészítő fázis optimális kialakítása sem mentesíti a későbbi képzésben részt vevő tanárokat azon felelősségük alól, hogy a tanulóknál ébren kell tartaniuk és tovább kell fejleszteniük a felfedezés örömeit, illetve a tanulási kedvet;

17. az RB megállapítja, hogy az iskola előtti oktatási kínálatot Európa-szerte nagyrészt a helyi és regionális önkormányzatok finanszírozzák, és erejükhez mérten már régóta fejlesztik és javítják azt. Sok projekt azonban csak európai programok eszközei segítségével indulhatott be, illetve indulhat be jelenleg, így például a kora gyermekkori kétnyelvűség fejlesztése – főként a határ menti régiókban. Az RB úgy véli, hogy ilyen esetekben az Európai Unió támogatási intézkedéseinek nagyobb folytonosságát kellene biztosítaniuk, annak megakadályozására, hogy évek múltán jó projekteket kelljen leállítani az anyagi eszközök hiánya miatt, és így veszendőbe menjen az ezek által szerzett tapasztalati tudás. E projektek folytatásához az EU pénzügyi támogatását kell előírni;

18. ebből a szempontból az új Comenius Regio programtól nagyobb döntési teret remél a helyi és regionális önkormányzatok számára, amennyiben azok új prioritásokat kívánnak meghatározni a projektek támogatása során;

19. támogatja az Európai Bizottság nagyobb igazságosságra irányuló követelését az oktatási rendszerben, azonban nem ért egyet az egyes tagállamokban alkalmazott eltérő megoldásokkal kapcsolatos, részben túl kevésbé differenciáló állításokkal. Vonatkozik ez például arra a kérdésre, hogy a gyermekeket előbb vagy később osszák szét az eltérő típusú végzettséget biztosító iskolákba. A 2007-es McKinsey-féle ⁽¹⁾ tanulmányból kiderül, hogy a tanulási sikerek szempontjából sokkal fontosabb az oktatás struktúrája, mint az iskolarendszer felépítése. Ahogyan azt az Európai Bizottság közleményében máshol (például a 4. fejezetben) is helyesen említi, a tanárképzés színvonalán kellene dolgoznunk;

20. fontosnak tartja, hogy valamennyi tagállam még nagyobb esélyegyenlőségre törekedjen az iskolarendszerhez való hozzáférésnél. A cél az, hogy mindenki számára lehetővé váljon a hozzáférés a magas minőségű iskolai képzéshez, és hogy a tanulási sikerekben ne legyen meghatározó szerepe a szociális és gazdasági egyenlőtlenségeknek;

21. tudatában van annak, hogy a bevándorló családokból származó tanulóknak az esetek nagy részében nagyon összetett problémákkal kell szembenézniük, és ezért különös figyelmet igényelnek. Ebben az összefüggésben üdvözlő, hogy az Európai Bizottság zöld könyvet ⁽²⁾ terjesztett elő a témában, amellyel a Régiók Bizottsága külön véleményben foglalkozik majd. Ebben a tekintetben támogatni kell az iskoláknak a külföldi gyermekek, fiatalok és családjaik integrációjára irányuló erőfeszítéseit, méghozzá a kultúrák közötti nevelés olyan formáinak felkínálásával, amelyek minden személynek figyelmet szentelnek, és tiszteletben tartják a különbségeket. A nyelv és kultúra közötti alapvető kapcsolat megértése rávilágít a nyelvtanulás rendkívüli jelentőségére, ideértve a befogadó ország írott és beszélt nyelvének ismeretét, ami a kommunikáció és a kapcsolatteremtés eszközét jelenti, illetve a származási ország nyelvének ápolását, ami az identitás elismeréséről és a sokféleség tiszteletben tartásának és nagyrabecsülésének jeleül szolgál.

22. az iskola lényeges feladatának tartja a hátrányos helyzetű tanulók támogatását, önbizalmuk erősítését, fejlődésük elismerését, illetve az egyéni adottságaiknak és igényeiknek lehető legjobban megfelelő, sikerhez vezető utak felmutatását számukra. Nem szabad azonban elfeledkeznünk arról, hogy a jó adottságú, valamely területen különleges fogékonysággal és tehetséggel rendelkező tanulóknak ugyanúgy szükségük van arra, hogy ösztönözzék, fejlesszék, illetve kihívások elé állítsák őket; az igazságos iskolarendszerhez ez is hozzátartozik. A legfontosabb és legnehezebb pedagógiai feladatok közé tartozik az, hogy a tanulók egyéni fejlesztését úgy oldjuk meg, hogy az ne csökkentse a társadalmi szolidaritást. Meg kell őrizni az egyén felelősségérzetét az egész iránt;

23. az iskolai és az iskolán kívüli intézkedések fontosságának fokozott elismerését kéri a lemorzsolódás csökkentése érdekében. Ennek során a helyi és regionális önkormányzatoknak szintén nagy felelőssége van, és jelentős eszközöket használnak fel e téren. Ebben az összefüggésben a Régiók Bizottsága jelentős segítségnek tartja az európai strukturális alapok forrásainak rendelkezésre bocsátását, azonban üdvözlőné, ha a területi

önkormányzatok további, lehetőleg nem bürokratikus hozzáfé-
rési utakat nyitnának az európai támogatási alapokhoz;

24. a „még egy esélyt nyújtó” iskolákkal összefüggésben emlékeztet a másodlagos képzési út fontosságára, nemcsak a fiatalok számára, hanem a teljes életút folyamán. Minden felnőtt számára rendelkezésre kell, hogy álljanak további fejlődési lehetőségek, de természetesen főként azok számára fontos ez, akik gyermekkorukban vagy fiatalkorukban sok lehetőséget elmulasztottak;

25. nem tartja megfelelőnek azokat az általános elveket, amelyek meghatározzák, hogy a különleges oktatási igényű tanulók számára milyen képzési kínálatot kell biztosítani. Egyrészt az ilyen gyermekek egyéni igényei igen eltérőek, másrészt a különleges oktatási igényűek fejlesztésének rendszere nagy mértékben eltér az egyes tagállamokban. A pedagógiai tevékenység általános célja kell, hogy legyen a megfelelő időben történő és rugalmas segítségnyújtás a tanulási és alkalmazkodási problémákkal küzdő fiataloknak, függetlenül attól az iskolatípustól, amelybe járnak. Nem helyénvaló tehát, ha a különleges oktatási igényűek fejlesztésének értékelését az általuk látogatott iskolatípus kérdéseire redukáljuk. Számos tanulónak csak a speciális fejlesztő iskolák teszik lehetővé a képzéshez való hozzáférést. Azonban az esetlegesen különleges oktatási igényű gyerekek számára igen fontos, hogy – a támogatómechanizmusok elindítása érdekében – ezt az igényt már az iskola megkezdése előtt mihamarabb felmérjék és felismerjék. Ez az érintett gyerekek és családjuk számára lényegesen megkönnyíti az iskolába való átmenetet;

26. hangsúlyozza az iskolák fejlesztésének jelentőségét a különböző képzési rendszerekben bevezetett reformok fenntarthatósága szempontjából. Ennek során meg kellene vizsgálni a szakfelügyelet szerepét is – amely abban állna, hogy ösztönözze és támogassa az iskolai rugalmasságot és innovációt. Ennek megfelelően az RB sürgeti az Európai Bizottságot, hogy kezelje elővigyázatosan azokat a koordinációt és koherenciát célzó intézkedéseket, amelyek ha a szabványosítás eszközévé válnának, gátolnák az iskolák szintjén az innováció és a vállalkozói szellem általános célkitűzéseit. Az RB úgy véli, hogy az iskolafejlesztés olyan téma, amely esetében nemcsak a tagállamok, és de a helyi és regionális önkormányzatok, valamint maguk az iskolák is részesedhetnek a tapasztalatcseré előnyeiből, és elismeri, hogy az uniós programok, különösen a Comenius és a régebbi ARION ennek során igen hasznosnak bizonyultak, illetve bizonyulnak;

27. megerősíti a Tanács abbéli véleményét ⁽³⁾, hogy az iskoláknak tanulóközösségekké kell válniuk, amelyek magukat értékelik és új célokat tűznek maguk elé amellett, hogy – lehetőség szerint a tagállamok alkotmányának rendelkezései alapján – belefolyanak a helyi vagy regionális önkormányzatok oktatáspolitikájába, és részt vesznek annak kidolgozásában. Ez magában foglalja a tanároknak a folyamatos továbbképzés és szakmai fejlődés céljából nyújtott kínálat megerősítését is. Ebben az összefüggésben az RB üdvözlő, ha az iskolák és a tanárok jó kapcsolatokat tartanak fenn közvetlen környezetük közösségével. Véleménye szerint a regionális és a helyi szint döntő jelentőséggel bír az iskolák pozitív fejlődése szempontjából;

⁽¹⁾ Michael Barber, Mona Mourshed: „How the world's best-performing school systems come out on top” (Hogyan jutottak az élre a világ leghatékonyabb iskolarendszerei), McKinsey & Company, 2007. szeptember.

⁽²⁾ COM(2008) 423.

⁽³⁾ HL C 300., 2007.12.12., 7. o.

A „Tanárok és iskolai személyzet” témával kapcsolatban (4. fejezet)

28. a Régiók Bizottsága egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a tanároknak a lisszaboni célkitűzések elérése szempontjából nagy szerepe van. Elsőrendű fontosságúnak tartja a mind pedagógiai, mind szakmai szempontból jó minőségű elsődleges képzést, amelynek szerves része a gyakorlat;

29. a tanárok nagyobb mobilitásáért száll síkra a képzés, illetve a továbbképzés területén. Azoktól a tanároktól, akik saját tapasztalatokat szereztek más európai államokban, elvárható, hogy diákjaiknak szemléletes formában tudják közvetíteni az európai hagyományok és kultúrák sokszínűségét, de a közös értékek elismerését is;

30. további szempontokra hívja fel a figyelmet, amelyeket a tanárok képzése és továbbképzése során figyelembe kell venni. Ilyen például a tanulási szokások megváltozása az Internet használata és az ehhez kapcsolódó újítások révén; ennek következtében változtatni kell a tanárokról kialakult, illetve az általuk önmagukról kialakított képen. A rugalmasság elengedhetetlen: a tanároknak idejében fel kell ismerniük az oktatási trendeket és foglalkozniuk kell az oktatási ágazatban bekövetkező változásokkal. A tanároknak, a szociális és ifjúsági munkásoknak és a számos más, a pedagógia területén dolgozó szakembernek együtt kell működnie és meg kell próbálnia megérteni a másik szakmai világát. A képzés és továbbképzés terén a csapatmunka központi téma kell, hogy legyen. Szintén fontos a hálózatok kialakítása és a más iskolákban dolgozó kollégákkal való együttműködés;

31. azt javasolja, hogy foglalkozzunk más kiegészítő, esetlegesen félig szakmai tevékenységek szerepével is. Így például bizonyos régiókban kialakították a tanulási segítő (*Learning Coach*) feladatkörét, hogy ily módon figyelembe lehessen venni bizonyos tanulók egyéni igényeit. Ezen a területen lehetséges, hogy vannak követendő modellek más iskolarendszerek számára;

32. az Európai Bizottság jobb felvételi eljárásokra vonatkozó javaslatát figyelemre méltó kérdésnek tartja. Az Európai Bizottság által a 4.4. pontban említett, a megfelelően képzett jelentkezők célzott felvételére vonatkozó eljárást, illetve folya-

matos nyomon követésüket képzésük és szakmájuk gyakorlása során az RB jó megközelítésnek tartja;

33. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy az iskola vezetésével megbízott személlyel kapcsolatos elvárások rendkívüli mértékben növekedtek. A helyi és regionális önkormányzatok ezt felismerték, és annak érdekében, hogy kompetens személyeket nyerjenek meg a feladatra, azon fáradoznak, hogy az iskolákat az iskolavezetőség számára is vonzó munkahellyé tegyék;

34. fontosnak tartja, hogy a további együttműködés során általános vitára kerüljön sor az iskolák vezetőinek szerepéről, feladatairól és szükséges kompetenciáiról. Ennek kapcsán lényeges az iskolavezetők alkalmazásának bevált gyakorlatáról szóló tapasztalatcsere is;

Az Európai Bizottság javaslatának összefoglalásával kapcsolatban (5. fejezet)

35. az RB támogatását ajánlja fel az Európai Bizottságnak az általa javasolt együttműködés során. Még egyszer hangsúlyozza, hogy az együttműködésnek elsősorban a közvetlen tapasztalatcsereben kell megnyilvánulnia a tagállamok képzési politika szempontjából felelős intézményei között. Az RB ennek során valóban elsőrendűen fontosnak tartja az Európai Bizottság által az összefoglalásban javasolt, az írási és olvasási készség javítására, az iskola-előkészítő oktatással való nagyobb ellátottságra és a tanárképzés erősítésére való összpontosítást. A településeken és régiókban bevált gyakorlatok továbbadási és kipróbálási lehetőségei EU-s eszközökből történő bővítésének és megkönnyítésének támogatása mellett száll síkra, folyamatosan szem előtt tartva azt az alapelvet, mely szerint a modellek egyik régióból a másikba való átvételét az eltérő kulturális és szociális háttér miatt mindig nagyon gondosan kell végezni, és annak minden esetben tudatos döntés alapján, és a helyi szintű felelősök beleegyezése mellett szabad csak megtörténnie;

36. a Régiók Bizottsága köszönetet mond az Európai Bizottságnak a közleményében ismertetett ösztönző elgondolásokért, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a további vita során vegye figyelembe a fentiekben szereplő észrevételeket.

Kelt Brüsszelben, 2008. november 27-én.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága állásfoglalása – A pénzügyi válságról

(2009/C 76/13)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. **aggodalmát fejezi ki** a pénzügyi válság súlyos társadalmi következményei, valamint a gazdaságra, és különösen a régiókra és polgárokra gyakorolt hatása miatt; következképpen határozott cselekvésre **szólít fel**, melynek célja egyfelől a gazdaság keresleti oldalának támogatása, másfelől a kis- és középvállalkozások, valamint a helyi és regionális önkormányzatok segítése annak érdekében, hogy ne csorbuljon a kohézió, illetve biztosítva legyenek a legfontosabb beruházások és infrastrukturális projektek;

2. teljes mértékben **támogatja** azt a célkitűzést, hogy az Európai Unióban jöjjön létre egy biztonságos és egységes pénzügyi piac, amely szigorú átláthatósági követelményekre és a megfelelő kormányzati szinteken minél korszerűbb, hatásos felügyeleti rendszerre épül; **kiemeli**, hogy kerülendők az olyan intézkedések és szabályozások, amelyek túlzott korlátokat szabnak a pénzügyi piacoknak, továbbá össze kell fogni a stabil pénzügyi vezetés biztosítása és a gazdaságba vetett bizalom helyreállítása érdekében;

A pénzügyi válság kezelésére és leküzdésére irányuló uniós kezdeményezésekkel kapcsolatban az RB

3. **üdvözl**i az Európai Tanács által 2008. október 15-én és 16-án elért megegyezést, mivel ez előfeltétele a pénzügyi piacok iránti bizalom helyreállításának, és **úgy véli**, hogy az Európai Tanács határozatai – a költségvetések és adófizetők számára ebből adódó költségek ellenére – fontos lépésnek tekinthetők abba az irányba, hogy a pénzügyi ágazat újra bizalmat élvezzen, és mérsékelni lehessen a válság gazdaságra gyakorolt hatásait;

4. **méltányolja**, hogy az EU növelte a polgároknak az Európai Unió területén letétbe helyezett megtakarításaihoz nyújtott minimális garanciákat, és ezt hathatós intézkedésként **üdvözl**i, amelynek révén megőrizhetők az EU-polgárok megtakarításai, és rövid távon helyreállítható a bankrendszer iránti bizalom anélkül, hogy ez többletköltséget jelentene az adófizetők számára vagy torzítaná a versenyt, továbbá **támogatja azt a célt**, mely szerint el kell kerülni az EU főbb bankjainak csődjét;

5. **méltányolja** a tagállamok bejelentését, mely szerint 2011 előtt az Európai Beruházási Bankon keresztül 30 milliárd euró bocsátanak rendelkezésre, hogy segítsék az európai kis- és középvállalkozásokat, **hangsúlyozza** azonban, hogy ez csupán az első lépés a gazdaság támogatásának irányába;

6. **kiemeli** az Európai Szociális Alap és a fennálló válság kedvezőtlen következményeinek enyhítését célzó programok fontos szerepét, és arra **szólítja** az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg, miként lehet a meglévő eszközöket a jelenlegi körülményekhez igazítani, ezen belül – működőképességének fokozása érdekében – felülvizsgálni az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapot;

7. **támogatja** az Európai Bizottság legújabb kezdeményezéseit, melyek célja a pénzügyi piacokat szabályozó irányelveknek mindenekelőtt a felügyeleti eszközökre, kockázatkezelésre és válságkezelésre összpontosító módosítása, és **az Európai Bizottságot** a helyi és regionális önkormányzatok figyelembevételére **sürgeti**;

8. **kéri**, hogy az Európai Bizottság mihamarabb dolgozzon ki irányelvjavaslatot a pénzügyi piacok által a pénzügyi termékekről nyújtott tájékoztatás harmonizálására, és javaslatában tegye kötelezővé a kapcsolódó kockázatok érthetően megfogalmazott osztályozását, egyszerűsítse a szerződéseket, és a banki szolgáltatásokkal szemben támasszon egyértelmű átláthatósági követelményeket;

9. **sürgeti** az Európai Bizottságot, hogy ösztönözze a megegyezést egy olyan magatartási kódexről, amely biztosítja, hogy a pénzügyi intézetek profitorientált tevékenységei nem kerülnek összeütközésbe az általános közérdekkel;

10. **hangsúlyozza** továbbá, hogy a pénzügyi válság gazdaságra gyakorolt hatásainak nem szabad módosítaniuk az EU hosszú távra kialakított politikai prioritásait, különösen a következőket: a munkahelyek számának növeléséhez és minőségének javításához nyújtott segítség, a kutatás és innováció támogatása, a versenyképesség fokozása, a területi kohézió megerősítése, valamint a globális felmelegedés okai és következményei ellen folytatott küzdelem;

11. **sürgeti**, hogy kiemelt figyelemben részesüljön a magán-személyek adósságállománya, különösen a hitelkártya-adósságok, amelyek gyorsan növekednek – azt eredményezve, hogy a hitelt felvevők nem tudnak eleget tenni fizetési kötelezettségüknek;

12. **üdvözl**i az európai pénzügyi piac megfigyelésének kidolgozásával foglalkozó magas szintű csoport kinevezését, és megjegyzi, hogy a csoport tagjait pénzügyi, nemzeti pénzügyminisztériumi, banki és az ipari szakértők képezik; **sajnálja**, hogy a helyi és regionális önkormányzati szintek nincsenek képviselve a De Larosière csoportban, következképpen **sürgeti** a Régiók Bizottsága egyik képviselőjének kinevezését;

13. **kéri**, hogy szabályokat és végrehajtási eszközöket tartalmazó, megfelelő szabályozási keret kerüljön kidolgozásra;

14. **sürgeti** a nemzetközi pénzügyi rendszer alapos átvizsgálását, ennek keretében a pénzügyi tranzakciók átláthatóságának növelését, a pénzügyi intézetekre alkalmazandó biztonsági, illetve elszámolási normák felülvizsgálatát, a vezetők felelősségének megerősítését és a rendszer azon rendelkezéseinek korlátozását, amelyek ösztönzik a túlzott kockázatvállalást (értékpapírosítás, javadalmazási politikák); végül **igen fontosnak tartja**, hogy a különböző nemzeti felügyeleti hatóságok között jobb legyen a transznacionális pénzügyi csoportosulások felügyeletére irányuló koordináció;

A pénzügyi rendszer helyi vetülete

15. **emlékeztet arra**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok felelnek a közkiadások egyharmadáért és az EU-ban eszközölt közbeszerzési beruházások több mint kétharmadáért, következésképpen olyan aktív szereplőnek kell tekinteni őket, akik részt vesznek a válság megoldásában és a jövőbeli gazdasági növekedés biztosításában; ezért **hangsúlyozza**, hogy támogatni kellene a helyi és regionális önkormányzatok beruházási tevékenységeit, például az infrastruktúra terén, hogy elkerülhető legyen a „beruházások hiánya – munkahelyek elvesztése – hitelek hiánya, és így további beruházások hiánya” veszélyes spirálja;

16. **kiemeli**, hogy a pénzügyi válság közvetlenül érinti a helyi és regionális önkormányzatokat, mivel a takarékpénztárak számos országban kifejezetten regionális alapokra épülnek, a helyi lakosok és vállalkozások közvetlen közelében találhatók, és hozzájárulnak a gazdasági, társadalmi és területi kohézióhoz, tekintve hogy a takarékpénztár a vállalkozásalapítások, valamint a kis- és középvállalkozások motorjaként működik;

17. ezért **sürgeti**, hogy a Tanács, az Európai Bizottság és a tagállamok ismerjék el a helyi és regionális szinten állami pénzügyi közvetítőként betöltött fontos szerepét; **kéri**, hogy az EU pénzügyi rendszerének bármilyen jellegű átalakítása esetén a kidolgozási és megvalósítási szakaszban is folytassanak konzultációt a helyi és regionális önkormányzatokkal annak érdekében, hogy mind alulról felfelé, mind felülről lefelé biztosítva legyen a tapasztalatcsere és a szaktudás átadása, amiből a gazdaság, a kkv-k és a polgárok egyaránt profitálnak;

Versenypolitika

18. **üdvözli** az állami támogatásokról szóló szabályoknak a pénzügyi intézetek vonatkozásában a jelenlegi pénzügyi világválsággal összefüggésben tett intézkedésekre történő alkalmazását tárgyaló európai bizottsági közleményt⁽¹⁾, és arra **kéri** az Európai Bizottságot, hogy az egyes bankoknak a 87. cikk (3) bekezdése c) pontjának értelmében nyújtott állami támogatások hatásait szoroson kövesse nyomon annak érdekében, hogy ezek a támogatások semmiképpen ne haladják meg a szükséges minimumot, és hogy ne torzuljon a verseny;

19. **üdvözli** az 50 000 EUR értékű megtakarításokra irányuló minimumgaranciáról szóló megállapodást, és a nagyközönség számára megfelelő pénzügyi ösztönzőket kér, amelyek minimalizálják a versenytorzulást és a pénzügyi ágazat valamennyi intézménye számára egyenlő feltételeket szavatolnak. Ezek az intézkedések igen fontosak ahhoz, hogy helyreállítsuk a polgárok pénzügyi rendszer iránti bizalmát;

20. **javasolja** a minősítési rendszer átdolgozását, hogy lehetőség legyen egyszerű kódok és/vagy kategóriák kidolgozására, amelyek segítségével a biztonságos befektetési profillal rendelkező bankokat meg lehet különböztetni azoktól, amelyek a kockázatos műveleteket részesítik előnyben; **úgy véli**, hogy erre a célra igen hasznos lehet egy Európai Hitelminősítő Ügynökség létrehozása;

⁽¹⁾ COM(2008/C 270/02), 2008. október 25.

21. **támogatja** az Európai Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy felszámolja a belső pénzügyi piac torzulásait (2007. január 31-i jelentés a lakossági banki szolgáltatások ágazatának vizsgálatáról), továbbá a piac tagállami szinten továbbra is megfigyelhető szétszabdaltságát, valamint a haszonkulcsok, az árképzés, az értékesítési struktúrák és a tájékoztatási aszimmetria különbségeit; **osztja** az Európai Bizottság célkitűzését, mely szerint meg kell valósítani a közös pénzügyi piacot, amely átláthatóbb, stabilabb, és jobban megfelel a globális kihívásoknak;

Költségvetési kérdések

22. **emlékeztet arra**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fontos szakpolitikai és költségvetési szereplők azoknak a kihívásoknak a kezelésében, amelyek meghatározóak Európa elkövetkező évtizedei szempontjából;

23. **kiemeli**, hogy a pénzügyi válság és annak a gazdasági növekedésre és a foglalkoztatásra gyakorolt kedvezőtlen hatása növelni fogja a keresletet a támogatások, a szociális segély, a közszolgáltatások és a kedvezményes díjszabások iránt, és ezekkel az elvárásokkal elsőként a helyi és regionális önkormányzatoknak kell szembenéznük;

24. **felhívja a figyelmet** a gazdasági szereplők – köztük a helyi és regionális önkormányzatok – pénzügyi körülményeinek előrelátható romlására, amely befolyásolhatja az új beruházásokra irányuló hitelfeltevő kapacitásukat;

25. **sürgeti**, hogy kiemelt figyelmet kapjon a helyi és regionális önkormányzatok pénzügyi kapacitása, és megfelelő támogatást **kér** az olyan helyi és regionális önkormányzatok számára, amelyekben a megnövekedett finanszírozási költségek és törlesztőrészek veszélyeztetik az egyébként szilárd alapokon nyugvó, a régiók és az uniós gazdaság egésze szempontjából értékes és fontos projektek időben történő megvalósítását;

Kohéziós politika

26. **kéri**, hogy a jelenlegi időszakban nagyobb legyen a rugalmasság a strukturális alapok felhasználása vonatkozásában, és **támogatja** többek között, hogy a strukturális alapok mobilizálásához több idő álljon rendelkezésre: referenciaév plusz 2 (N+2) helyett referenciaév plusz 3 (N+3). Ennek célja, hogy a várhatóan hatékony megoldásokat kínáló színvonalas projektek ne legyenek kitéve annak a szükségtelen kockázatnak, hogy elveszítik az uniós támogatást;

27. **arra szólítja** a pénzügyi intézeteket, az európai intézményeket és a bankokat, hogy megfelelő finanszírozást és/vagy garanciákat biztosítsanak az infrastrukturális beruházások, valamint a versenyképességet és hatékonyságot segítő, bizonyítottan színvonalas innovatív projektek számára; **igen fontosnak tartja** annak mérlegelését, hogy ha nem sikerül időben megvalósítani ezeket a beruházásokat, akkor ez nem csupán az érintett területekre és az ott működő kkv-kre lesz közvetlenül kedvezőtlen hatással, hanem az EU iparát is negatívan befolyásolja, azaz gátolja a gazdasági növekedést, és értékes munkahelyeket sodor veszélybe;

28. **kéri**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok társfinanszírozásban vállalt része – úgy mint az ERFA és az ESZA részesedései az operatív programokban – ne legyen beszámítható az egyes országokban a stabilitási paktum céljaira. Ily módon a helyi önkormányzatok olyan projekteket indíthatnak majd el, amelyekkel előmozdítják a helyi gazdaságok és a munkaerőpiac növekedését és fejlődését anélkül, hogy sújtánák őket az egyes országokban az olyan önkormányzatok számára kilátásba helyezett megszorítások, amelyek megsértik ezt a paktumot (a kölcsönkhöz való hozzáférés és a munkaerő-felvétel megszüntetése, az állami finanszírozás megnyirbálása);

29. szorosabb intézményi partnerséget **javasol** az RB és az EBB között, ami összhangban van az EBB gazdasági és társadalmi kohézió megerősítésére irányuló célkitűzéseivel, ahogy erről az EK-Szerződés, különösen annak a gazdasági és társadalmi kohézióról szóló, (28.) jegyzőkönyve rendelkezik;

30. **támogatja** az EBB által meghirdetett reformintézkedéseket: a hitelszerzési eljárások egyszerűsítését, a hitelezésnek az immateriális beruházásokra (licenciák, kutatás stb.) való kiterjesztését, az EBB és a bankok közötti kockázatmegosztást, valamint a kkv-knak nyújtott pénzügyi előnyök átláthatóvá tételét; **kéri** az EBB infrastrukturális projektekre irányuló intervenciók kapacitásának megerősítését, nevezetesen hosszú távú beruházási alapok (részvények) alkalmazása révén az EBB befolyásának növelése érdekében; végül **javasolja** egy, az EBB részvételével működő, a kkv-k támogatására irányulóhoz hasonló mechanizmus kidolgozását, amelynek az lenne a célja, hogy növelje a

helyi és regionális önkormányzatok kapacitását a területi kohézióval kapcsolatos projektek társfinanszírozására;

A fenntartható Európa

31. **megerősíti** az RB elkötelezettségét az éghajlattal kapcsolatos célkitűzések mellett, és **reményét fejezi ki**, hogy e fontos célok a gazdasági nehézségek ellenére sikerül elérni; ezért erőfeszítésekre lenne szükség a megújuló energiatechnológiákba való európai beruházások finanszírozási programok (közlekedés, építés stb.) és – különösen a kkv-k vonatkozásában – kutatásfinanszírozás révén történő mobilizálása érdekében;

32. **hangsúlyozza** elkötelezettségét egy dinamikus és fenntartható gazdasági növekedés mellett, amelyre egyben stabil európai szociális modell, energiahatékonyság és a környezeti terhelés csökkentése jellemző; **megállapítja**, hogy az EU-nak, a nemzeti kormányoknak, valamint a helyi és regionális önkormányzatoknak még a jelenlegi rendkívüli körülmények között sem szabad olyan lépéseket tenniük, amelyek akadályozzák e célok elérését; éppen ellenkezőleg: **sürgeti** a felelős szereplőket, hogy ragadják magukhoz a kezdeményezést, és alakítsák eséllyé a kockázatokat, amennyiben támogatják a hatékony technológiákra irányuló kutatást és beruházásokat. Ez fenntartható környezetkezelés által jellemzett, hosszú távú gazdasági fellendülést tenne lehetővé;

33. **utasítja** elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Bizottságnak, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, valamint az Európai Unió elnökségeinek.

Kelt Brüsszelben, 2008. november 27-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága állásfoglalása – A Régiók Bizottsága 2009. évi prioritásai az Európai Bizottság jogalkotási és munkaprogramja alapján

(2009/C 76/14)

POLITIKAI PRIORITÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. **hangsúlyozza**, hogy az EU-ban új lendületre van szükség a strukturális reformok tekintetében, olyan megoldásokat célozva, melyeknek segítségével felül lehet kerekedni a jelenlegi pénzügyi válságon, valamint annak az európai és a világgazdaságra gyakorolt hatásain; **úgy véli**, hogy bár szükség van sürgőségi intézkedésekre ahhoz, hogy Európát rövid távon átsegítsék a jelenlegi válságon, hosszú távú intézkedéseket is kell hozni, amelyek fenntartható munkahelyeket és növekedést teremtenek, ezért a minőségi infrastruktúra, a tömegközlekedés és az energiahatékony technológiákba való beruházás kiemelt jelentőséggel bír;

2. ezzel kapcsolatban **emlékeztet** a pénzügyi válság miatt megfogalmazott állásfoglalására, amely kijelöli a pénzügyi válság leküzdéséhez, illetve – amennyire lehetséges – a válság negatív következményeinek mérsékléséhez szükséges európai, tagállami, regionális és helyi szintű lépéseket;

3. **üdvözli** az Európai Unió területi dimenziójának és demokratikus jellegének megerősítésére irányuló kifejezett szándékot és az erre vonatkozó javaslatokat; **kinyilvánítja**, hogy szándékában áll folytatni az uniós döntéshozatali folyamatban általa betöltött politikai és intézményi szerep erősítését, továbbá bejelenti egy a többszintű kormányzásról szóló fehér könyv kidolgozását, melyet 2009-ben kíván megjelentetni;

4. **megerősíti**, hogy figyelmesen nyomon kívánja követni az EU költségvetési felülvizsgálatát annak érdekében, hogy hozzájáruljon az uniós politikák területi szintű integrációjának és koordinációjának javításához, és **kéri**, hogy ez a folyamat tükrözze minden kormányzati szint igényeit, és tegye színvonalasabbá, méltányosabbá, stabilabbá, ismertebbé és egyszerűbbé az uniós intézkedéseket; ennek érdekében **azt javasolja**, hogy 5+5 éves időszakok alapján hangolják össze a költségvetés programozási időszakát az európai választási ciklussal, hogy eredményes támogatást lehessen nyújtani a legkevésbé fejlett régióknak a felzárkózáshoz, hogy biztosítsuk, hogy a jövőben a költségvetés jobban tükrözze az Unió összes hatáskörét, és hogy elkerüljük, hogy az uniós politikák újra nemzeti irányítás alá kerüljenek, ami veszélyeztetné az európai integrációs projekt eredményességét ⁽¹⁾;

A munkahelyteremtés és a növekedés ösztönzése

5. **hangsúlyozza**, hogy bizalomépítő intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy visszanyerjük az uniós polgárok bizalmát, akiknek bizonytalanná vált a helyzetük, munkahelyükre nagy nyomás nehezedik, és ingadozó energiaárakkal, pénzügyi instabilitással és a bankszektorba vetett bizalom megszűnésével kénytelenek szembenézni, és **emlékeztet arra**, hogy olyan mechanizmusok kidolgozására is szükség van, amelyek segítségével a jövőben elkerülhetők a hasonló válságok;

6. **kiemeli**, hogy fenntartható fejlődést kell biztosítani a polgárok jelenlegi és következő generációi számára; **emlékeztet** ugyanakkor a szociális Európa jelentőségére, és **hangsúlyozza**, hogy ezekből a célkitűzésekből nem szabad engedni, hanem az Uniónak és a tagállamoknak, valamint a regionális és helyi politikai szereplőknek egyesített erővel kell fellépniük. E cél érdekében az EU-nak határozottabban arra kell ösztönöznie a központi kormányokat, valamint a helyi és regionális önkormányzatokat – akár oly módon is, hogy kevésbé szigorú a tagállamoknak engedélyezett deficit terén –, hogy az oktatásba, a képzésbe, a kutatásba és az innovációba, valamint minőségi infrastruktúrák, tömegközlekedési hálózatok fejlesztésébe és energiahatékony technológiákba történő ambiciózus, hosszú távú beruházások révén ők is igyekezzenek megvalósítani ezeket a célkitűzéseket;

7. **üdvözli** az Európai Tanács arra irányuló határozatát, hogy biztosítsa a gazdaság támogatását azáltal, hogy nagyobb figyelmet szentel a hosszú távú szükségleteknek, például az energiahatékonyságnak és az innovatív tiszta technológiáknak, valamint a jobb jogalkotást célzó, az egyszerűsítésre és az adminisztratív terhek csökkentésére irányuló intézkedéseknek;

8. **támogatja** az EU újraindított, 2010 utáni időszakra szóló növekedési és foglalkoztatási stratégiáját, melynek célja az, hogy a válság idején új munkahelyeket teremtsenek azáltal, hogy európai szinten összehangolt erőfeszítéseket tesznek arra, hogy egyidejűleg megvalósítsák a közberuházásokat, a kutatás, az innováció, a fenntartható technológiák és a kkv-k támogatását, az átfogó szociális párbeszédet, a szilárd pénzügyi szabályozást, a nem protekcionista kereskedelmi szabályokat, valamint a pénzügyi és monetáris politika terén folytatott szoros uniós együttműködést;

9. **hangsúlyozza**, hogy az összes kormányzati szinten összehangolt fellépésekre van szükség a kkv-k támogatására, hogy szorosabb kapcsolat legyen az alap- és alkalmazott kutatás között, és hogy támogassuk a magánszektorral való együttműködést az innovációs és technológiai vezető szerep előmozdítása érdekében; **üdvözli** a kreativitásra és az innovációra irányuló kezdeményezések elindítását és támogatását célzó intézkedéseket, különösen azokat, amelyek az egyetemek és a vállalkozások közti együttműködést célozzák, mivel az innováció és a kreativitás a változás és a regionális versenyképesség legfőbb motorjai, és hozzájárulnak az életminőséghez és a gazdasági kohézióhoz;

10. **emlékeztet arra**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok különösen fontos szerepet töltenek be mint közberuházók és közbeszerzők, és **hangsúlyozza**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok, a vállalkozások és az egyetemek az Unióban kulcsszerepet játszanak az aktív hálózatépítésben és a klaszterpolitika kialakításában;

11. **szilárd meggyőződése**, hogy az ifúságra irányuló beruházások elengedhetetlenek a fiatalok foglalkoztathatóságával és társadalmi beilleszkedésével kapcsolatos európai uniós célok eléréséhez;

⁽¹⁾ Lásd a CdR 16/2008 fin jelű RB-véleményt: A költségvetés reformja, változások Európában, előadók: Luc VAN DEN BRANDE és Michel DELEBARRE.

12. **hangsúlyozza** az esélyegyenlőség jelentőségét a foglalkoztatásban, és kéri, hogy fordítsanak kiemelt figyelmet arra, hogy az értékes tudással rendelkező idősebb munkavállalók mivel járulhatnak hozzá a termék- és rendszerinnovációhoz;

13. **üdvözi**, hogy az Európai Bizottság az EU demográfiai jövőjéről szóló értékelést terjeszt majd a tavaszi Európai Tanács elé, és arra **kéri** az Európai Bizottságot, fontolja meg, miként veheti leginkább számításba az elöregedő lakosság igényeit; **aláhúzza**, hogy a regionális, városi és községi szintű demográfiai trendeket a régiók különbözősége és az őket érintő migrációs hullámok eltérő jellege miatt differenciáltabb módon kellene tekintetbe venni; **hangsúlyozza**, hogy a lehetőségekre, hozzáférésre és szolidaritásra irányuló szociális menetrend kontextusában a polgárok sérülékeny csoportjai külön figyelmet és célzott intézkedéseket igényelnek;

14. **szükségesnek tartja** az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA) felülvizsgálatát annak működőképesebbé tétele érdekében. Ez a következők révén valósulhatna meg: rugalmasabb EGAA-küszöbök, annak lehetővé tétele, hogy ezeket a forrásokat egyéb, a tömeges elbocsátások esetén felhasználható uniós pénzügyi eszközökkel együtt vegyék igénybe, illetve az EGAA költségvetésének 500 millió euróról 1 milliárd euróra történő emelése;

15. **rámutat** arra, hogy a polgárok számára, különösen a pénzügyi válság kontextusában létfontosságú a magas színvonalú közszolgáltatások garantálása; épp ezért aggodalmának **ad hangot** amiatt, hogy az Európai Bizottság munkaprogramja nem foglalkozik az ilyen szolgáltatásokat gyakran nyújtó helyi és regionális önkormányzatokat jelenleg sújtó jogilag bizonytalan helyzettel;

Kohézió

16. **sajnálattal tapasztalja**, hogy a kohéziós politika fontossága nem köszön vissza az Európai Bizottság munkaprogramjának prioritásaiban, annak ellenére, hogy a politika e területét pénzügyi és politikai súlya az EU legfontosabb célkitűzései közé emeli; egyben széles körű vita mellett **száll síkra** a kohéziós politika jövőjéről az uniós költségvetés felülvizsgálati folyamatának keretében, annak érdekében, hogy ez a fontos politika központi céljára koncentráljon: az EU területeinek harmonikus fejlődésére, különös tekintettel a gazdasági, szociális és területi egyenlőtlenségek csökkentésére; ezért **elvárja**, hogy a területi kohézióról szóló zöld könyvvel kapcsolatban 2009-ben esedékes konzultációs felkérést egy ugyanarról a témáról szóló fehér könyv kövesse;

17. **emlékeztet** arra, hogy egy olyan ambiciózus kohéziós politika, amely komolyan igyekszik a területi kohézió céljait konkrét politikai intézkedések formájába önteni, hozzájárul majd az európai integrációs folyamat megszilárdításához és a valamennyi európai régiót érintő jövőbeli kihívásokkal való szembenézéshez. Ebben az összefüggésben **szükségesnek látja** a források elkülönítésének rugalmas kezelését annak érdekében, hogy a strukturális kohéziós eszközöket az eltérő helyi és regionális igényekhez lehessen igazítani;

18. **aláhúzza**, hogy a kohéziós politika az Európai Unió egyik leglátványosabb sikertörténetévé vált. Bebizonyosodott,

hogy képes ösztönző hatást gyakorolni a regionális fejlesztésre. E pozitív tapasztalat alapján szükségesnek tűnik, hogy 2009-ben megerősítsük a regionális politikák szempontjából hasznosítható új megközelítésmódokkal és modellekkel kapcsolatos eszmecserét és együttműködést. **Javasolja**, hogy az RB az Európai Bizottsággal karöltve alakítsa ki az ehhez szükséges megfelelő mechanizmusokat. **Hangsúlyozza**, hogy e cél elérése érdekében a jövőbeli kohéziós politikáról szóló vitákra kerül majd sor egyrészt a Régiók Bizottsága által 2009. március 5–6-án Prágában szervezett Városok és Régiók Csúcstalálkozója nevű rendezvény, másrészt a 2009-es Open Days (október 6–9.) keretében.

19. **aláhúzza**, hogy a területi együttműködés a területi kohéziós célkitűzés elérésének lényegi eleme, **ezért emlékeztet** arra, hogy az „európai területi együttműködési csoportosulás” (EGTC) elnevezésű új jogi eszközben nagy lehetőségek rejlenek a helyi cselekvés szempontjából. Épp ezért a tagállamoknak minden intézkedést meg kell tenniük, hogy végrehajtsák a rendeletben foglalt rendelkezéseket;

Az éghajlatváltozással szembeni fellépés és a fenntartható Európa

20. **arra ösztönzi** az Európai Bizottságot, hogy politikájában határozottan összpontosítson az energia- és az éghajlat-változási politikára, biztosítva a helyi és regionális önkormányzatok bevonását a jogszabályok megalkotásába és végrehajtásába;

21. **határozottan támogatja**, hogy az EU játsszon kiemelt szerepet az ENSZ éghajlatváltozásról szóló egyezményéről 2009-ben Koppenhágában folytatandó tárgyalások során, arra törekedve, hogy megállapodás szülessen az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának 2012-től történő, ugrásszerű csökkentéséről;

22. **javasolja**, hogy az éghajlatváltozás mérséklését és a hozzá való alkalmazkodást kezeljék prioritásként az EU költségvetésének felülvizsgálatáról folytatott vitában. Emellett **szükségesnek tartja**, hogy egymást kiegészítő elemeket keressünk a területi kohézióra és az éghajlatváltozásra alkalmazott intézkedések között, például a meglévő pénzügyi eszközök felhasználása révén;

23. **aláhúzza** a régióknak a nemzeti és helyi energiahatékonysági tervek és a megújuló energia támogatása közötti kapcsolatot játszott szerepét, és úgy véli, hogy a régiók támogatása nélkül a tagállamok nem biztos, hogy képesek lesznek az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának 2020-ig történő csökkentésére vállalt kötelezettségeik teljesítésére; **hangsúlyozza**, hogy a Kiotó utáni időszak nemzetközi éghajlat-változási egyezményének egyaránt kellene koncentrálnia az átfogó politikákra, azok végrehajtására és a kibocsátási célértékekre; **megerősíti**, hogy támogatja az olyan kezdeményezéseket, mint a Polgármesterek Szövetsége, és javasolja annak a régiók közvetlen bevonásával való kiegészítését;

24. **megerősíti**, hogy kötelezettséget vállal a biológiai sokféleséget érő veszteségek megállítására, és reméli, hogy az EU biodiverzitási cselekvési tervének az Európai Bizottság általi félidei felülvizsgálata új lendületet ad a kérdés kezelésének;

25. **határozottan javasolja**, hogy alakítsanak ki szinergiákat a vidékfejlesztési politika és egyéb uniós politikák, mindenekelőtt a kohéziós politika között. Arra **kéri** az Európai Bizottságot, hogy elemezze a globális gazdasági válság következményeit a mezőgazdasági piacok és a vidéki ágazatok szempontjából annak érdekében, hogy megfelelő intézkedéseket lehessen kialakítani e szektor hanyatlásának megakadályozására és az élelmezési függetlenség megőrzésére;

26. **emlékeztet** korábbi kérésére, hogy az Európai Bizottság tengerpolitikai cselekvési tervéhez való hozzájárulásának logikus folyamánként vonják be az Európai Unió új, integrált tengerpolitikájának kialakításába és végrehajtásába;

27. **üdvözli** az Európai Bizottság tevékenységeit a környezetbarát közlekedés terén; **megismétli**, hogy fontosnak tartja az olyan támogató intézkedéseket, amelyek csökkentik a közlekedésnek a környezetre gyakorolt hatását, elsőbbséget biztosítva a tengeri szállítási politikának és a városi mobilitásra vonatkozó ambiciózus cselekvési tervnek;

28. **üdvözli** az Európai Bizottság bejelentését, hogy új lendületet kíván adni a TEN-T projekteknek Európában. **Elengedhetetlennek tartja**, hogy a helyi és regionális szempontok figyelembevételén túl a helyi, regionális és nemzeti tervezési eszközöket összehangolják ezen az európai kereten belül, a transzeurópai hálózatok optimalizálása érdekében;

Polgárközelibb Európa

29. **kiemeli** kulcsfontosságú intézményi szerepét az Európai Uniónak a polgárokkal való kommunikáció irányában tett erőfeszítéseiben, és **emlékezteti** az Európai Bizottságot, hogy az RB tagjain keresztül az európai helyi és regionális önkormányzatokkal létesített közvetlen kapcsolat értékes közvetítő hálózatot jelent ahhoz, hogy tájékoztassák a polgárokat az EU előnyeiről, illetve meghallgassák őket és gondjaikat; **emlékezteti** az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy az európai dimenziókat a mindennapi tevékenységekbe való integrálása, illetve az érthető nyelven történő kommunikáció közös felelősség az európai intézmények, valamint a nemzeti, regionális és helyi választott képviselők számára, akik a polgárokhoz közel, a kommunikáció legalacsonyabb szintjén helyezkednek el;

30. **úgy véli**, hogy a 2009. évi európai uniós választásokat lehetőségnek kell tekinteni a decentralizált európai kommunikációs politika fokozására annak érdekében, hogy az európai polgárokkal való folyamatos párbeszéd fenntartásával és az európai integráció által teremtett hozzáadott érték bemutatásával felhívjuk a figyelmet az EU közös értékeire;

31. **aláhúzza**, hogy az RB folytatni fogja a helyi és regionális önkormányzatoknak a szabadság, biztonság és a jog érvényesülésének térsége további fejlődésében játszott szerepének jobb európai szintű elismerése érdekében tett erőfeszítéseit, különös tekintettel a hágai programot felváltó többéves program kialakítására;

támogatja integrált és átfogó megközelítés alkalmazását a migráció és a menekültügy tekintetében, hiszen csak ezáltal valósulhat meg Európában stabil és fenntartható bevándorláspolitiká; ennek érdekében az RB kiemeli a kultúrák közötti párbeszéddel kapcsolatos kezdeményezések fontosságát is; **üdvözli** ezzel kapcsolatosan a szabadság, biztonság és a jog érvényesülésének európai térsége megerősítését célzó jogalkotási intézkedések új ütemtervét, az úgynevezett stockholmi programot;

32. **támogatja** a terrorizmus és az erőszakos radikalizálódás elleni harcot az EU polgárainak nagyobb biztonsága érdekében, felismerve, hogy a helyi és regionális önkormányzatok központi szerepet játszanak az EU terroristaellenes stratégiájának megvalósításában, és **kitart amellett**, hogy a harc sikere érdekében annak során teljes mértékben tiszteletben kell tartani az alapvető szabadságokat és jogokat;

33. **örömmel fogadja** azt a tényt, hogy a jobb szabályozás harmadik stratégiai felülvizsgálata jelentést tesz a jobb szabályozás menetrendjének három alapvető összetevőjéről: az adminisztratív terhek hatásvizsgálatáról, egyszerűsítéséről és csökkentéséről; **kiemeli** folyamatos hozzájárulását az adminisztratív terhekkel foglalkozó, független felekből álló magas szintű csoportban („Stoiber-csoport”) folyó vitához, különös tekintettel a helyi és regionális önkormányzatok költségeinek csökkentését célzó intézkedések témájára; **továbbra is támogatja** az adminisztratív terhek felmérésének közös módszertanát, amely kifejezetten figyelembe veszi a helyi és regionális dimenziót, és **újra hangsúlyozza** az intézményközi együttműködés melletti elkötelezettségének, amelynek célja az ezen a területen tett célkitűzések megvalósítása;

34. **újfent kijelenti**, hogy a szubszidiaritás és az arányosság elvének a jogalkotási folyamatban történő alkalmazása a hatékony és demokratikus többszintű kormányzás középpontjában áll, és **hangsúlyozza** annak fontosságát, hogy hozzájáruljunk a szubszidiaritási kultúra kialakulásához az uniós intézményekben, aminek előnye a jobb döntéshozatal lesz;

Európa megerősítése világszinten

35. **megismétli**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok döntő szerepet játszanak a bővítési folyamatban, és folytatja együttműködését az EU tagjelölt, illetve potenciális tagjelölt országainak választott helyi és regionális képviselőivel;

36. **üdvözli** az euromediterrán partnerségnek a földközi-tengeri térségért létrehozott uniós életre hívásán keresztül történő újraindítását, és **hangsúlyozza** a helyi és regionális önkormányzatok jelentős hozzájárulását annak megvalósításához; **bejelenti** a helyi és regionális önkormányzatok euromediterrán közgyűlésének létrehozását, amely a helyi és regionális önkormányzatokat képviselő állandó politikai testület lesz azzal a célkitűzéssel, hogy elismerjék a földközi-tengeri térségért létrehozott Unió konzultatív testületéként;

37. **hangsúlyozza** az EU keleti és déli szomszédaival való kapcsolat kiegyensúlyozásának fontosságát, és **üdvözli** a keleti partnerség kezdeményezését; **felhívja** az Európai Bizottságot, hogy a keleti partnerségen belül fejlessze tovább a regionális és területi együttműködési komponenseket;

38. **nagyra értékeli** az Európai Bizottság növekvő elismerését a decentralizált együttműködési módszer és tevékenységek iránt; **vállalja** „Uniós decentralizált együttműködési napok” 2009 végén való megszervezését, amelynek célja az EU és a fejlődő országok helyi és regionális önkormányzatai közötti eszmecsere és politikai párbeszéd megkönnyítése; **üdvözli** egy információ-cserére szolgáló platform („börze”) létrehozását, amely lehetővé fogja tenni az Európai Unióban és a fejlődő országokban működő, új decentralizált együttműködési projektek kialakítására törekvő helyi és regionális önkormányzatok találkozását;

39. **megismétli elkötelezettségét** a helyi és regionális demokráciának Európában és harmadik országokban történő előmozdítása mellett; és **kiemeli** arra irányuló szándékát, hogy az Európa Tanács Helyi és Regionális Hatóságok Kongresszusával együtt továbbra is részt vegyen a választásmegfigyelő küldöttségekben, továbbá annak a **kívánságának ad hangot**, hogy szorosabban vonják be az Európai Bizottság támogatásával szervezett megfigyelő küldöttségekbe;

40. **megbízta** elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Bizottságnak, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a jelenlegi francia elnökségnek, valamint az Európai Unió elnökségi tisztét 2009-ben betöltő cseh és svéd elnökségeknek.

Kelt Brüsszelben, 2008. november 27-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE
